

Jaarverslag

2017

van de

Onderwijsstichting

Zelfstandige Gymnasia

Goedgekeurd Raad van Toezicht:	13 juni 2018
Vastgesteld door het Bestuur:	13 juni 2018

Administratienummer: 13556

Brinnummers:

20QY	Stedelijk Gymnasium, Haarlem
20DG	Gymnasium Felisenum, Velsen
21AB	Barlaeus Gymnasium, Amsterdam
21AF	Vossius Gymnasium, Amsterdam
02DW	Gymnasium Bernrode, Heeswijk-Dinther
20AJ	Stedelijk Gymnasium, 's-Hertogenbosch

1. Bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht
 - 1.1 Bestuursverslag
 - 1.2 Verslag Raad van Toezicht
2. Algemene informatie
 - 2.1 Kernactiviteiten
 - 2.2 Missie
 - 2.3 Visie en Juridische structuur incl. Code voor Goed Bestuur, openbaar onderwijs
 - 2.4 Bestuur en Raad van Toezicht
 - 2.5 Bestuursbureau en bestuurssecretaris
 - 2.6 GMR
 - 2.7 Vertrouwenspersonen OSZG, klachten en juridische geschillen
3. Onderwijs
 - 3.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen
 - 3.2 Personeelssamenstelling
 - 3.3 Internationalisering en Onderzoek
4. Financiële situatie op de balansdatum
 - 4.1 Exploitatie en kengetallen
 - 4.2 Analyse exploitatie
 - 4.3 Balans per 31 december 2017 en 2016
 - 4.4 Analyse balansposten
 - 4.5 Reserves en voorzieningen
 - 4.6 Kasstromen
 - 4.7 Treasury management
 - 4.8 Begroting 2018
 - 4.9 Continuïteitsparagraaf
 - 4.10 Risicoanalyse
5. Informatie per school
 - 5.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem
 - 5.2 Gymnasium Felisenum
 - 5.3 Barlaeus Gymnasium
 - 5.4 Vossius Gymnasium
 - 5.5 Gymnasium Bernrode
 - 5.6 Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch
6. Jaarrekening
 - 6.1 Grondslagen voor de jaarrekening (A1.0)
 - 6.2 Balans per 31 december 2017 (A1.1)
 - 6.3 Staat van Baten en Lasten 2017 (A1.2)
 - 6.4 Kasstroomoverzicht over 2017 (A1.3)
 - 6.5 Toelichting op de Balans en Staat van Baten en Lasten (A1.4)
 - 6.6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (A1.5)
 - 6.7 Bezoldiging van bestuurder en toezichthouders (WNT)
 - 6.8 Verantwoording subsidies (G)
 - 6.9 Bestemming van het resultaat (C2)
 - 6.10 Verbonden partijen (E)

- 7. Overige gegevens
- 7.1 Accountantsverklaring (C1)
- 7.2 Ondertekening

Bijlagen

- 1. Balans per 31 december 2017 per school (B1)
- 2. Exploitatierekening 2017 per school (B2)
- 3. Toelichting op de balans per 31 december 2017 per school (B3)
- 4. Toelichting op de exploitatierekening 2017 per school (B4)
- 5. Gegevens over de rechtspersoon (D1)
- 6. Bestemming van het exploitatieresultaat per school (D3)

1. Bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht

1.1 Bestuursverslag

In dit jaarverslag presenteert de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) de resultaten van het jaar 2017. In de eerste plaats wordt het financiële resultaat gepresenteerd en toegelicht, van de stichting als geheel en van elk van de zes aangesloten scholen. Daarnaast geeft het verslag inzicht in de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, het door hen gevoerde personeelsbeleid en hun relaties met de maatschappelijke omgeving.

De structuur van de OSZG is in overeenstemming met de wettelijke eisen van scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Als lid van de VO-raad houdt de OSZG zich tevens aan de Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs.

De OSZG heeft een bestuur bestaande uit de rectoren van de aangesloten scholen. Per 1 februari 2017 is bij Gymnasium Bernrode een nieuwe rector aangesteld, Hans Relou. Hij is daarmee tevens per die datum tot het bestuur toegetreden. Tot 1 februari was een interim-rector aangesteld zonder bestuursfunctie.

Het bestuur kent een portefeuillevereiding, die tweejaarlijks wordt beoordeeld. Deze portefeuilles zijn Financiën, Onderwijs & Kwaliteit, Personeelszaken en Bestuursbureau/Facilitaire zaken. Het voorzitterschap rouleert ook tweejaarlijks. Deze functie werd in 2017 tot oktober vervuld door Zoë Kwint, rector van Stedelijk Gymnasium Haarlem. Daarna werd het voorzitterschap overgenomen door Etha Schoemaker-Konings, rector van Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch.

De Raad van Toezicht stond in 2017 onder voorzitterschap van Jindra Divis. Dit toezichtorgaan bestond verder uit nog 5 personen, die ook allen volgens een portefeuillevereiding zitting hebben in een commissie. Deze commissies zijn: Auditcommissie, Commissie Remuneratie en Commissie Onderwijs & Kwaliteit.

De OSZG heeft het kalenderjaar 2017 afgesloten met een positief resultaat van € 1.381.776. Bij het opstellen van de begroting was nog rekening gehouden met een positief resultaat van € 97.900.

De overheid zegde in het late najaar van 2016 toe dat de toegenomen pensioenlasten zouden worden gecompenseerd; de hoogte van deze compensatie werd pas in de zomer van 2017 duidelijk. Ook de vergoeding voor de functiemix (incl. randstadtoelage) en de Prestatieboxgelden worden laat, nl. aan het eind van het kalenderjaar, voor het nieuwe kalenderjaar vastgesteld.

De onvoorspelbaarheid van de hoogte van de reguliere bekostiging waren tot dusver voor het bestuur en de zelfstandige scholen aanleiding om voorzichtig te begroten en uitgaven te doen. Onzekerheden zijn er nog: de ontwikkeling van de nieuwe CAO, de in het regeerakkoord opgenomen efficiencykorting, de toenemende pensioenlasten en bijkomende voorzieningen voor senioren en zieken zullen invloed hebben op de uitgaven.

In enkele regio's is de demografische ontwikkeling een grote zorg voor de nabije toekomst. De meevalers 2017 worden door de betreffende scholen (Felisenum en Bernrode) dan ook grotendeels aan de Algemene Reserve toegevoegd en op die manier "achter de hand worden gehouden".

Ten slotte blijft voldoende compensatie voor materiële prijsstijgingen en voor gestegen onderhoudskosten van de gebouwen achterwege. In dit licht bezien is er nog steeds sprake van stilzwijgende bezuinigingen van overheidswege.

De OSZG pleit ervoor, in het belang van het onderwijs, om de voorgenomen efficiencykorting terug te draaien, zoals zij ook pleit voor meer voorspelbaarheid met betrekking tot vergoedingen voor de functiemix, de prestatiebox en tevens een adequate compensatie in het geval van nieuwe CAO-afspraken en pensioenlasten.

Het positieve resultaat over 2017 betekent overigens dat het eigen vermogen van de OSZG stijgt. De balanspositie van de OSZG blijft daarmee onverminderd goed.

De omvang van de algemene reserves en liquiditeit hebben het bestuur van de OSZG doen besluiten, ondanks bovengenoemde onzekerheden, in de nabije toekomst (na 2018) beleidsrijk te begroten waarbij het sluitend zijn van de begroting niet langer als een doel op zich gezien wordt.

De OSZG houdt in de begroting 2018 rekening met een positief resultaat van € 69.700. In de meerjarenraming 2018-2020 is nog stevast ingezet op een structureel sluitende begroting voor alle aangesloten scholen.

De OSZG werkt met regelmatige tussentijdse rapportages, een meerjarenraming, risicoanalyse, alsmede – bij het opstellen van de jaarlijkse begrotingen - gedetailleerde prognoses van met name de personeelslasten. Bij het opstellen van de begroting worden afspraken hierover opgenomen in de kaderbrief.

Het onderwijs aan en de begeleiding van de leerlingen op de OSZG-scholen is onverminderd van een hoog niveau. Dat is te danken aan de enorme inzet van de OSZG-medewerkers op de aangesloten gymnasia en op het bestuursbureau. Wij danken hen daarvoor van harte! Bestuur en Raad van Toezicht rekenen ook graag op hun steun bij het streven de kwaliteit van onderwijs en begeleiding nog verder te verhogen en daarbij een helder systeem van kwaliteitszorg te hanteren.

Etha Schoemaker-Konings, voorzitter bestuur

1.2 Verslag Raad van Toezicht

De rol van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het (bestuurlijk) functioneren van de organisatie, fungeert als klankbord voor de bestuurder en oefent een aantal bevoegdheden uit zoals vastgelegd in de statuten en het bestuursreglement van de OSZG. De Raad van Toezicht is gehouden aan de Code Goed Bestuur van de VO-raad en de gedragsregels zoals deze zijn opgenomen in het Reglement voor de Raad van Toezicht van de OSZG. Er was geen sprake van tegenstrijdige belangen.

Ontwikkelingen en aandachtspunten 2017

In 2017 heeft de Raad van Toezicht zes maal vergaderd met het bestuur. Voorafgaand aan de vergaderingen heeft de Raad een apart vooroverleg gevoerd. Elke formele vergadering van de Raad wordt tevens voorafgegaan door een agendaoverleg tussen de voorzitters van het bestuur en de Raad. De Raad heeft het jaarverslag 2016, inclusief de jaarrekening, formeel goedgekeurd.

Het afgelopen jaar heeft de Raad van Toezicht met het bestuur en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) de discussie gecontinueerd die in 2016 was ingezet met betrekking tot de mis-sie en de besturing van de OSZG. In 2017 heeft de discussie geleid tot de doorontwikkeling van een gemeenschappelijk kader en de indaling ervan in de organisatie. Ook heeft de discussie geleid tot een verdere concretisering van de wijze waarop het besturingsmodel binnen de OSZG wordt gehanteerd. Eén van de concrete resultaten is dat de RvT –naast reguliere onderwerpen van toezicht– periodiek zgn. Accenten van Toezicht vaststelt. Voor de jaren 2017 en 2018 wenst de Raad zijn accenten te richten op onderwijskwaliteit, personeelsbeleid (incl. professionalisering) en specifieke problemen op schoolniveau (bijv. de regionale context, krimp, concurrentie).

Ten aanzien van de kwaliteit van onderwijs heeft de Raad het nieuwe kwaliteitszorgplan van de stichting besproken. Hiermee wordt op uniforme wijze de kwaliteit van het onderwijs binnen de zes gymnasia op verschillende aspecten gemeten. Daarnaast heeft de Raad de schoolplannen, de (reguliere) inspectieverslagen, de examenresultaten alsmede het klachtenregister van de OSZG besproken. Ook hebben delegaties vanuit de Raad een schoolbezoek afgelegd aan het Barlaeus Gymnasium, Gymnasium Bernrode, het Vossius Gymnasium, Stedelijk Gymnasium Haarlem en Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch waar is gesproken met leerlingen, docenten, MR en schoolleiding. Op basis van deze informatie is de Raad van oordeel dat de basiskwaliteit van onderwijs binnen de OSZG-gymnasia goed is. Tezamen met het bestuur is de discussie gecontinueerd over de extra ambitie die gedefinieerd zou kunnen worden.

De Raad van Toezicht heeft meerdere malen met het bestuur gesproken over de voorgenomen verbouwing van het Vossius Gymnasium. Met name is stilgestaan bij het aanbod van het begeleidend adviesbureau om een zgn. Risicodragend Projectmanagement (RPM) aan te gaan. In essentie worden daarmee de bouwgerelateerde financiële risico's afgedekt. Als tegenprestatie wordt een vergoeding afgesproken. De OSZG is een maatschappelijke organisatie en dient daarmee een risicomijdend financieel beleid te voeren. Naar het oordeel van de Raad biedt de RPM-constructie een goed instrument om, tegen een verantwoorde prijs, de bouwgerelateerde risico's die zijn verbonden aan de verbouwing van het Vossius Gymnasium te verleggen naar het adviesbureau. De opgestelde overeenkomst is

afgewogen, de risico's die bij de OSZG blijven, zijn naar het oordeel van de Raad reëel en acceptabel, en het betreffende adviesbureau staat bekend als een betrouwbare en solide partij.

Andere school specifieke onderwerpen die de Raad heeft besproken betreffen de teruglopende leerlingen aantallen op Gymnasium Felisenum en Gymnasium Bernrode. De Raad is van mening dat het bestuur voor beide scholen een goede analyse heeft uitgevoerd en pakket van maatregelen heeft samengesteld waarmee deze trend de komende jaren kan worden afgezwakt.

Vanuit financieel perspectief heeft de Raad van Toezicht de vier- en zevenmaands exploitatierapportages over 2017 besproken, inclusief de bijgestelde risicoanalyse. Over het gehele jaar heeft de OSZG een batig resultaat behaald van ruim €1,4 mln. Dit is een forse verbetering ten opzichte van het begrote resultaat van ongeveer €100.000. Het verbeterde resultaat wordt vrijwel geheel verklaard door hogere rijks- en gemeentelijke baten. De gerealiseerde lasten zijn vrijwel identiek aan de begrote lasten; de organisatie is hierop sterk in control. Het batig saldo wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van de stichting.

De Raad heeft de kaderstellingsbrief voor 2018 besproken op basis waarvan de exploitatiebegroting 2018 is goedgekeurd. Ook heeft de Raad de meerjarenbegroting 2018-2021 van de organisatie besproken met het bestuur. Daarnaast is gesproken over het reguliere adviesrapport vanuit de accountant waarmee de OSZG mede invulling geeft aan het continu verbeteren van de administratieve organisatie en interne beheersing van de organisatie. De Raad van Toezicht is tevreden over de wijze waarop het bestuur de voorgestelde maatregelen heeft opgepakt.

Vanuit werkgeversperspectief voert de Raad van Toezicht tweejaarlijks functioneringsgesprekken met de rector-bestuurders. In de gesprekken komt o.a., de professionalisering van de rector-bestuurders aan de orde; daar waar van toepassing zijn concrete scholingsafspraken gemaakt. Het afgelopen jaar zijn door de RC met twee rector-bestuurders gesprekken gevoerd.

In 2017 heeft de Raad van Toezicht de Regeling 'Melden vermoeden van een misstand' goedgekeurd die naar aanleiding van nieuwe wetgeving is aangescherpt. Ook heeft de Raad een nieuwe Integriteitscode goedgekeurd die voldoet aan de nieuwste eisen van de VO-Raad. De Raad heeft kennis genomen van een geactualiseerd medezeggenschapsstatuut en een nieuw verzuimbeleid.

Functioneren van de Raad van Toezicht

Binnen de Raad van Toezicht wordt gewerkt met drie commissies. Op de eerste plaats kent de Raad de Commissie Onderwijs & Kwaliteit (CKO) die advies uitbrengt aan de Raad van Toezicht inzake de onderwijskwaliteit binnen de scholen van de stichting. Twee leden van de Raad hebben zitting in de CKO. Op de tweede plaats wordt een Renumeratiecommissie (RC) gehanteerd die de Raad adviseert op het gebied van HRM inzake de bestuurders-rectoren (werkgeversrol), de medewerkers van de OSZG (personeelsbeleid) en de Raad van Toezicht. Met dit laatste wordt bedoeld op het uitwerken van de criteria inzake de aanwezige deskundigheid, als ook op het toepassen van deze criteria in het kader van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. Tevens adviseert de RC de Raad van Toezicht inzake de werving en selectie van Raad van Toezichtleden en rectoren-bestuurders. Twee leden van de Raad hebben zitting in de RC. De derde commissie vanuit de Raad betreft de Auditcommissie die adviseert inzake de Planning & Control en compliance met wet- en regelgeving. De Auditcommissie vergadert viermaal per jaar met de financiële geleding van het bestuur en het hoofd van het Bestuursbureau. De Auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht.

In 2017 heeft de Raad van Toezicht zijn honorering geactualiseerd. De aanleiding daarvoor vormde de richtlijn die de VTOI in 2015 heeft vastgesteld voor de honorering van toezichthouders voor onderwijsinstellingen. De honorering van de Raad is gebaseerd op en gekaderd binnen de VTOI richtlijn "Honorering Raden van Toezicht 2015" alsook op de VTOI handreiking "Honorering Raden van Toezicht, wat is redelijk?". Daarnaast heeft de Raad als uitgangspunt gehanteerd dat de vergoeding voor het lidmaatschap van een RvT in het publieke domein met een zekere mate van terughoudendheid dient te worden vastgesteld.

In 2017 heeft de Raad het eigen functioneren geëvalueerd, zulks aan de hand van een vragenlijst, een open gesprek en een notitie van het bestuur. De ervaringen met het relatief nieuwe besturingsmodel van de organisatie zijn daarin meegenomen. Tijdens de bijeenkomst is gesproken over de taken, de focus van het toezicht en de samenwerking binnen de Raad alsmede met het bestuur. Naar aanleiding van de evaluatie 2016 heeft de Raad van Toezicht besloten te gaan werken met zogenaamde Accenten van Toezicht, die tweejaarlijks worden vastgesteld. In september 2017 zijn de volgende accenten voor 2017 en 2018 vastgesteld: de wijze waarop de Raad van Toezicht wordt betrokken bij de schoolplannen, professionalisering van de medewerkers en de specifieke problematiek op schoolniveau toegespitst op krimp en concurrentie.

Ook wil de Raad het afleggen van schoolbezoeken voortzetten teneinde voldoende binding met de scholen te behouden bij de wijze waarop de Raad invulling geeft aan zijn toezichthoudersrol.

De voorzitter van het bestuur was deels ook aanwezig tijdens de evaluatie.

Vanuit de notie van horizontale verantwoording heeft de Raad van Toezicht tweemaal met de GMR vergaderd, waarvan éénmaal met een inhoudelijk programma.

Vergoeding

De vergoedingen die de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht in 2017 hebben ontvangen, zijn opgenomen in de WNT-paragraaf van dit jaarverslag.

Samenstelling

De Raad van Toezicht bestond in 2017 uit de volgende personen:

- De heer J. Divis, voorzitter;
- Mevrouw F.J. Leeflang-Cornelissen, plv. voorzitter
- De heer G.M. van Wijk, lid
- De heer E.W. van Geenen, lid
- De heer D.C. Zijdeveld, lid
- Mevrouw K.S. Ali, lid

Nevenfuncties

De hoofd- en nevenfuncties van de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht zijn:

J. Divis

Hoofdfunctie: algemeen directeur SLO, nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

Nevenfunctie:

lid van de International Advisory Board van het Amsterdam University College (AUC), onbezoldigd

E.W. van Geenen

Hoofdfunctie: UMC Utrecht Manager Bedrijfsvoering

Nevenfunctie, samenhangend met de hoofdfunctie:

Bestuurslid van de Life Sciences & Health Business Academy UMC Utrecht

Nevenfunctie, niet samenhangend met de hoofdfunctie:

lid van de Raad van Toezicht van Medèz (onbezoldigd)

F.J. Leeflang

Hoofdfunctie:

Special Advisor bij Dentons Boekel

Nevenfuncties:

Algemene Rekenkamer: Lid Audit Commissie;

ABN AMRO GROUP/ABN AMRO BANK: Lid Raad van Commissarissen

KWF Kankerbestrijding: Lid Raad van Toezicht;

Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ): Lid Raad van Advies;

Amsterdamdiner Foundation: Bestuurslid;

Vereniging voor Mededingingsrecht: Bestuurslid (secretaris);

Stichting Keurmerk Goede Doelen: Bestuurslid

G.M. van Wijk

Nevenfuncties:

Voorzitter van het bestuur van de vereniging Bartiméus Sonneheerdt

Secretaris van de Federatie van de Clubs van Past Rotarians

Voorzitter Stichting Dorpswerkplaats Ermelo

D.C. Zijdeveld

Hoofdfunctie:

Lid College van Bestuur (vicevoorzitter)

Nevenfuncties, samenhangend met de hoofdfunctie:

lid van het stichtingsbestuur Agrifood Capital

lid van het bestuur van de Juridische Hogeschool Avans-Fontys

secretaris van het bestuur van de Stichting Starterslift

penningmeester van het bestuur van de Stichting SPARK Campus

lid van de Supervisory Board Biobased Delta

lid van het bestuur van Stichting Valorisatieplan Midden- en West-Brabant

lid van de Raad van Advies van Stichting Valorisatieplan Noordoost-Brabant

lid van het bestuur van de Stichting Ondernemerslift+

lid van de Stuurgroep Bossche Energie Convenant

Nevenfuncties, niet-samenhangend met de hoofdfunctie:

lid van de Maatschappelijke Adviesraad van de faculteit Bètawetenschappen Universiteit Utrecht

voorzitter Raad van Toezicht Instituut Verbeeten

K.S. Ali

Hoofdfunctie:

Directeur Fundraising Technische Universiteit Eindhoven

Nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Stichting Swalm en Roer: lid remuneratiecommissie

Voorzitter Kamer Onderwijs Hogeschool Zuyd: compliance vraagstukken

Lid Raad van Toezicht PlatOO: lid auditcommissie

Landelijke Commissie Gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs

Keuze accountant

Voor de controle van de jaarrekening 2017 is gekozen voor dezelfde accountant als voor 2016, nl. Van Ree Accountants.

J. Divis,

Voorzitter Raad van Toezicht

2. Algemene Informatie

2.1 Kernactiviteiten

Het bestuur van de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) is het bevoegd gezag van zes zelfstandige gymnasia: het Barlaeus Gymnasium en het Vossius Gymnasium in Amsterdam, het Stedelijk Gymnasium Haarlem, het Gymnasium Felisenum in Velsen, het Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch en het Gymnasium Bernrode in Heeswijk-Dinther. De scholen verzorgen gymnasiaal onderwijs aan ruim 4.600 leerlingen.

2.2 Missie

De OSZG wil een omgeving scheppen, waarin zelfstandige gymnasia gedijen en waarin gymnasiaal onderwijs zich verder kan ontwikkelen. Daarbij past ook de belangenbehartiging van dit schooltype op diverse maatschappelijke niveaus.

De OSZG staat in principe open voor aansluiting van zelfstandige gymnasia in Nederland.

2.3 Visie en juridische structuur incl. Code voor Goed Bestuur, openbaar onderwijs

De OSZG biedt hoogwaardig gymnasiaal onderwijs op de aangesloten zelfstandige gymnasia. Daarmee levert de OSZG een belangrijke bijdrage aan de kennismaatschappij in Nederland. De gymnasia willen een leeromgeving bieden, waarin leerlingen zich cognitief, cultureel en sociaal maximaal kunnen ontplooiën. Zij nodigen de leerling uit tot leren, onderzoeken, ontdekken, vragen stellen en meningsvorming over mens en maatschappij, natuur en cultuur, lichaam en geest, verleden en toekomst.

De zelfstandige gymnasia zijn kleinschalige scholen met een veilig schoolklimaat. Ze floreren in een structuur, waarin het bestuur ruimte geeft en er een adequate doch in omvang beperkte centrale ondersteuning is. De scholen hebben dan ook een grote mate van autonomie. De scholen maken overigens volop gebruik van elkaars kennis en kunde, waarbij het een meerwaarde is dat de scholen een vergelijkbare structuur en onderwijscultuur kennen.

De vernieuwde Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs is deels in 2017 geïmplementeerd, de laatste stappen worden in 2018 doorgevoerd. Verantwoording wordt afgelegd aan OCW middels de Jaarverslaglegging. Ook aan de diverse gemeenten worden Jaarverslag (en begrotingen) ter beschikking gesteld; indien gewenst verschaft het bestuur ook toelichting aan een gemeenteraad. Ouders en leerlingen krijgen informatie door middel van de lokale medezeggenschapsinstanties, via de site van de school en/of de schoolgids, het schoolplan en de informatie op Vensters.

Openbaar onderwijs

Vijf van de zes scholen bieden openbaar onderwijs. Alleen Gymnasium Bernrode heeft een katholieke signatuur. Daarom is de OSZG voor de wet een stichting voor bijzonder onderwijs. De scholen zijn algemeen toegankelijk, zonder onderscheid van godsdienst, levensbeschouwing of lichamelijke beperking. Leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de waarden en normen die gelden in onze samenleving.

2.4 Bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur

In maart 2015 is de huidige bestuursstructuur conform de nieuwe statuten van kracht geworden. De toezichthoudende rol werd in 2017 uitgevoerd door de Raad van Toezicht bestaande uit 6 personen. In deze samenstelling voldoet de stichting aan de wettelijke eisen van goed bestuur voor het Voortgezet Onderwijs. Er zal nu jaarlijks uittreding en intreding van één persoon volgen.

Het bestuur heeft in 2017 10 keer met elkaar vergaderd en in april bestuursdagen gehad waarin inhoudelijke onderwerpen en de jaarlijkse evaluatie aan de orde kwamen.

Tijdens de reguliere bestuursvergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Diverse financiële rapportages
- Het bespreken en goedkeuren van de begroting 2018 en meerjarenverwachting 2019-2021.
- Het bespreken en vaststellen van de jaarrekening 2016
- Een aantal klachten en bezwaren
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Een nieuwe systeem voor de inning van de ouderbijdragen
- Diverse regelingen op het gebied van personeelszaken
- Reglement schorsen en verwijderen
- Integriteitscode
- Regeling Melden vermoeden van een misstand
- Aanbestedingsbeleid
- Plaatsingssysteem in Amsterdam
- De portefeuilleverdeling binnen het bestuur
- Kwaliteitszorg en kwaliteitsontwikkeling
- Werkkostenregeling
- Functieboek
- Medezeggenschapsstatuut

Samenstelling

Het bestuur bestond uit de volgende leden:

- Mevrouw E. Schoemaker (rector Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch), voorzitter per 1/10/17
- Mevrouw Z. Kwint (rector Stedelijk Gymnasium Haarlem), voorzitter tot 1/10/17
- De heer J. van Muilekom ((rector Vossius Gymnasium)
- De heer H. Relou (rector Gymnasium Bernrode), vanaf 1 februari 2017
- De heer M. Kemper (rector Gymnasium Felisenum)
- De heer A. Hietbrink (rector Barlaeus Gymnasium

De rectorfunctie van Gymnasium Bernrode was tijdelijk vacant. De functie is waargenomen door de conrector die geen bestuursfunctie vervulde.

De volgende 4 leden van het bestuur hadden in 2017 onderstaande nevenfuncties. De overige 2 bestuursleden niet:

Z. Kwint (voorzitter tot 1-9-2017)(rector Stedelijk Gymnasium Haarlem)
Lid van de raad van toezicht van Teylers Museum (onbezoldigd)

A. Hietbrink (rector Barlaeus Gymnasium)
Fractievoorzitter GroenLinks Noord-Holland (bezoldigd)
Voorzitter Per Saldo (onbezoldigd)
Voorzitter GroenLinks Bergen (onbezoldigd)
Lid bestuur Stichting KanZ (onbezoldigd)

J. van Muilekom
Raad van Toezicht Muziekschool Amsterdam

J. Relou
Voorzitter van het bestuur Stichting Neutraal Onderwijs Wilhelmina (Helmond)(onbezoldigd)

Het bestuur bespreekt jaarlijks de portefeuilleverdeling en legt deze opnieuw vast. Een roulatieschema is daaraan toegevoegd. Verder is aandacht geweest voor het toezichtkader in relatie tot schoolplannen en de nieuwe commissie Onderwijs en Kwaliteit. De Raad van Toezicht heeft zich gedurende het verslagjaar ook enkele malen beraden over de optimalisatie van het gekozen bestuursmodel. Jaarlijks wordt ook het eigen functioneren geëvalueerd onder leiding van een extern deskundige. Tijdens de evaluatie wordt uitgebreid aandacht besteed aan elkaars rollen als rector en als bestuurder. Om de portefeuillehouders personeelszaken en de rectoren te ondersteunen in hun rol als werkgever is in oktober overgegaan tot de aanstelling van een stafmedewerker personeelszaken (0.5 fte).

Alle reglementen en het jaarverslag worden op de website van de OSZG gepubliceerd conform de lidmaatschapseisen Code goed bestuur VO-raad, alsmede het overzicht van de nevenfuncties van de bestuursleden. Er is geen sprake van tegenstrijdige belangen.

Er vindt een horizontale dialoog plaats met de GMR. Op alle scholen zelf hebben we een goed functionerende MR, waarmee overleg wordt gevoerd over schoolplan, formatie en begroting. Ook kennen wij actieve ouderbesturen en leerlingenraden.

2.5 Bestuursbureau en bestuurssecretaris

Het bestuursbureau van de OSZG regelt de centrale administratie, verzorgt de regeling ouderbijdrage voor vijf van de zes scholen en voor het 4^e Gymnasium en beheert of levert ondersteuning voor de boekenfondsen van een aantal scholen. Het contract met het 4^e Gymnasium is in 2017 beëindigd en zal in 2018 worden afgerond. Het bureau, secretariaat en staf bestond per 31 december 2017 uit acht medewerkers, met een totaal van 5 fte. De verantwoordelijkheid voor het bestuursbureau ligt in handen van het hoofd bestuursbureau, Ad Wassenaar.

Het Bestuur en Raad van Toezicht werden in 2017 ondersteund door de bestuurssecretaris, Yvonne Brandenburg.

Vanaf 1 oktober 2017 wordt het bestuur tevens ondersteund door een stafmedewerker HRM in de persoon van Linda Duineveld.

De kosten en opbrengsten van het bestuursbureau worden vanaf 2012 omgeslagen over de aangesloten scholen naar rato van het aantal leerlingen. Het bureau berekent de kosten voor het beheer van het boekenfonds en de ouderbijdragen apart door aan de scholen die van dit beheer gebruik maken.

2.6 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit twaalf leden en kwam in 2017 4 keer (met het bestuur) bijeen en heeft de volgende zaken besproken:

- Diverse financiële rapportages
- Het bespreken en goedkeuren van de begroting 2018 en meerjarenverwachting 2019-2021.
- Het bespreken en vaststellen van de jaarrekening 2016
- Diverse regelingen op het gebied van personeelszaken
- Reglement schorsen en verwijderen
- Integriteitscode
- Regeling Melden vermoeden van een misstand
- De portefeuillevverdeling binnen het bestuur
- Functieboek
- Medezeggenschapsstatuut

Er is twee overleg met de RvT gevoerd.

2.7 Vertrouwenspersonen OSZG, klachten en juridische geschillen

Naast de vertrouwenscontactpersonen bij de scholen zijn er ook twee vertrouwenspersonen voor de stichting. Deze functies werden in 2017 ingevuld door de heer J. Olgers en mevrouw J. Dubois

De vertrouwenspersonen zijn in 2017 7 keer benaderd met verzoek om informatie over bemiddeling of mogelijke klachtenprocedures. De verzoeken kwamen van ouders en docenten.

Klachten en geschillen op stichtingsniveau

Er zijn in 2017 9 klachten op bestuursniveau ingediend. Deze 9 klachten zijn allen op bestuursniveau behandeld, waarvan uiteindelijk twee klachten ook aan de Landelijke Klachtencommissie zijn voorgelegd.

Vier klachten ontstonden als gevolg van de toelatingsprocedure in Amsterdam, waarvan één uiteindelijk ook door de LKC is behandeld. Hoewel de klacht ongegrond is verklaard heeft deze toch geleid tot een aanpassing van de bezwaar- en beroepsprocedure op het niveau van de vereniging voor Vo OSVO. Een andere klacht die door de LKC grotendeels gegrond is verklaard heeft inmiddels geleid tot een schadevergoedingsprocedure bij de Rechtbank, waarbij de eisende partij in het ongelijk is gesteld. De leerling is inmiddels in hoger beroep gegaan.

Een eis m.b.t. het ter beschikking stellen van examenstukken is in eerste instantie in kort geding door de rechter afgewezen, waarna in hoger beroep een schikking is getroffen met de leerling.

3. Onderwijs

3.1 Ontwikkeling Leerlingenaantallen

De scholen zijn sinds de vorming van de OSZG in 1998 gegroeid. Het begon destijds met 4 scholen met in totaal 2350 leerlingen. Inmiddels is het totaal aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2016 (=basis bekostiging kalenderjaar 2017) 4.623. Daarnaast telde de OSZG 7 VAVO-leerlingen.

Jaar	SGHa	GF	BG	VG	GB	SGHe	Totaal
2007	794	666	805	814	516	577	4.172
2008	796	701	823	794	535	622	4.271
2009	839	689	856	780	573	653	4.390
2010	822	658	821	767	577	687	4.332
2011	818	623	811	754	592	715	4.313
2012	824	646	797	804	609	757	4.437
2013	824	648	810	781	655	776	4.494
2014	833	661	824	801	684	794	4.597
2015	833	664	824	802	687	794	4.604
2016	832	661	829	833	666	798	4.619
2017	875	642	825	837	658	815	4.652

3.1 Personeelssamenstelling

Aan het einde van het verslagjaar had de OSZG 485 personen in dienst. Wij verwachten een stabiel personeelsbestand voor de komende jaren. Er is een aantal individuele gevallen geweest waarbij ziekte of disfunctioneren aanleiding is geweest tot ontslag. Er wordt in dit soort gevallen steeds alles aan gedaan om de betrokken medewerker zijn functie goed uit te laten voeren en te behouden. Indien daar toch uiteindelijk onvoldoende resultaat uit volgt, wordt er alles aan gedaan om deze medewerker een loopbaanvervolg te geven, waardoor de uitkeringslasten zo laag mogelijk worden gehouden. Het personeel was als volgt verdeeld over de drie geledingen:

Personeelsleden OSZG	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Directie	17	17	17	15	14	14	15	15	15	15	15
Onderwijzend personeel	366	384	397	387	376	359	352	362	361	359	353
Ondersteunend personeel	102	107	112	119	124	120	114	113	112	113	117
Totaal	485	508	523	521	514	493	481	490	488	487	485

In de schoolleiding werkten eind 2015 10 mannen en 5 vrouwen.

Verdeeld over mannen en vrouwen en over een betrekkingssomvang van 0 t/m 0,5 FTE en 0,51 t/m 1,2 FTE was het beeld in 2016:

	<= 0,5 FTE	> 0,5 FTE	Totaal
Mannen	43	191	234
Vrouwen	78	173	251
Totaal	121	364	485

De docentenformatie is als volgt over de drie schalen verdeeld:

Schalen	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LB	119	131	126	105	80	87	83	98	86	89	80
LC	153	170	149	125	126	110	107	116	67	75	78
LD	86	79	121	157	170	162	158	146	207	194	194
Oude schaal	8	4	1	0	0	0	4	2	1	1	1
Totaal	366	384	397	387	376	359	352	362	361	359	353

3.3 Internationalisering en Onderzoek

De OSZG-scholen hebben internationalisering hoog in het vaandel staan. Zo komen de belangrijkste ontwikkelingen in de wereld aan de orde tijdens de lessen Aardrijkskunde, Geschiedenis en Economie en zeker ook het vak Maatschappijleer, als ook bij de culturele en historische lessen in het kader van de moderne vreemde talen Engels, Frans, Duits en Spaans. Bij de eerstgenoemde drie moderne vreemde talen is het bovendien op de meeste OSZG-scholen mogelijk deel te nemen aan Internationaal erkende examens als de diverse Cambridge-, Goethe-, Dele- en Delf-examens. Ook wordt binnen de OSZG het vak Geo Future gedoceerd; leerlingen leren bij dit vak zich te verhouden tot grote wereldproblemen als verdroging, aantasting van het milieu, energie-schaarste etc. Tevens is op een school het vak Wereldcultuur in voorbereiding. Binnen dit vak gaan leerlingen zich oriënteren op de kunstuitingen van vaak vergeten werelddelen als Afrika, van landgenoten die uit deze werelddelen afkomstig zijn en bestuderen zij hoe beelden over en weer ontstaan en in stand gehouden worden. Tenslotte bestaan er op de scholen mogelijkheden voor het leren van de beginselen van talen als Italiaans en Chinees.

Uiteraard kennen alle scholen taalreizen, naar Frankrijk, Engeland, Duitsland, Spanje en andere landen, waaronder uiteraard Italië en Griekenland, de bakermatten van de klassieke beschaving. Verder spreekt het voor zich dat de toenemende diversiteit binnen de leerlingenpopulatie ontwikkelingen als geschetst alleen nog maar verder stimuleert.

Leerlingen leren onderzoek te doen is een van de primaire opdrachten van de - in het algemeen academisch opgeleide- leraren van een categoriaal gymnasium. Op veel scholen krijgen leerlingen de eerste beginselen van onderzoek bijgebracht in lessen techniek en informatica. Vervolgens leren zij bij de natuurwetenschappen experimenten op te zetten - steeds meer ook in de vorm van simulaties op de computer- en deze vervolgens volgens een wetenschappelijk protocol te verslaan. Bij de geesteswetenschappen is de omgang met (schriftelijke) bronnen belangrijk; deze krijgt vooral in de bovenbouw vorm, bijvoorbeeld bij een vak als geschiedenis. Op alle scholen wordt hoog ingezet op de zogenaamde profielwerkstukken; daarmee worden ook geregeld door leerlingen prijzen gewonnen.

4. Financiële situatie op de balansdatum

4.1 Exploitatie en kengetallen

De financiële positie van de OSZG is mede dankzij het resultaat van 2017 zeer goed. Dat blijkt uit de verschillende kengetallen die voor de financiële positie worden gehanteerd.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG de verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Het wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	2017	2016
Vlottende activa (A)	13.386.951	10.840.844
Kortlopende schulden (B)	7.654.482	6.966.245
Liquiditeit (=A/B)	1.75	1.56
Norm VO	0,5-1,5	0,5-1,5

De liquiditeit is op de balansdatum, 1,75, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt ruim boven de bandbreedte die daarvoor binnen het Voortgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG in staat is om op lange termijn alle schulden te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van de passiva.

	2017	2016
Eigen vermogen (A)	14.298.091	12.916.315
Voorzieningen (B)	1.158.700	969.563
Totaal passiva (C)	23.111.273	20.852.121
Solvabiliteit (=A+B)/C)	0,67	0,67
Norm VO	> 0,3	> 0,3

De solvabiliteit op de balansdatum, 0,67, is gelijk aan vorig jaar en ligt ruim boven de minimumnorm voor het Voortgezet Onderwijs.

Rentabiliteit

De rentabiliteit drukt de relatie uit tussen het resultaat en de totale baten

	2017	2016
Totaal resultaat (A)	1.381.776	582.571
Totale baten incl. rentebaten (B)	37.331.547	35.909.828
Rentabiliteit (=A/B*100%)	3.70%	1.62%
Norm VO	>-10%	>-10%

De rentabiliteit is met 3.7% veel hoger dan in 2016 en voldoet ruimschoots aan de norm van het VO. De rentabiliteit over de afgelopen 2 en 3 jaar ligt gemiddeld op resp. 2.65% en 2.0%.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft het verband aan tussen het aanwezige eigen vermogen en de totale baten van de stichting. Hiermee wordt inzichtelijk welke middelen de OSZG beschikbaar heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

	2017	2016
Eigen vermogen (A)	14.298.091	12.916.315
Totale baten incl. rentebaten (B)	37.331.547	35.909.828
Weerstandvermogen ($=A/B*100\%$)	38,3%	36%
Norm OSZG	25%	25%

Het weerstandvermogen ligt met 38% boven de norm van 25% die de OSZG daarvoor heeft gesteld. Deze norm is als volgt tot stand gekomen. De OSZG schat de risico's op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandvermogen van $2,5*10=25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Het huidige weerstandvermogen ligt boven deze norm.

Overige kengetallen

Het aandeel personeelskosten is gelijk gebleven aan dat vorig jaar nl. 78%.

De huisvestingsratio is gedaald van 6.32% naar 5.93%. Dit heeft te maken met desinvesteringen.

Nieuwe investeringen op dit gebied worden vooralsnog gecompenseerd door de verstrekte subsidies hiervoor.

EXPLOITATIE	Realisatie 2017		Begroot 2017		Realisatie 2016	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	34.178.077		33.260.900		32.790.246	
3.2 Overige overheidsbijdragen	500.707		391.800		453.510	
3.4 Baten werk i.o.v. derden	3.150		0		2.790	
3.5 Overige baten	2.585.059		2.346.300		2.590.909	
Totaal baten		37.266.993		35.999.000		35.837.455
Lasten						
4.1 Personeelslasten	28.214.894		28.017.800		27.647.951	
4.2 Afschrijvingen	1.106.226		1.272.800		1.139.501	
4.3 Huisvestingslasten	1.697.078		1.813.900		1.719.558	
4.4 Overige lasten	4.931.573		4.856.600		4.820.246	
Totaal lasten		35.949.772		35.961.100		35.327.257
Saldo baten en lasten		1.317.222		37.900		510.199
5 Financiële baten en lasten		64.554		60.000		72.373
Resultaat		<u>1.381.776</u>		<u>97.900</u>		<u>582.572</u>

Volgens de begroting zou de exploitatierekening een positief resultaat hebben van € 97.900. In werkelijkheid is er een positief resultaat van € 1.381.776. Een verschil van € 1.283.876.

4.2 Analyse exploitatie

- De rijksbijdragen waren € 917.000 hoger dan begroot. De lumpsumbekostiging werd medio 2017 fors verhoogd in verband met een beloofde compensatie van pensioenlasten en de € 500 per fte als laatste stukje van het loonakkoord 2015. De vergoeding voor vroegtijdig schoolverlaters was niet begroot. Het bedrag is marginaal, vrij onzeker, maar gaat in totaal toch om een bedrag van € 75.000.
De toelagen van de Samenwerkingsverbanden hebben daarnaast fors bijgedragen aan het hoge bedrag. De in sommige regio's opgepotte reserve is doorgesluisd naar de scholen. Verder zijn er ten behoeve van een aantal medewerkers promotiebeurzen aangevraagd en gehonoreerd.
- De overige overheidsbijdragen waren € 109.000 hoger dan begroot. De verhoging is gelijkmatig over de scholen verdeeld en er is extra subsidie verkregen.

- De opbrengst werk voor derden was niet verwacht, maar bij één school is er een oudercursus georganiseerd.
- De overige baten zijn € 239.000 hoger dan begroot. Het totaalbedrag is gelijk aan vorig jaar. De begroting is te laag ingezet, want bij sommige scholen is meer aan activiteiten besteed dan verwacht. Overigens worden de activiteiten ook omgeslagen naar degenen die daaraan meedoen.
- De kosten van het personeel waren € 197.000 hoger dan begroot. Op het totale bedrag aan personeelskosten is dit marginaal te noemen. De pensioenlasten zijn toegenomen. Daartegenover staat dat op een aantal scholen onder meer rekening gehouden met de toekomstige demografische verwachtingen, waarop bezuinigingen zijn ingezet.
- De afschrijvingen zijn € 166.000 lager dan begroot. Er zijn veel activa geheel afgeschreven gedurende 2017, maar compenseren dat niet of hebben weinig effect gehad omdat er later in het jaar is besteld. Tevens zijn bij het Vossius Gymnasium de investeringen voor de verbouwing volledig gedekt door subsidies van de gemeente.
- De huisvestingslasten zijn € 117.000 lager dan begroot. De energiekosten zijn meegevallen, wat te maken kan hebben met het gezamenlijk overleg op facilitair gebied waardoor het besef van monitoring is versterkt. Tevens wordt er voor onderhoud begroot op basis van het MJOP. Daaruit wordt niet alles uitgevoerd en daarnaast worden grote investeringen geactiveerd.
- De overige materiële lasten zijn € 75.000 hoger dan begroot. Het bedrag is gelijkmatig over de scholen verdeeld. De tegenvaller zat vooral in de wervingskosten nieuw personeel
- De financiële (rente)baten kwamen uit op € 5.000 boven de begroting. We ontvingen een leuke bonusrente op de lopende rekening.

De recapitulatie van de saldi (rekening-/begroting) (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

a. Rijksbijdragen	€	917
b. Overige overheidsbijdragen		109
c. Opbrengst werk voor derden		3
d. Overige baten		239
e. Personele lasten		-197
f. Afschrijvingen		166
g. Huisvestingslasten		117
h. Overige lasten		-75
i. Financiële baten en lasten		5
<i>Totaal verschil</i>	€	<i>1.284</i>

4.3 Balans per 31 december 2017 en 2016

	2017	2016
	€	€
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	7.924.322	7.911.276
1.3 Financiële vaste activa	1.800.000	2.100.000
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	0	0
1.5 Vorderingen	889.450	885.629
1.7 Liquide middelen	12.497.501	9.955.215
	<u>23.111.273</u>	<u>20.852.121</u>
2.1 Eigen vermogen	14.298.091	12.916.315
2.2 Voorzieningen	1.158.700	969.563
2.3 Langlopende schulden	-	-
2.4 Kortlopende schulden	7.654.482	6.966.244
	<u>23.111.273</u>	<u>20.852.121</u>

4.4 Analyse balansposten

- Materiele vaste activa: Deze activa zijn iets toegenomen, doordat er nieuwe investeringen de desinvesteringen compenseren per einde kalenderjaar.
- Financiële vaste activa: Jaarlijks valt er momenteel € 300.000 vrij uit langlopende deposito's.
- In verband met de rentestand wordt er momenteel niets uitgezet.
- Vorderingen: Een kleine toename van € 4.000 is marginaal.
- Liquide middelen: De forse toename van 2,5 miljoen wordt veroorzaakt door de hogere rijksbijdragen in relatie tot de gelijkblijvende totale lasten. De depositoportefeuille is afgenomen en de reeds ontvangen subsidiebedragen voor de verbouwing wachten op aanvang van de werkzaamheden.
- Eigen Vermogen en Voorzieningen wordt in het volgende hoofdstuk en detail uitgelegd.
- Kortlopende schulden: Mede doordat de verbouwingssubsidies nog wachten op aanvang van de uitvoering van het project is deze post fors toegenomen

4.5 Reserves en voorzieningen

Algemene reserve

De algemene reserve van de OSZG bedraagt € 10.651.473. Dat is € 1.099.013 hoger dan vorig jaar. Het resultaat van de exploitatie is voor wat betreft het publieke deel toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

De OSZG beschikt over de volgende publieke bestemmingsreserves:

Sociaal plan

Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties. Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;

ZiZo-fonds

De scholen van de OSZG vereffen onderling hun ziektekostenvervanging. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht. Het fonds heeft in 2017 een fors positief resultaat laten zien van € 238.217, doordat de ziektevervangingen erg meevielen dit jaar. Dat maakt per einde 2017 een positief saldo van € 508.970.

Verzekeringsfonds

Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem. Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

Het totale bedrag van de publieke bestemmingsreserves komt daarmee op € 997.406.

De private middelen van de OSZG zijn terug te vinden in de bestemmingsreserve Eigen middelen. Deze is in 2008 ontstaan door het private deel van de algemene reserve over te hevelen en er het exploitatieoverschot van de eigen middelen aan toe te voegen. Het gaat hierbij om bijdragen van ouders, opbrengsten uit leerlingactiviteiten of lustrumfestiviteiten en rente over het private deel van liquide middelen minus de kosten die hier tegenover staan. De omvang van de private middelen is per einde verslagjaar € 2.649.311. Het exploitatieoverschot op de private middelen bedroeg in 2017 € 24.547.

Functies van de algemene reserve

De algemene reserve heeft drie functies: de financieringsfunctie, de bufferfunctie en de inkomensfunctie:

1. Financieringsfunctie

De in het verleden behaalde exploitatieoverschotten staan op de balans als algemene reserve bij de passiva en als liquide middelen bij de activa. De investeringen in gebouwen en inventaris moeten betaald worden met deze liquide middelen. De OSZG heeft per 31 december 2017 € 6.432.088 geïnvesteerd in gebouwen en terreinen en € 3.184.970 in inventaris en apparatuur. Verhoudingsgewijs zijn dit zeer hoge bedragen. De oorzaak hiervan is dat de vergoedingen van gemeenten tekortschieten om de noden van de lokale gymnasia op huisvestings- en onderhoudsgebied te dekken. De materiële vaste activa vormen hierdoor een groot deel van de algemene reserve. De conclusie is, dat de algemene reserve van de OSZG vastzit in (vooral) stenen, inventaris en apparatuur.

2. Bufferfunctie

De reserves dienen ook om risico's op te vangen. De OSZG loopt financiële, strategische, schade- en operationele risico's. Voorbeelden zijn: wijzigingen en onzekerheden in de rijksbijdragen, nieuwe wet- en regelgeving, aansprakelijkheid, daling of (extreme) stijging van het aantal leerlingen, personeel dat ouder dan gemiddeld is, de kosten van ouder wordend personeel, risico van uitval personeel en onderhoud-renovatie van gebouwen.

De grootte van deze risico's valt moeilijk in te schatten. De OSZG heeft besloten de risico's te schatten op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandsvermogen van $2,5 \times 10 = 25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Zoals eerder aangegeven zitten we hier ruim boven.

3. *Inkomensfunctie*

De rente van de liquide middelen wordt ingezet voor de exploitatie van de scholen.

Personeelsvoorziening

De personeelsvoorziening bestaat uit 4 componenten:

- a. jubileumgratificaties;
- b. ADV/LFB-spaarverlof;
- c. WW-uitkeringen ex-personeel
- d. Langdurig zieken

De omvang van component a. wordt berekend aan de hand van een onderzoek van de VOS/ABB uit 2007. Het destijds vastgestelde bedrag van € 550 is verhoogd tot € 650 per fte in verband met conjuncturele verhogingen. Het totale bedrag van deze voorziening is op 31 december 2017: € 221.182.

Voor component b. is per deelnemer bepaald, welk bedrag er nodig is voor de vervanging tijdens het verlof aan de hand van de vastgestelde CAO-bedragen of van het salaris ten tijde van het sparen. De voorziening is per 31 december 2017: € 285.320.

Voor component c. is op basis van de huidige uitkeringen onderzocht wat de aanspraaktermijn is en een schatting van mogelijkheden op herintreding. De voorziening bedraagt per 31 december 2017: € 236.061.

De medewerkers die zijn ontslagen zijn grotendeels 60 jaar of ouder en zijn niet goed in staat om hun oorspronkelijke functie uit te voeren. Wij stimuleren middels een opleidingsvergoeding in de transitievergoeding om de medewerker soepel in een passende baan te bewegen.

Voor component d. is op basis van de verwachte ziekteperiode tot aan het verkrijgen van een uitkering of ontslag een inschatting gemaakt van op basis van het individuele salaris van de zieke medewerker gemaakt. De voorziening bedraagt per 31 december 2017: € 416.136. Deze voorziening is forse toegenomen.

4.6 *Kasstroom*

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop de liquide middelen gedurende het verslagjaar zijn aangewend.

De verandering in de vlottende middelen (vooral toename kortlopende schulden) is, naast het positieve resultaat op het saldo tussen baten en lasten, grotendeels de oorzaak van de verhoging van de kasstroom uit operationele activiteiten.

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten is lager dan de afschrijvingen. De dissonant betreft de verlaging van de financiële vaste activa. Er worden minder deposito's uitgezet, in verband met de 0%-rente. De OSZG heeft geen leningen bij derden.

De verwachting voor 2018 is, dat de investeringen zullen toenemen i.v.m. verbouwings- en renovatie en onderhoudsplannen. Daarnaast zullen de mutaties in de financiële vaste activa mutaties toenemen

in verband met het minder uitzetten van langjarige deposito's. Het saldo baten en lasten zal naar verwachting dichtbij de begroting blijven. De debiteurenstand is stabiel. De veranderingen van het onderbijdragesysteem kunnen hier verandering in brengen. De kortlopende schulden zullen afnemen, omdat de verkregen subsidies daadwerkelijk benut zullen worden.

4.7 Treasury management

Het treasurybeleid van de OSZG is gericht op het beheersen van financiële risico's om de financiële continuïteit van de organisatie te waarborgen en secundair op het reduceren van financieringskosten. Ook wordt beoogd overtollige liquide middelen tegen een zo hoog en veilig mogelijk rendement uit te zetten.

De OSZG voert een actief kasgeldbeheer. Daarbij maakt de OSZG gebruik van integraal schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De liquide middelen van de scholen staan grotendeels op een rekening-courant bij de Staat der Nederlanden. De Staat vergoedt over het gehele saldo een rente die gelijk is aan het EONIA-tarief. Daarnaast is het mogelijk deposito's tegen het geldende EURIBOR-tarief te plaatsen.

Bij een normale rentestand wordt van de liquide middelen € 3.000.000 op deposito's met een looptijd van een jaar gezet. Maandelijks valt 8,5% vrij, zodat er direct aan een eventuele vraag naar liquide middelen voldaan kan worden. Daarnaast zou in principe € 3.000.000 op deposito's met een langere looptijd gezet kunnen worden. Er is daarbij gekozen voor spreiding van de looptijden van 2 tot 10 jaar. De overige liquide middelen staan op de rekening-courant, of worden onder normale rente-omstandigheden d.m.v. 6-maandsdeposito's van de eerste helft van het jaar naar de tweede helft verplaatst (i.v.m. het kasritme van de bekostiging).

Besluiten tot beleggen en belenen van middelen worden genomen conform het financieel statuut. Gezien de huidige rentestand vallen de deposito's vrij per afloopdatum en worden er momenteel geen nieuwe deposito's uitgezet.

4.8 Begroting 2018

In de begroting 2018 zijn voor zover mogelijk de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de bekostiging van het ministerie van OCW meegenomen, behalve de efficiencykorting dat in het regeerakkoord is opgenomen. Eventuele salarisverhogingen vanuit een nog overeen te komen CAO zijn niet meegenomen, noch de mogelijke compensatie hiervoor vanuit het ministerie. Wel zijn de bezuinigingen meegenomen die diverse OSZG-scholen reeds eerder hebben doorgevoerd in het licht van met name de ontwikkeling van de personele kosten (functiemix/entreerecht en inkorting salarisschalen) in het effect op personeel van de verwachte verlaging van leerlingaantallen.

De begroting voor 2018 ziet er als volgt uit:

Bijdragen OCW lumpsum	€ 30.617.800
Overige rijksbijdragen	2.931.300
Samenwerkingsverbanden	503.400
Overige overheidsbijdragen	440.500
Contractactiviteiten	0
Uitkering UWV	120.000
Vergoeding ZiZo-fonds	480.000
Overige baten	<u>. 2.544.700</u>
Som der baten	€ 37.637.700
Personele lasten	€ 29.124.100
Afschrijvingen	1.307.600
Huisvestingslasten	1.784.600
Overige materiële lasten	<u>. 5.399.200</u>
Som der lasten	<u>. 37.615.500</u>
	€ 22.200
Resultaat ZiZo	0
Renteresultaat	<u>. 47.500</u>
Begroot resultaat	<u>€ 69.700</u>

4.9 Continuïteitsparagraaf

Voor het eind 2017 opgestelde meerjarenperspectief 2019-2021 zijn voor de inkomsten de aannames overgenomen zoals gehanteerd door de VO-Raad. Daarnaast is er een prognose van het aantal benodigde fte personeelsleden en de leerlingaantallen opgemaakt. Al met al is er op basis van de nu bekende gegevens een meerjarenverwachting gemaakt.

De prognose van het leerlingaantal geeft vanaf 2017 lichte daling te zien. Een oorzaak voor de schommelingen heeft vooral te maken met een extra schoolklas om de 3 jaar bij 2 van onze scholen. Daarnaast is bij de scholen in de 2 krimpregio's rekening gehouden met behoudende aantallen. Vandaar dat voor 2021 het aantal ruim 40 leerlingen lager is. Voor het aantal fte zou er mogelijk een lichte daling te verwachten zijn, afhankelijk van de ontwikkeling van het leerlingaantal. De flexibele schil zal de komende tijd groter worden en het aantal vaste contracten zal afnemen.

Personeelsleden OSZG fte	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Directie	13.8	13.8	14.9	14	14	14	14
Docenten (onderwijzend personeel)	261.2	260.3	246.9	260.0	260	260	260
Ondersteunend personeel	75.8	76.0	75.8	74.5	74	74	74
Totaal	350.8	350.8	337.5	349.2	348	348	348

Prognose	2017	2018	2019	2020	2021
Leerlingaantal	4652	4632	4632	4623	4577

Balansontwikkelingen

De bedragen voor de verwachtingen 2018-2021 zijn ten behoeve van de meerjarenverwachtingen 2019-2021 vastgesteld aan de hand van de Realiteit 2016, de tussentijdse rapportages 2017 en de begroting 2018. Naar aanleiding van de Realisatie 2017 zijn de bedragen in gelijke mate aangepast. De bedragen zijn x €1.000.

De resultaten van de exploitatie van de afzonderlijke jaren zijn meegenomen als verandering in het Eigen Vermogen. Er zijn investeringen te verwachten i.v.m. onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen, waarbij de subsidieverstreking nog niet geheel duidelijk is. Bij het Vossius Gymnasium wordt binnenkort gestart met fase 1 van de verbouwing, de ondergrondse gymzalen. De voorwaarde dat er een volledige gemeentelijke subsidie tegenover staat is geregeld. De vergunningsaanvragen zijn bevestigd. Naar verwachting zal fase 2 eind 2018 starten en doorlopen tot laat in 2019. De Activabedragen zijn daarom oplopend en het eigen vermogen vooralsnog stabiel. Het gevolg is dat er meer liquiditeiten worden aangesproken, zodat de Vlottende Activa dalen. De voorzieningen zijn in 2015 herijkt en in 2016 is de voorziening langdurig zieken toegevoegd. De verwachting is dat een mogelijke stijging van spaarverlof gecompenseerd zal worden door een daling voorziening langdurig zieken. Zoals ook de kortlopende schulden verondersteld worden gelijk te blijven.

Overige ontwikkelingen m.b.t. de balans

Wij verwachten de komende jaren geen veranderingen in de financieringsstructuur. Voor wat betreft het huisvestingsbeleid is besloten om het in 2015 besloten plan om het een voorzieningensysteem te gaan

werken, terug te draaien. De financiële consequentie bij een structuurverandering was voor sommige scholen onacceptabel. Wij blijven groot onderhoud activeren en afschrijven (componentenmethode). Verdere veranderingen in reserve en voorzieningen worden niet verwacht.

	Realiteit	Realiteit	Verwach- ting	Verwach- ting	Verwach- ting	Verwach- ting
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Materiele vaste activa	7.911	7.924	8.000	8.000	8.000	8.000
Financiële vaste activa	2.100	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal vaste activa	10.011	9.724	9.800	9.800	9.800	9.800
Vorderingen	885	889	900	900	900	900
Liquide middelen	9.955	12.498	11.750	11.750	11.650	11.150
Totale vlottende activa	10.841	13.386	12.650	12.650	12.550	12.050
Totaal Activa	20.852	23.111	22.450	22.450	22.350	21.850
Algemene reserve	9.552	10.651	10.700	10.700	10.600	10.200
Bestemmingsreserves	3.364	3.647	3.650	3.650	3.650	3.650
Eigen Vermogen	12.916	14.298	14.350	14.350	14.250	13.850
Voorzieningen	970	1.159	1.100	1.100	1.100	1.000
Kortlopende schulden	6.966	7.654	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal passiva	20.852	23.111	22.450	22.450	22.350	21.850

De kengetallen voor de jaren 2018-2021 zullen stabiel blijven, conform bovenstaande verwachte balanswaarden.

Ontwikkelingen baten en lasten

Het opgestelde meerjarenperspectief 2019-2021 laat zien dat de OSZG voor wat betreft de financiële situatie op een nieuwe koers zit. Op een verwachte daling van het leerlingaantal bij 2 scholen zal worden geanticipeerd. Hiervoor wordt reeds vanaf 2016 beleid gemaakt om maatregelen treffen om de te verwachten resultaten bij deze scholen tijdig op orde te hebben. De verwachting is dat bij aanhoudend zuinig beleid, de hiervoor vermelde maatregelen en bij consequente bekostiging de scholen jaarlijks een sluitende begroting kunnen presenteren. De bedragen zijn x €1000

De bekostigingsbedragen zijn gehanteerd conform de zogenaamde verwachte financiële mutaties van de VO-raad. Daarin zijn de verwachtingen uit de diverse akkoorden tussen werkgevers, werknemersorganisaties en het Rijk meegenomen. De baten blijven redelijk constant en fluctueren wegens de veranderingen in leerlingaantallen.

Voor wat betreft de personeelskosten is rekening gehouden met de verwachte CAO-loonsverhogingen voortvloeiende uit het loonakkoord. De realisatie van 2016 was lager dan verwacht wegens de eenmalige lagere werkgeverslasten, vandaar dat de toename naar 2017 substantieel is. We hebben behoudend begroot. Met de uitstroom en instroom van personeel is rekening gehouden, alsmede de normale periodieke verhogingen.

Baten	Realisatie 2017	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdrage	34.178.077	34.052.500	33.901.800	34.056.200	33.743.900
Ov.overh.bijdr.	500.707	440.500	362.350	336.750	284.500
Overige baten	2.588.209	3.144.700	2.916.200	2.907.200	2.906.700
Totaal baten	37.266.993	37.637.700	37.180.350	37.300.150	36.935.100

Lasten					
Personeel	28.214.894	29.124.100	29.182.100	29.444.700	29.424.900
Afschrijving	1.106.226	1.307.600	1.269.600	1.250.400	1.255.500
Huisvesting	1.697.078	1.784.600	1.771.600	1.760.100	1.757.100
Overige lasten	4.931.525	5.399.200	5.014.300	4.963.800	4.957.200
Totaal Lasten	35.949.772	37.615.500	37.237.600	37.419.000	37.394.700

Saldo resultaat	1.317.222	22.200	-57.250	-118.850	-459.600
Resultaat ZiZo	P.M.	0	0	0	0
Financiële baten	64.554	47.500	40.000	30.000	20.000
Totaal resultaat	1.381.776	69.700	-17.250	-88.850	-439.600

*P.M. In dit overzicht bij kolom Realisatie 2017 verlaagd het gerealiseerde resultaat ZiZo de personeelslasten

4.10 Risicoanalyse

De interne risicobeheersing- en controlesystemen zijn erop gericht te waarborgen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd en dat passende beheersmaatregelen worden getroffen. Wij hanteren diverse tussentijdse rapportages. Iedere maand wordt gerapporteerd over het verloop van de personeelskosten (=80% van de exploitatie), de ziektegevallen en de personele bezetting. Daarnaast wordt in september een 7-maands rapportage van de exploitatie, met een extrapolatie voor het gehele kalenderjaar, gepresenteerd aan bestuur en Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting bijgesteld.

Hieruit voortvloeiende maatregelen worden gezien in het licht van het vigerende personeelsbeleid. De afgelopen jaren heeft dit inmiddels geleid tot aanpassingen in het functioneringsbeleid, het mobiliteitsbeleid en de formatie.

De belangrijkste risico's voor onze onderwijsstichting zijn:

A. Leerlingenaantal (daling, concurrentiepositie, PR-strategie)

Dit risico wordt in eerste instantie nog laag ingeschat. De gymnasia hebben al decennia een grote aantrekkingskracht. Het gymnasium is een sterk merk. De loting bij sommige scholen kan een negatief effect hebben, maar daar is in aanmeldingen tot nu toe niets van te merken. Wij houden wel de ontwikkelingen in de zgn. krimpregio's nauwlettend in de gaten en voeren hier een actief PR-beleid. Het leerlingenaantal van de OSZG zal in de eerstkomende jaren stabiliseren rond 4.600.

B. Kwaliteit onderwijs (inspectie-oordeel, vernieuwing, diversiteit)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben een hogere doorstroom van klas 3 naar het eindexamen en betere eindexamenresultaten dan het Nederlandse vwo. De beoordelingen zijn onveranderd goed.

C. Personeel (cao, leeftijdsopbouw, ziekteverzuim, wachtgeld, WAO, kwaliteit, verloop)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. Een dure cao treft alle scholen in Nederland en daar kan het Rijk op anticiperen; de leeftijdsopbouw is evenwichtig, de OSZG heeft een normaal tot laag ziekteverzuim en een laag wachtgeldrisico. Het personeelsverloop is klein en de aantrekkelijkheid van de gymnasia voor goede leraren is groot. De doorvoering van de CAO-afspraken over de functiemix en het entree-recht hebben wel tot relatief hoge kosten geleid. Voor een aantal scholen is het terugbrengen van het functiemixgetal naar met de GMR gemaakte afspraken van groot belang.

D. Organisatie (bestuur en management, planning & control, beleidsplannen, governance, administratieve organisatie en interne controle)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De OSZG is een "lean & mean" organisatie met relatief weinig overhead, waardoor er een strakke administratieve organisatie staat. De planning & controlcyclus wordt steeds sterker neergezet in de organisatie. Het risico zal verminderen door de nieuwe governance-afspraken tussen Bestuur en Toezicht, die reeds enige tijd zijn geformaliseerd en door extra aandacht te besteden aan de controlfunctie, met name waar het de uitgaven voor personeel betreft.

E. Huisvesting (onderhoud, vandalisme, renterisico, lage bezettingsgraad)

Dit risico wordt laag ingeschat. Alle scholen zitten in nieuwe of gerenoveerde gebouwen of hebben vergoederde plannen deze met behulp van gemeenten of andere overheden te aan te passen/ te realiseren. De scholen hebben weinig last van vandalisme en kennen een hoge bezettingsgraad ; de gerenoveerde gebouwen zijn echter wel onderhoudsintensief. Voor de afdekking van het renterisico is een adequate depositostructuur uitgewerkt binnen het schatkistbankieren. De meerjarenplanning voor groot onderhoud van de gebouwen wordt regelmatig geactualiseerd en de scholen hebben de daarmee verbonden kosten meegenomen in hun begrotingen/meerjarenperspectief. Daar waar grote verbouwingen plaatsvinden, wordt m.b.v. externe deskundigen een goede financiële beheersstructuur ingericht. Alle verbouwingen dienen volledig gefinancierd te worden uit de gemeentelijke bijdragen.

F. Inventaris en apparatuur (ouderdom, prijsstijgingen, achterblijvende bekostiging)

Dit risico wordt laag ingeschat. Een mogelijk achterblijvende bekostiging is een risico van alle VO-scholen. Verder is er een adequaat systeem van activering en zijn er voldoende reserves om prijsstijgingen op te vangen.

G. Politiek bestuurlijke risico's (niet complementaire regelgeving)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De gymnasia onderscheiden zich hierin niet van alle andere VO-scholen.

H. Beoordelingsinstrumentarium

Bij de beoordeling van scores op vermogens- en budgetbeheer vanuit de jaarrekening 2017 springen we er bijzonder goed uit.

I. Het afdekken van de risico's

De OSZG dekt op 2 manieren risico's af:

- a. er moet snel gereageerd worden op calamiteiten;
- b. er dienen voldoende reserves te zijn om eventuele risico's te kunnen opvangen

De Raad van Toezicht onderschrijft de bovengenoemde risico's en vermeldt in haar verslag in paragraaf 1.2 haar betrokkenheid bij de instrumenten die het bestuur ten dienste staan. Door middel van de verslaglegging vanuit de auditcommissie denkt zij de toezichthoudende taken op een optimale manier te kunnen waarborgen.

5.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem

1. Algemene financiële Ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2017

		Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
		€	€	€
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	6.412.453	6.262.500	5.968.959
3.2	Overige overheidsbijdragen	40.752	41.000	31.299
3.4	Baten werk i.o.v. derden			
3.5	Overige baten	652.508	673.000	645.623
	<i>Totaal baten</i>	<u>7.105.713</u>	<u>6.876.500</u>	<u>6.645.881</u>
Lasten				
4.1	Personele lasten	5.354.414	5.242.900	5.151.081
4.2	Afschrijvingen	303.921	319.000	292.305
4.3	Huisvestingslas- ten	297.900	305.000	305.000
4.4	Overige lasten	983.079	1.014.600	975.703
	<i>Totaal lasten</i>	<u>6.939.315</u>	<u>6.881.500</u>	<u>6.724.088</u>
Saldo baten en lasten		<u>166.397</u>	<u>-5.000</u>	<u>-78.207</u>
5. Financiële baten en lasten		6.454	5.000	7.209
Resultaat		<u>172.851</u>	<u>0</u>	<u>-70.998</u>

1.2 Analyse exploitatie resultaat

In 2017 werkte het Stedelijk Gymnasium Haarlem met een begroting die meer ruimte kende dan die van 2016. Dit werd mede veroorzaakt door een stijging van het leerlingenaantal. Daarnaast waren geen substantiële wijzigingen in de formatie of andere zaken die impact hadden op de exploitatie. Verder viel de bekostiging hoger uit dan bij het opstellen van de begroting kon worden voorzien. Het overschot van 2017, in lijn met de verwachting van de 7-maandsrapportage, wordt nu toegevoegd aan de reserve. In de volgende paragraaf gaan we wat dieper in op de analyse van de baten- en lastenkant.

Naast de lumpsumvergoeding ontvangt de school een jaarlijkse structurele substantiële bijdrage van het Samenwerkingsverband. De overige inkomsten zijn nagenoeg gelijk gebleven. Bij de baten (en lasten) van reizen en activiteiten van leerlingen zien we een verschuiving bij kostendrager 7417 (leerling activiteiten), waarmee de totale post hoger uitvalt. Voorheen werd deze geboekt bij overige lasten. Hier wordt o.a. de MUN geboekt.

De rijksbijdragen vielen hoger uit dan eind 2016 kon worden voorzien, maar was ten tijde van het opstellen van de 7-maands al inzichtelijk. Daarmee konden we in het laatste kwartaal van 2017 nog een aantal extra activiteiten en investeringen realiseren, die we anders pas in 2018 hadden geïnitieerd. Het betreft hier de posten ICT en een aantal (kleine) aanpassingen aan het gebouw.

1.3 Bekostiging

De lumpsum vormt het grootste onderdeel van de inkomsten. Met de ouderbijdragen worden de kosten voor reizen en leerlingenactiviteiten bekostigd. Verder krijgt de school jaarlijks een schenking van de stichting Architraaf en heeft de school inkomsten uit verhuur.

De school krijgt ook jaarlijks een bijdrage vanuit het Samenwerkingsverband en een subsidie om voortijdig schooluitval tegen te gaan.

Inkomsten Stedelijk Gymnasium Haarlem	Omvang	Aandeel
Lumpsum (incl. samenw.verband)	€6.412.453	90.2%
Subsidies tgv overheidsbeleid	€40.752	0.6%
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€652.508	9.2 %
Totaal	€7.105.713	

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdrage is voor 2017 is vastgesteld op € 650,- per jaar en is vrijwillig. Daarnaast kunnen ouders nog een vrijwillige bijdrage geven aan de stichting Architraaf van € 200,-. Zij betalen dan € 850,- per jaar. De uitgaven voor excursies, activiteiten en bijdragen overige fondsen zijn voor een periode van zes leerjaren geraamd op een totaalbedrag van ongeveer € 3.850 zonder bijdrage aan Architraaf en € 5.050 inclusief deze bijdrage. Meer specifieke informatie over de opbouw van de ouderbijdrage is te vinden in de schoolgids. Het gebruik van de boeken is gratis, d.w.z. de school geeft ze gratis in bruikleen. De school geeft naast boeken ook veel syllabi uit in eigen beheer. Ook deze syllabi worden gratis aan de leerlingen ter beschikking besteld. Een deel van de vrijwillige ouderbijdrage van € 75,- draagt bij in de kosten van het produceren. Meer informatie over het boekenfonds is te vinden in de schoolgids die te vinden is op de website.

De bestemming van de jaarlijkse schenking van Architraaf wordt jaarlijks in overleg tussen het bestuur van Architraaf en de rector vastgesteld. Architraaf is een ANBI stichting en heeft een eigen jaarrekening. De schenking van dit jaar is gebruikt voor aanschaf van zitmeubilair voor leerlingen, voor het bouwen van de nieuwe website en de aanschaf van een nieuwe beamer voor de mediatheek.

1.5 Personele lasten

Het totaal van de personele lasten is hoger uitgevallen dan was voorzien. De lasten OP zijn wat hoger (1,3 %) uitgevallen doordat de formatie in de bovenbouw iets ruimer uitviel en omdat we extra uren hebben ingezet om ambities uit het schoolplan te realiseren. De extra ruimte die hiervoor begroot werd is bij de scholingskosten opgenomen.

Bij het OOP hebben we extra lasten gehad in het kader van het uitkeren van een transitievergoeding en hebben we de formatie iets uitgebreid rond de (financiële) administratie en ondersteuning bij de website.

1.6 Materiële lasten

Aan de materiele lastenkant zien we dat we in totaal wat minder hebben uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Niettemin hebben we ook een aantal investeringen kunnen doen, die we nader zullen toelichten in paragraaf 7. In het verleden werden we nog wel eens geconfronteerd met tegenvallers maar de budgetten en uitgaven zijn inmiddels goed beheersbaar. Daarnaast hebben we ook op een aantal posten structureel kunnen bezuinigen of zelfs kosten terug kunnen vorderen omdat bleek dat de kosten van contracten soms niet overeenkwamen met de geleverde diensten. Hier is vanuit de ondersteuning flink op ingezet en dat werpt inmiddels zijn vruchten af.

1.7 Financiële Kengetallen

Het heeft waarde om de kengetallen te organiseren op schoolniveau, ook al participeren wij in één stichting, omdat deze op stichtingsniveau een optelsom zijn van de zes individuele scholen. De uitgangsposities van de scholen zijn zeer divers. De kengetallen van het stedelijk Haarlem laten het volgende beeld zien:

De liquiditeit komt uit op waarde 1,30, dit valt ruim binnen de norm VO (0,5-1,5). De liquiditeit is iets gestegen t.o.v. 2016 en op orde, zij het nog steeds het laagste van alle scholen binnen de stichting. Het weerstandsvermogen van de school (43,86 t.o.v. 44,31 in 2016) is nagenoeg gelijk gebleven en ruim boven de norm van 25%.

Onze huisvestingsratio is iets gedaald (van 7,15 naar 6,90), maar nog altijd het hoogste van de stichting. Bovenstaande geeft aan dat de huisvesting van de school, relatief zwaar op de exploitatie drukt. Met huisvesting bedoelen we naast onderhoudskosten ook afschrijvingslasten door investeringen in het gebouw uit het verleden.

2 Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose

Aantal leerlingen 2014-2020

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal leerlingen	833	830	845	875	866	868	868

In de afgelopen jaren is het leerlingenaantal licht gestegen. Voor een optimaal gebruik van het gebouw is een aantal van 850-870 wenselijk. Om dit te realiseren laten wij eens in de drie jaar zes klassen toe. De relatief grote stijging in 2017 kan verklaard worden uit een optimale instroom in klas 1 (168 leerlingen) gecombineerd met verhoudingsgewijs weinig tussentijdse uitstroom en zijinstroom in andere leerjaren dan klas 1. In 2018 vlakt het leerlingaantal weer iets af en blijft dan rond de 865 schommelen. Niettemin is het moeilijk te voorspellen omdat de vraag naar tussentijdse instroom hoog blijft, maar ook vrij ongewis is.

De resultaten zijn goed, net als in voorgaande jaren. Het opbrengstenoordeel van de inspectie is voldoende. Het gemiddelde cijfer voor het CE was 7.0 (landelijk VWO 6.2). De afwijking tussen het CE en SE is gering. Het slagingspercentage bedroeg in 2017 93%.

2.2 Resultaten eindexamens

Resultaten Centraal examen

Examenjaar/slagingspercentage	SGH %
2014	99
2015	99
2016	92
2017	93

Het slagingspercentage is iets gestegen t.o.v. 2016. Wij zijn hier tevreden mee. Wel blijven we alert dat het niet onder de 90 % zakt. Eén van de aandachtspunten bij de zesde klas is aanwezigheid en motivatie in de laatste maanden van het examenjaar.

Cijfer resultaten

Examenjaar	CE SGH
2014	6.9
2015	7.2
2016	6.9
2017	7.0

Wij zijn tevreden over het cijfergemiddelde en zien (bij nadere analyse van de individuele vakken) dat 10 van de 19 aangeboden vakken in de top 25 (%) scoren (AK, DU, EN, Filo, FRA, GS, MU, SPA, SCHEI, WiB). 9 vakken scoren tussen de 25 en 75, te weten Bi, Eco, GR, LA, WiA, WiC, Na, NE en TE. Van deze vakken hebben twee vakken (Grieks en WiC) een percentiel score in de buurt van de 50, de rest zit hoger.

Verschil SE-CE

Er zijn geen structurele verschillen tussen CE en SE. Afgelopen jaar was het verschil bij de vakken Filosofie en Nederlands groot (oranje), maar het is te voeg om te zeggen of dit structureel aandacht heeft. Secties zijn zich hier van bewust.

2.3 Uitstroom en Doorstroom

Tussentijdse uitstroom (bevorderd en niet bevorderd maar wel de school verlaten)

Leerjaar	SGH % 14-15	SGH % 15-16	SGH % 16-17
1	3	2	3
2	5	1	4
3	3	3	4
4	1	2	3
5	0	2	1
gemiddeld	2,4	2	2,5

* incl. Vavo-leerlingen

De tussentijdse uitstroom is vrij laag. We zien een geringe toename in de klassen 2 en 3 in 2016-2017.

Doorstroom:

Onderbouwsnelheid 2016-2017 in %

OBS 14-15	OBS 15-16	OBS 16-17	OBS 14-17	Norm
97,4	97,15	98,05	97,53	95,36

Bovenbouwsucces 2016-2017 in %

BBS 14-15	BBS 15-16	BBS 16-17	BBS 14-17	Norm
92,38	93,61	96,77	94,25	81,68

De doorstroom, vertaald naar de indicatoren van de inspectie, laten een positief beeld zien.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Wij bieden een groot aantal activiteiten aan die deels binnen, deels buiten het curriculum vallen. Sommige activiteiten worden met de hele jaarlaag ondernomen, schoolbreed of per vak, andere spitsen zich toe op kleinere groepjes van leerlingen. Een deel van de activiteiten vindt plaats binnen school en andere buiten school. Voor sommige activiteiten die zich op kleinere groepjes leerlingen toespitsen zijn aanvullende selectiecriteria van toepassing. In de onderbouw geldt dat bijvoorbeeld voor verbreding (aanbod voor leerlingen die meer uitdaging zoeken).

Leerlingen hebben kenbaar gemaakt meer inspraak te willen in het soort activiteiten. Daarbij zien we dat activiteiten, waarbij leerlingen ook dingen kunnen maken of doen, in trek zijn. Zo maken leerlingen dit jaar zelf een documentaire en gaan ze een kunstwerk maken van zwerfval dat ze zelf buiten verzameld hebben.

In de bovenbouw vindt jaarlijks de HMUN (Haarlem Model United Nations) plaats, waarbij zo'n 600 leerlingen uit binnen- en buitenland de school bezoeken: een enorme happening. Een groep bovenbouwleerlingen neemt al jaren succesvol deel aan de Shell Eco Marathon. Zij werken hier een heel jaar naar toe, regelen hun eigen sponsoring en reizen jaarlijks met auto richting Londen waar de internationale wedstrijd plaatsvindt.

Er zijn diverse schoolbrede culturele activiteiten en activiteiten gericht op het verbreden van de culturele kennis en belangstelling van de leerlingen. Ook proberen we aandacht te besteden aan maatschappelijke actuele thema's. Het LAB (Learning Across Borders) team, organiseert allerlei activiteiten t.b.v. een school in India.

Er wordt bewust aansluiting gezocht bij cultuur "dicht in de buurt". De stad Haarlem heeft veel te bieden en met diverse culturele instellingen hebben wij contacten (Teylers Museum, Toneelschuur, Patronaat, Frans Hals Museum en Het Dolhuys). Er zijn ook veel excursies naar diverse musea of gericht op de directe omgeving (vanuit de vakken Aardrijkskunde en Biologie).

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (o.a. Prestatiebox)

Er zijn uren ingezet voor de verdere professionalisering van de medewerkers (intervisie, taakuren voor werkgroep rond werkdruk, intensievere begeleiding van nieuwe docenten) en er zijn uren ingezet om ambities uit het schoolplan te realiseren. Medewerkers zijn hier vanaf het schooljaar 17-18, dus in de tweede helft 2017 mee gestart. Het activiteitenplan beschrijft welke thema's we dit jaar oppakken. Er is in totaal ruim 400 taakuren (€ 20.250) ingezet om een start te maken met het realiseren van ambities uit het schoolplan. Daarnaast is de begeleiding van nieuwe docenten geïntensiveerd met de achterliggende gedachte om meer onderling overleg te kunnen hebben en af te stemmen. We evalueren aan het einde schooljaar 17-18 of dit ook is gelukt. In zijn totaliteit heeft de school 9300 taakuren ingezet. Hier worden de uren van de jaarlaagcoördinatoren ook onder gerekend.

Het professionaliseringsbudget bedroeg € 50.000 en was t.o.v. 2016 met € 10.000 opgehoogd. Er is ruim € 42.000 van besteed. We blijven het belangrijk vinden dat medewerkers zich kunnen professionaliseren en uitgedaagd worden dit te doen.

3.2 Kwaliteitszorg

De school heeft een profiel bij Scholen op de kaart, waar veel informatie te vinden is. Wij nemen jaarlijks tevredenheidsenquêtes af bij ouders en leerlingen. Deze resultaten komen ook in Vensters te staan.

Tweejaarlijks nemen we tevredenheidsenquêtes af bij medewerkers en wordt een enquête afgenomen bij alle medewerkers over het functioneren van de schoolleiding (ingevuld door alle medewerkers). Bij de functioneringscyclus van het OOP is voor het eerst gewerkt met een zelfevaluatie en een 360-graden feedback.

Vanuit het bestuur zijn we begonnen met het ontwikkelen van rapportages over de kwaliteit van het onderwijs. In deze rapportages kijken we naar opbrengsten, doorstroom, uitstroom en eigen ambities die de school aan het realiseren is.

In het najaar 2017 zijn we gevisiteerd door de SHZG. In het voortraject hebben we een zelfevaluatie geschreven vanuit een waarderend kader. Het thema voor deze zelfevaluatie was door de leerlingen aangebracht en ging over autonomie bij leerlingen en regie krijgen/nemen over je eigen leerproces. Bovenstaande opsomming levert natuurlijk een schat aan materiaal om mee aan de slag te gaan. Afgelopen jaar hebben we vooral ingezet op het vergroten van de leerlingparticipatie en het aanpassen van onze periode-indeling en toetssystematiek (meer formatief toetsen, minder toetsweken en zoeken naar andere "meet" momenten tijdens de les).

3.3 Inspectierapporten

In het kader van het vernieuwde inspectietoezicht werken we aan een bestuurlijk kwaliteitskader waarmee we de kwaliteit van het onderwijs op de diverse scholen inzichtelijk maken voor de school zelf en naar elkaar. Wij bespreken deze rapportages in het bestuur en indien nodig (wanneer er een risico speelt) worden er aanvullende afspraken met een rector/school gemaakt. Voor het Stedelijk Haarlem zijn er geen risico's naar voren gekomen. Ambities zijn er wel. Die staan geformuleerd in het schoolplan 2017-2021.

3.4 Projecten

De school neemt deel aan diverse projecten zoals Shell Eco Marathon, School on Wheels, Girls Day Arctadia, vertaalwedstrijd bij Klassieke talen, diverse Olympiades en diverse culturele projecten.

4 Personele zaken

4.1 Formatie

Formatie inzet

Personeelsleden Stedelijk Haarlem	2015	2016	2017
Aantal FTE	netto	netto	netto
Directie	2	2	2
Onderw. Personeel	45,4	45,5	46,9
Ondersteunend personeel	14,8	14,9	15,7

Personeelsleden Haarlem 2017 (bruto formatie)	Bruto FTE	Man %	Vrouw %
Directie	2	50 %	50 %
Onderw. Personeel	49	60 %	40 %
Ondersteunend personeel	16,2	58%	42 %

4.2 Personeelsbeleid

De school heeft een tweejaarlijkse cyclus van personeelsgesprekken. Daarnaast worden op verzoek ook aanvullende gesprekken gevoerd over professionalisering en loopbaanontwikkeling. De school heeft de afgelopen jaren -ook in 2017- een aantal medewerkers bevorderd naar respectievelijk LC en LD conform het beoordelingsbeleid van de OSZG. Per jaar wordt in het formatieplan vastgesteld of er voldoende financiële ruimte is. Bevordering naar een volgende schaal gebeurt volgens vastgestelde beoordelingscriteria. Een aantal medewerkers (1,6 FTE) werkt als gepensioneerde. Conform schoolbeleid zijn zij aangesteld in LB.

Ontwikkeling Functiemix

Schalen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
LB %	17	16	24	19	15	9
LC %	30	26	18	21	19	24
LD %	53	58	57	60	67	67
Mixgetal	136	142	133	141	152	158

De functiemixgetallen in bovenstaande tabel zijn gebaseerd op zowel vaste als tijdelijke aanstellingen. De waarde van de functiemix loopt langzaam op. De afgelopen 2 jaar hebben er relatief meer bevorderingen van LC naar LD plaatsgevonden dan dat er ruimte ontstond door vertrek of pensionering. Hierdoor is de waarde van de functiemix gestegen. De komende jaren zal de ontwikkeling van de LD formatie afvlakken omdat er wat medewerkers met pensioen gaan en er weinig LC formatie voor bevordering in aanmerking komt.

Het blijft belangrijk om ook jonge sollicitanten een kans te blijven bieden wanneer er vacatures ontstaan. Het verder afnemen van de LB formatie doet de personele lasten stijgen en daarnaast is het belangrijk om ook startende docenten op de arbeidsmarkt een kans te bieden.

4.3 Scholing en Professionalisering

De school heeft in 2017 € 50.000 begroot voor scholing en professionalisering. Op een totaalaantal FTE van 66 (alle medewerkers) is dit ruim boven de norm van de cao. Aanvraag van scholing gaat in goed overleg en wordt in principe altijd gehonoreerd. Bij uitgebreidere leergangen, met vaak hogere kosten en langere duur worden aanvullende afspraken gemaakt middels een scholingsovereenkomst. Eind 2017 is ingezet op een collectieve scholing voor SharePoint, maar door vertraging bij de inrichting zal deze pas in voorjaar 2018 plaatsvinden. Verder hebben we in 2017 ondersteuning gehad bij het leren werken vanuit een waarderend kader en nemen we deel aan een pilot vanuit de SHZG die kijkt naar het vergroten van motivatie bij leerlingen door andere vormen van toetsing.

5 Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht en projecten

Het Stedelijk Gymnasium Haarlem maakt deel uit van het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Zuid-Kennemerland. Verder participeert zij in een aantal gemeentelijke netwerken. Ook heeft de school via de stichting Leerkracht toegang tot een leernetwerk gericht op professionalisering. Wij hebben een aantal keer per jaar contact met andere scholen die deelnemen aan het traject en ontmoeten elkaar op diverse scholen.

5.2 Samenwerkingsverbanden

De school participeert in het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland. In 2017 hebben we aanvullende middelen (€ 63.000,-) van het Samenwerkingsverband ontvangen voor het intensiveren van de trajectbegeleiding en het verder professionaliseren van medewerkers waar het zorg en begeleiding betreft. Dit bedrag valt in twee jaar vrij (€ 29.272,- in 2017) en wordt dan toegevoegd aan de exploitatie.

6 Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

In het schoolplan is de ambitie geformuleerd meer aansluiting te zoeken bij belangrijke maatschappelijke vraagstukken. De school steunt daarom het project Learning Across Borders (LAB), waarin profielwerkstukken een belangrijke rol spelen. Er is jaarlijks een benefietavond. Er worden verder diverse activiteiten georganiseerd die gericht zijn op het steunen van maatschappelijke initiatieven.

7 Investerings - Materiële Zaken

7.1 Huisvesting

Met de gemeente worden gesprekken gevoerd over een grootschalig renovatie van de binnenzijde van het gebouw Prinsenhof. Begin 2017 is bekend geworden dat wij voor renovatie opgenomen worden in het nieuwe SHO (Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs) van de gemeente en dit SHO is inmiddels vastgesteld door de raad (d.d. maart 2018). Wij hebben eind 2016 een onderzoek laten uitvoeren door BOA (advies) waarin de noodzaak tot renovatie inhoudelijk en financieel wordt gemotiveerd. De kosten voor een renovatie worden geraamd op zo'n € 3,6 miljoen.

7.2 Meerjarenonderhoudsplan

Het structureel onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het MJOP. In 2016 zijn, in dat kader, beide panden aan de buitenzijde grondig aangepakt.

7.3 ICT

Het ICT-voorzieningen niveau laten voldoen aan de verwachtingen van deze tijd is een van de speerpunten van schooljaar 17-18. In najaar van 2017 is gestart met een traject met als doel dat iedereen in een office 365 omgeving kan werken. Dit traject loopt redelijk voorspoedig. Naar verwachting kunnen in schooljaar 2018-2019 zowel medewerkers als leerlingen werken in een office omgeving. Er is geïnvesteerd in hardware omdat deze aan vervanging toe was.

7.4 Apparatuur en Inventaris

Er zijn wat aanpassingen gedaan bij werkplekken, in de mediatheek wordt gewerkt aan het inrichten van een media lab en het depot is opnieuw ingericht.

7.5 Leermiddelen

De uitgaven op het gebied van leermiddelen waren conform verwachting.

8. Klachten

Er zijn geen formele klachten ingediend.

5.2 Gymnasium Felisenum

1. Algemene Financiële Ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2017

	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.862.397	4.731.700	4.799.876
3.2 Overige overheidsbijdragen	64.138	12.300	55.629
3.4 Baten werk i.o.v. derden	0	0	0
3.5 Overige baten	358.955	319.700	380.893
Totaal baten	<u>5.285.490</u>	<u>5.063.700</u>	<u>5.236.398</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.214.273	4.096.400	4.237.067
4.2 Afschrijvingen	150.233	167.100	152.751
4.3 Huisvestingslasten	186.978	211.300	168.910
4.4 Overige lasten	704.191	598.900	680.326
Totaal lasten	<u>5.255.676</u>	<u>5.073.700</u>	<u>5.239.054</u>
Saldo baten en lasten	<u>29.815</u>	<u>-10.000</u>	<u>-2.656</u>
5. Financiële baten en lasten	7.767	10.000	8.340
Resultaat	<u>37.582</u>	<u>0</u>	<u>5.684</u>

1.2 Analyse Exploitatie Resultaat

Het Gymnasium Felisenum sluit het jaar 2017 af met een overschot op de begroting. Dit overschot sluit aan bij het verwachte overschot na de 7-maands extrapolatie. De personele lasten zijn in 2017 hoger uitgevallen dan werd begroot. Dit is het gevolg van de compensatie van de pensioenverhogingen en de eenmalige uitkering van € 500,- in het voorjaar. De lumpsum is als gevolg van deze toegenomen lasten € 100.000,- hoger dan werd begroot.

De hogere opbrengst onder de post detachering andere instanties is het gevolg van de detachering van één van de docenten bij het Cito voor één dag per week.

De hogere baten bij de overige incidentele inkomsten zijn het gevolg van een vrijval van de voorziening die is getroffen voor gasrekeningen uit het verleden en een correctie op de saldi van de gespaarde bedragen door ouders voor reizen naar Italië en Griekenland.

1.3 Bekostiging

De lumpsum bekostiging neemt het overgrote deel van het totale budget voor haar rekening. De totale Rijksvergoeding bedraagt 90.6 % van de totale ontvangsten. In deze bijdrage is ook de vergoeding voor leermiddelen opgenomen. Daarnaast ontvangt de school zowel subsidies die direct voortvloeien uit overheidsbeleid, als subsidies die zijn toegekend op initiatief van de school.

1.4 Ouderbijdragen

De school ontvangt de (vrijwillige) ouderbijdragen, de vergoeding voor de huiswerkklass, het CAE examen en de vergoedingen voor reizen, excursies en activiteiten. Deze vergoedingen omvatten 5.9 % van de schoolbegroting. De school voert overigens een beleid dat ouders die deze lasten niet kunnen dragen kwijtschelding kunnen aanvragen. Voor de buitenlandse reizen naar Rome en Griekenland kent de school een spaarregeling. Deze regeling is bedoeld om het benodigde bedrag geleidelijk bijeen te sparen om zo te voorkomen dat ouders plots worden geconfronteerd met hoge kosten.

Een boekenfonds kent de school niet meer sinds de invoering door de overheid van de 'gratis schoolboeken'. De school is eigenaar en beheerder van alle boeken. Alleen bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt een boete in rekening gebracht die dan direct gerelateerd is aan de kosten voor herstel of vervanging. De school is zeer tevreden met dit systeem.

1.5 Personele lasten

Bij de personele lasten valt op dat de kosten van de directie lager zijn dan begroot. Dit komt doordat na vaststelling van de begroting 2017 is besloten de omvang van de directie te beperken tot twee personen (rector en één conrector). De stijging van de kosten van het ondersteunend personeel wordt verklaard uit het feit dat taken die door de vorige conrector werden gedaan nu zijn belegd bij een nieuwe roostermaker die onderdeel uitmaakt van het OOP.

Het ziekteverzuim is in 2017 verminderd waardoor de toekomstige premie voor het vervangingsfonds ook zal dalen.

1.6 Materiële lasten

In de huisvestingslasten is vorig jaar een daling van de uitgaven aan de huur van gymnastieklokalen gerealiseerd als gevolg van een gesprek met de Gemeente Velsen over dit onderwerp.

De kosten van fotokopiëren zijn hoger dan begroot doordat er meer gebruik van wordt gemaakt. Verwacht wordt dat deze kosten in de toekomst nauwelijks zullen dalen.

Tevens is meer uitgegeven dan begroot voor werving leerlingen omdat er meer activiteiten zijn ondernomen op dit gebied. De uitgaven voor de werving van personeel zijn hoger dan begroot omdat bij de benoeming van de nieuwe conrector is gebruik gemaakt van een extern bureau.

1.7 Financiële kengetallen

De balanspositie van het Felisenum is goed. De liquiditeit is ten opzichte van vorig jaar gestegen naar 1,87 en daarmee ruim boven de norm voor het VO), de solvabiliteit is iets gedaald naar 0,73 omdat het aandeel van de kortlopende schulden is toegenomen t.o.v. eigen vermogen + voorzieningen, maar nog altijd ver boven de norm van 0,3. Het weerstandvermogen is 40,21% en de kapitalisatiefactor 37,37%. Dat betekent dat de post gebouwen een redelijke invloed heeft op onze cijfers.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantallen (2015-2017) en prognoses (2018-2021)

De ontwikkeling van de leerlingaantallen op het Gymnasium Felisenum is een belangrijk punt van aandacht. Het aantal leerlingen dat zich aanmeldde voor het eerste leerjaar is minder dan op grond van de prognose verwacht mocht worden. In die prognose werd al rekening gehouden met de krimp als gevolg van demografische factoren in de regio Velsen.

Uit de prognose van de gemeente Velsen valt af te leiden dat het Gymnasium Felisenum in de komende vier jaren zich geconfronteerd ziet met een daling van het aantal leerlingen van 646 in 2017 naar 591 in 2021. Daarmee treedt een daling op van ruim 8,5%.

Tabel: Instroom

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
# leerlingen	115	103	97	89	90	90	90

2.2 Resultaten eindexamens

Het slagingspercentage op het Gymnasium Felisenum van het studiejaar 2016-2017 is lager dan van de school verwacht mag worden. Er waren 85 kandidaten die het examen hebben afgelegd. Hiervan zijn er 74 geslaagd en 11 gezakt. Met het slagingspercentage van 86% is de school niet tevreden. Het schoolplan voorziet in activiteiten die gericht zijn op verbetering hiervan.

Examenjaar	Slagingspercentages		CE-cijfers gemiddeld	
	GF	ZG	GF	ZG
2013	94,4	N.B.	6,82	6.88
2014	95,8	91.7	6,70	6.68
2015	92,6	N.B.	6,78	6.85
2016	88,8	91,0	6,55	6,79
2017	86,0	N.B.	6.70	6,82

Het gemiddelde examencijfer is echter hoog in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Er zijn 11 leerlingen die (Summa) Cum Laude geslaagd zijn, in verhouding tot het aantal kandidaten is dat hoog te noemen. In vergelijking met het landelijk gemiddelde valt vooral op dat de vakken La en Gr op het Felisenum beduidend lager scoren dan de benchmark.

Wanneer de examenresultaten worden onderscheiden naar de profielen valt op dat vooral het profiel NT hoger scoort dan het landelijk gemiddelde. De profielen CM, EM en NG scoren lager dan het landelijk gemiddelde.

2.3 Uitstroom en Doorstroom

Tabel Uitstroom per leerjaar 2013-2017 in %

	2013	2014	2015	2016	2017
klas 1	0,88%	6,19%	6,35%	2,59%	0,92%
klas 2	4,32%	7,19%	10,70%	7,20%	5,08%
klas 3	4,26%	3,19%	2,62%	4,90%	5,26%
klas 4	3,81%	0,00%	4,40%	5,60%	4,96%
klas 5	1,92%	0,96%	2,18%	4,26%	0,89%
klas 6 (afgewezen)	5,62%	4,17%	6,65%	10,30%	13,48%

De doorstroomcijfers in de bovenbouw van het Gymnasium Felisenum, het zgn. bovenbouwsucces gebaseerd op de laatste drie schooljaren is boven de norm. Weliswaar is de afstroom in de onderbouw relatief gering maar de indicator onderbouwsnelheid, waarbij het gaat om het percentage onvrije studievoortgang in de onderbouw blijkt in 2017 beneden de norm uit te komen. De inspectienorm voor het driejaarsgemiddelde is 95,44%. Het Gymnasium Felisenum scoort voor het driejaarsgemiddelde 95,09%.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Op het Gymnasium Felisenum worden vele activiteiten aangeboden. Zo organiseert de school verschillende buitenlandse reizen en excursies waaronder de Rome en Griekenland reis. Ook dichterbij huis worden diverse excursies georganiseerd zoals bijvoorbeeld excursies naar het Rijksmuseum en het van Gogh museum, een Landschapsexkursie, een excursie naar het rivierengebied, naar Leper etc.

Daarnaast organiseert de school een veelheid aan culturele activiteiten waaronder een Poëzieproject, de Poëzierenue, activiteiten in de Toneelschuur, Rondje Cultuur, een bezoek aan het Concertgebouw en de Nationale Opera, diverse museumbezoeken en een lezingencyclus over uiteenlopende onderwerpen die ook voor belangstellenden van buiten de school toegankelijk is. Daarnaast is door de school meegedaan aan de zgn. "ken je klassiekenquiz" en aan het Orkestival, een dag waarop de schoolorkesten van de gymnasia orkestwerk uitvoeren in de grote zaal van het Concertgebouw in Amsterdam.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (o.a. Prestatieboxgelden)

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Prestatiebox zijn veelal ingezet in de personele sfeer voor de extra activiteiten die het Gymnasium Felisenum haar leerlingen aanbiedt. Het gaat daarbij om extra begeleiding van leerlingen. De begeleiding richt zich op studievoordigheden, leren “leren” en op de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen. Gestart is met een traject waarin met name de mentoren van de onderbouw worden getraind en het lesprogramma op het gebied van studievoordigheden wordt verbeterd.

3.2 Kwaliteitszorg

Het Gymnasium Felisenum maakt gebruik van het kwaliteitsvolgsysteem van Kwaliteitscholen. Een tevredenheidsonderzoek onder de leerlingen, ouders, personeel en terugkerende klankbordgroep-gesprekken van de schoolleiding met ouders, eindgesprekken met vertrekkende leerlingen maken deel uit van de bestaande procedures. Jaarlijks wordt met elke vaksectie gesproken over de belangrijkste onderwijskundige ontwikkelingen. Met de werknemers vinden periodiek functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats. De school publiceert verder vele gegevens op Vensters voor Verantwoording.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten op het Gymnasium Felisenum verschenen. Wel is het jaarlijks overzicht van de onderwijsresultaten verschenen. Hieruit blijkt dat het Gymnasium Felisenum op alle vier de aspecten voldoende scoort. Zowel de onderwijspositie, de onderbouwsnelheid, het bovenbouwsucces als de examencijfers voldoen aan de norm. De onderbouwsnelheid, het percentage leerlingen dat vanuit leerjaar 1 en 2 is doorgestroomd naar een hoger leerjaar, voldoet weliswaar aan de norm maar niet in ruime mate. De analyse hiervan is dat de doorstroom verbeterd kan worden door verbetering aan te brengen in de studievoordigheden van leerlingen. Het is om die reden dat professionalisering van de mentoren in de onderbouw op dit gebied is gestart. Indien dit programma succesvol is zal het worden uitgebreid naar de bovenbouw.

3.4 Projecten

Voor de ontwikkeling van het een nieuw creatief, technisch vak in het curriculum dat in plaats moet komen van het huidige vak techniek is een LOF-subsidie ontvangen. Het doel van de ontwikkeling van het nieuwe vak is dat het kan bijdragen aan de innovatie van het onderwijs op het Felisenum met het oog op 21^e-eeuwse vaardigheden. Samenwerking in teams waarbij leerlingen met verschillende soorten inbreng samen een tastbaar product realiseren zorgt daarbij voor een vruchtbare leersituatie.

In de projecten die in het nieuwe vak worden uitgevoerd wordt gewerkt aan een werkend product. Daarbij zullen leerlingen steeds uitkomsten zien die van hun verwachtingen afwijken en vervolgens zullen zij aanpassingen moeten doen. Dit sluit aan bij constructivistische leermethoden. Vernieuwende werkvormen als Agile en Eduscrum zullen een belangrijke plek krijgen binnen het nieuwe vak.

De subsidie voor de ontwikkeling van dit nieuwe vak is eind 2017 ontvangen, de doorlooptijd van het project is twee jaar.

4. Personele zaken

4.1 Formatie (gesplitst dir-OP-OOP) in fte en aantal 2016-2018

	2016	2017	2018
Directie	2,6	2,0	2,0
OP	42,1	38,26	34,17
OOP	10,5	10,38	10,48
Tijdelijk	8,6	5,60	6,39
Vast	48,45	44,54	43,22
Aantal Mannen	39	34	30
Aantal Vrouwen	42	36	38

4.2 Personeelsbeleid en Functiemix 2016-2018

Onderstaande tabel laat zien dat in 2017 een functiemixgetal van 135,1 is gerealiseerd. Daarmee valt het functiemixgetal binnen de bandbreedte zoals binnen de OSZG is afgesproken. Gezien de verwachte daling van het leerlingenaantal is het streven van de schoolleiding om het functiemixgetal niet veel verder te laten stijgen.

Tabel Functiemix

	2016	2017	2018
LB	20,0	17,4	14,2
LC	28,0	30,2	36,4
LD	52,0	52,4	49,4
Functiemixgetal	131,9	135,1	135,2

4.3 Scholing en Professionalisering

Binnen de school is in 2017 aandacht besteed aan professionalisering van het team als geheel en aan de professionalisering van de schoolleiding als team. Tijdens het gezamenlijk opstellen van het schoolplan zijn concrete aandachtsgebieden gedefinieerd voor verdere scholing en professionalisering. Ingezet wordt op activerende didactiek, omgaan met hoogbegaafden, motivatie van leerlingen en toetsen en beoordelen.

In functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt aandacht geschonken aan de nascholing van de individuele medewerker. Daarin wordt van iedere werknemer gevraagd een concreet nascholings- en ontwikkelingsplan voor het komend cursusjaar op te stellen. Secties worden gestimuleerd een sectiebeleid te ontwikkelen op het vlak van professionalisering (nascholing en onderwijsvernieuwing).

5. Verbonden Partijen

5.1 Gemeente (leerplicht en projecten)

Het Gymnasium Felisenum onderhoudt actief contact met de gemeente Velsen, met name via het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg betreffende huisvesting) en het LEA (de Lokale Educatieve Agenda). Er is regelmatig overleg met de leerplichtambtenaar. Voor de maatschappelijke stage wordt samengewerkt met de gemeente, het Centrum voor Vrijwilligerswerk Velsen en de andere Velsense scholen voor VO. Voorts is er een regelmatig overleg van de directies van alle Velsense scholen voor VO en een geregeld plaatsvindend overleg binnen het kader van het VIOS-beleid (Veiligheid In en Om de School), waaraan behalve de scholen ook gemeente, bureau Halt en de politie meedoen.

5.2 Samenwerkingsverbanden

Door het Samenwerkingsverband is in 2017 een projectaanvraag toegekend met als doel professionalisering van het mentoraat. Daarbij zet de school in op uitgebreide kennisdisseminatie rondom het aanleren van studievoordigheden, plannen en organiseren. Ook de begeleiding van hoog- of uitzonderlijk begaafde leerlingen en van leerlingen die onderpresteren wordt verder ontwikkeld. Tevens omvat het project het opdoen van kennis over verschillende cognitieve leerstijlen en leerproblemen en karakteristieken van belemmerende factoren.

Voor dit project is door het Samenwerkingsverband een budget toegekend van ruim € 50.000,-. Het project heeft een looptijd van twee jaar de ontvangsten worden over de komende twee jaar verdeeld.

6. Zaken met een behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Op dit punt zijn geen vermeldenswaardige zaken aan de orde. De school hoeft niet te loten, de uren-norm wordt gerealiseerd.

7. Investerings - Materiële zaken

7.1 Huisvesting

Op huisvestingsgebied is het normale onderhoud (zowel klein als groot) uitgevoerd.

7.2 Meerjarenonderhoudsplannen (uitvoering 2017)

In het kader van het meerjarenonderhoud is in 2017 de oude bekabeling van de elektriciteit vervangen. Tevens zijn 5 nieuwe groepenkasten geplaatst en zijn enkele noodstoppen vervangen. De elektrische installaties zijn conform NEN3140 gekeurd.

Tevens is het regulier schilderwerk verricht in 6 lokalen en zijn de kozijnen en goten aan de binnen- en buitenzijde geschilderd.

7.3 ICT

Naast reguliere vervanging van de computersystemen is het WiFi netwerk binnen de school uitgebreid. Inmiddels is 2/3 deel van de school voorzien van goed werkende WiFi. In het komend jaar zal dit worden uitgebreid tot de gehele school.

7.4 Apparatuur en Inventaris

In de lokalen, de kantine en de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten dan wel onveilig is. Het streven is om jaarlijks in één lokaal nieuw inventaris te plaatsen. Het contract met de leverancier van printers en kopieerapparaten is in 2017 vernieuwd. Tevens is voor de registratie van leerlingen die te laat komen gestart met een systeem met schoolpasjes.

7.5 Leermiddelen

Op het Gymnasium Felisenum zijn leerboeken het belangrijkste leermiddel. Dit wordt aangevuld met extra materialen die ook wel via de ELO van Magister worden aangeboden.

8. Klachten

De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij de leraar, mentor of leerjaar coördinator en worden daarmee in de meeste gevallen naar tevredenheid afgehandeld. In mei 2015 is bij de landelijke Klachtencommissie Onderwijsgeschillen een klacht ingediend tegen het Felisenum. In 2016 is door de ouders een schadeclaim ingediend. In deze zaak heeft de rechter in 2017 de school in het gelijk gesteld. Door ouders is inmiddels hoger beroep aangetekend tegen deze uitspraak.

5.3 Barlaeus Gymnasium

1. Algemene financiële Ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2017

Baten		Werkelijk 2017		Begroot 2017		Werkelijk 2016	
3.1	Rijksbijdragen	€	6.142.211	€	5.969.500	€	5.929.616
3.2	Overige overheidsbijdragen	€	162.031	€	151.500	€	117.159
3.4	Baten werk i.o.v. derden	€	-	€	-	€	-
3.5	Overige baten	€	394.594	€	396.000	€	314.598
Totaal baten		€	6.698.836	€	6.517.000	€	6.361.473
Lasten							
4.1	Personele lasten	€	5.198.367	€	5.064.500	€	4.987.385
4.2	Afschrijvingen	€	199.793	€	209.900	€	191.133
4.3	Huisvestingslasten	€	332.473	€	321.900	€	337.772
4.4	Overige lasten	€	811.190	€	928.200	€	688.701
Totaal lasten		€	6.541.823	€	6.524.500	€	6.204.991
Saldo baten en lasten		€	157.013	€	-7.500	€	156.482
5. Financiële baten en lasten		€	8.037	€	7.500	€	8.833
Resultaat		€	165.050	€	0	€	165.316

1.2 Analyse Exploitatie Resultaat

Het resultaat van het Barlaeus komt uit op € 165.050. Begroot was een resultaat van 0. De totale baten zijn 2,8 % hoger dan begroot, de lasten vallen 0,3 % hoger uit. Het belangrijkste verschil tussen begroting en realisatie is het gevolg van een forse (en niet te begroten, want pas medio 2017 bekend geworden) verhoging van de lumpsumbekostiging in verband met een compensatie van pensioenlasten en het laatste deel van het loonakkoord uit de CAO VO. De lumpsum was daardoor € 144.000 hoger dan begroot. Het resultaat laat zien dat de gewenste begrotingsdiscipline er is. De begroting is meerjarig in evenwicht. Dat geeft vertrouwen en rust.

Naast de fors hogere lumpsum zijn er vorig jaar een aantal subsidies toegekend door de gemeente Amsterdam die hebben gezorgd voor hogere inkomsten. Voor internationalisering werd een subsidie beschikt van € 24.435, waarvan 95% als voorschot werd uitbetaald. Inzet van die middelen zal de komende jaren plaatsvinden. Ook ontvingen we een subsidie voor de vervanging of aanpassing van de brandmeld- en inbraakalarminstallatie van € 20.221. Het samenwerkingsverband keerde incidenteel

een hoger bedrag uit. De vergoeding voor ZiZo viel flink lager uit dan begroot door lager ziekteverzuim. Die daling is ook zichtbaar aan de andere kant van de balans doordat de vervangingskosten flink lager waren dan begroot.

Naast de onder punt 1.5 gemelde kosten voor het schoolplan zijn er bij de overige lasten alleen wat kleine verschillen. Noemenswaardig is nog wel dat de werkelijke kosten voor administratie en beheer € 31.061 lager zijn uitgevallen dan begroot. Nadere analyse laat zien dat het om een aantal gecombineerde meevallers gaat: de salarisverwerking viel goedkoper uit, we hebben minder uitgegeven aan contributies en de impuls die we hebben gegeven aan de kwaliteitszorg bracht minder kosten met zich mee dan verwacht.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten komt het overgrote deel van het Rijk. In deze rijksbijdrage is ook een vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiermee bekostigt de school voor de leerlingen gratis studie- en werkboeken. Daarnaast ontvangt de school overheidssubsidies voor kwaliteitsontwikkeling en zorggelden via het Samenwerkingsverband. Individuele personeelsleden hebben verschillende beurzen en subsidies ontvangen via het ministerie en de gemeente (promotiebeurs, LOF beurs, lerarenbeurs, zij-instroomsubsidies). De gemeente Amsterdam heeft ook (incidenteel) middelen beschikbaar gesteld voor onderwijsontwikkeling, internationalisering en vervanging of aanpassing van de brandmeld- en inbraakalarminstallatie.

1.4 Ouderbijdragen

De vrijwillige ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene ouderbijdrage van € 77,50 en voorschotten voor activiteiten en reizen. Zo wordt jaarlijks € 500 aan ouderbijdragen in rekening gebracht. De besteding van de algemene ouderbijdrage staat vermeld in de Schoolgids en is overeengekomen met de MR. Er gaat veel geld om in het ruime aanbod aan reizen en excursies: deze lopen in de jaarrekening op een saldo 0. Er wordt niet aan verdiend en er wordt ook geen geld bijgelegd uit de Rijksmiddelen. Ook de oudervereniging van het Barlaeus ondersteunt een aantal activiteiten met middelen bekostigd uit de contributie van de vereniging.

1.5 Personele lasten

De totale personeelslasten vallen € 10.000 hoger uit dan begroot. Op de totale personele lasten is dat een verwaarloosbaar bedrag (0,002%). De lasten voor OP zijn € 54.208 hoger dan begroot. Dat komt vooral doordat ruimer is begroot voor realisering van het nieuwe schoolplan. De middelen daarvoor staan echter geboekt op overige kosten waar inderdaad een overschot is van € 48.360. In de begroting 2018 is er voor gekozen de personele middelen (taakuren) die nodig zijn voor het schoolplan direct op de personele lasten te begroten. De hoogte van de dotatie voor langdurig zieken is vastgesteld op basis van het actuele langdurig verzuim.

1.6 Materiële lasten

De materiële lasten waren lager dan begroot. We hebben op dit gebied de zaken goed in bedwang.

1. / Financiële kengetallen

De belangrijkste kengetallen van het Barlaeus waren al goed, maar zijn verder verbeterd. De liquiditeit van 1,79 naar 1,84 (norm VO 0,5 – 1,5), de solvabiliteit van 0,67 naar 0,7 (norm VO >0,3), het weerstandvermogen van 18,51 naar 21,02% (norm OSZG 25%) en de kapitalisatiefactor van 27,84 naar 28,11 (norm VO < 35%).

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantallen (2015-2017) en prognoses (2018-2021)

2016	2017	2018	2019	2020	2021
829	827	819	815	831	826

Het leerlingaantal stabiliseert zich rond de 830. Ieder nieuw schooljaar is de inschrijving maximaal.

2.2 Resultaten eindexamens (2014-2017)

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Barlaeus %	Percentiel Zelfstandige Gymnasia	Barlaeus	ZG
2014	96	83	6,9	6,7
2015	92	36	6,8	6,9
2016	88	31	6,7	6,8
2017	95	91	7,0	6,8

Vorig schooljaar zijn verschillende maatregelen genomen om de dalende trend bij de examenresultaten en de slagingspercentages te keren. Dat is gelukt. In 2017 waren de resultaten weer op een niveau waar we tevreden mee zijn.

2.3 Uitstroom en Doorstroom

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						
	1	2	3	4	5	6	Totaal
2014-2015	4	2	5	0	8	119	138
2015-2016	7	2	1	2	3	116	131
2016-2017	11	8	5	1	2	125	152

De tussentijdse uitstroom op het Barlaeus Gymnasium is laag. De onderbouwsnelheid op het Barlaeus ligt boven de norm (95,5 %, norm 93,4%), het bovenbouwsucces ver daarboven (93,9%, norm 78,7%). De tussentijdse uitstroom stijgt wel de afgelopen jaren. Mogelijk dat het wegvallen van de CITO toets hier van invloed op is. Dit is een punt van aandacht.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Naast de excursies in de verschillende leerjaren kunnen leerlingen op het Barlaeus zich op veel gebieden ontwikkelen. Het schoolleven kent een breed scala aan activiteiten zoals de musical, het muziektheater en het Barlaeus jeugdparlement. Leerlingen kunnen bij de Moderne Vreemde Talen ERK-examen doen (Delf, Goethe en Cambridge). Ook buiten de school kunnen leerlingen zich ontplooiën. Om die reden heeft het Barlaeus contacten met de Leidse Universiteit voor Laptop en Pre-University College en de Vrije Universiteit. Leerlingen kunnen meedoen aan het Honours programma (HPG) van de SHZG. Vorig jaar hebben drie leerlingen het certificaat van het HPG in ontvangst genomen.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

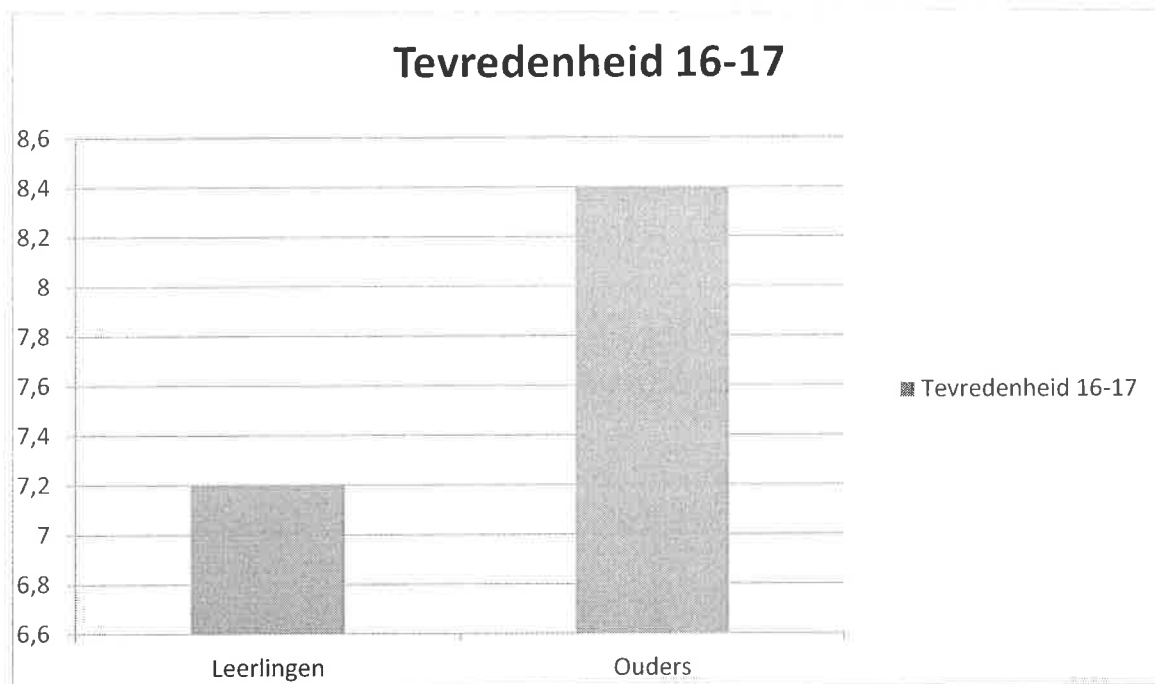
3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (o.a. Prestatieboxgelden)

De kwalitatieve ontwikkelingen op het Barlaeus zijn gekoppeld aan het vorig vastgestelde schoolplan. Daarin staan versterking van de kwaliteit van onderwijs, leren “leren”, leren van en met elkaar en het stimuleren van diversiteit centraal. Jaarlijks wordt een activiteitenplan vastgesteld waarin staat beschreven op welke manier we invulling geven aan die speerpunten. Afgelopen schooljaar is bijvoorbeeld gekozen voor inzet op de begeleiding van nieuwe docenten en mentorcoaching, Lesson Study (een vorm van intervisie) en peer learning in de vorm van een uitwisselingsproject met nieuwkomers van de Internationale Schakelklas. Daarnaast is er een uitgebreid auxilia-programma in de eerste klas met een uitdagend extra aanbod voor leerlingen die dat willen en ondersteuning voor degenen die dat nodig hebben.

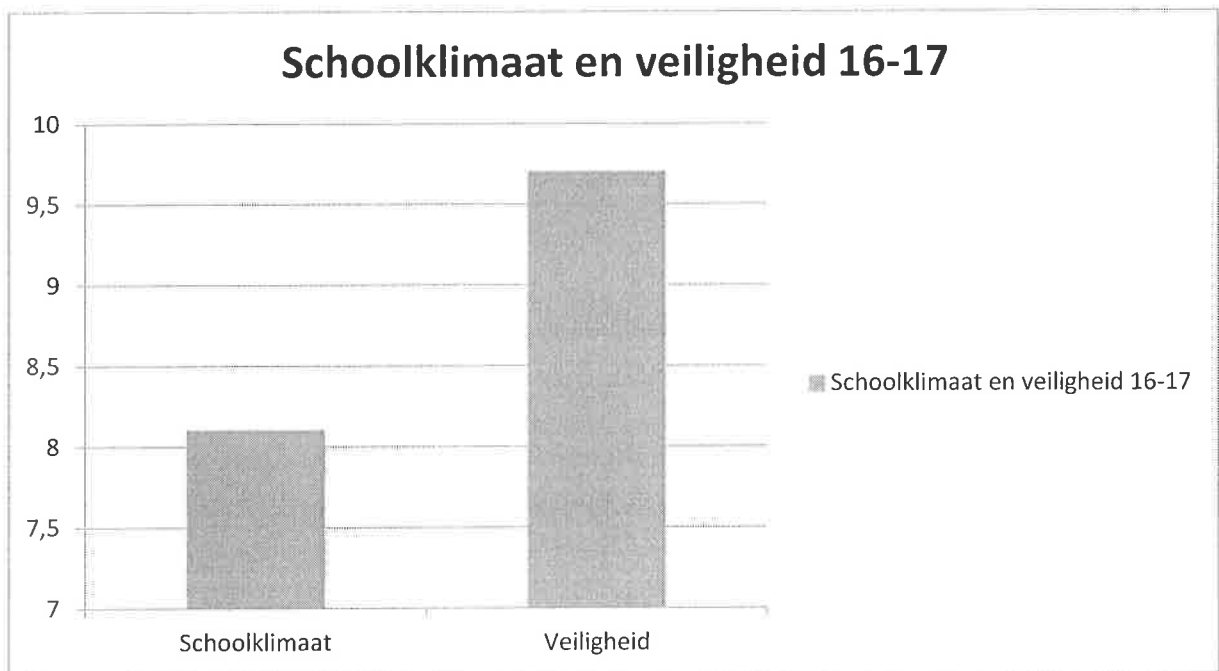
3.2 Kwaliteitszorg

Jaarlijks bevragen we leerlingen in klas 1, 4 en 6 en hun ouders over de gang van zaken op school. In die vragenlijsten onderzoeken we ook het schoolklimaat en de veiligheid die leerlingen en ouders ervaren. Voor details zie: <https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/395/Barlaeus-Gymnasium/categorie/Waardering>.

Hoe tevreden zijn leerlingen en ouders over de school in 2016-2017?

Schoolklimaat en veiligheid

De school neemt deel aan de gymnasiumenquête en –benchmark van Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG). Op onderwijsprestaties scoort het Barlaeus bovengemiddeld. Jaarlijks worden de examenresultaten uitgebreid geanalyseerd en besproken.

Vorig jaar is een begin gemaakt de kwaliteitszorg ook op bestuursniveau in te richten. De uitkomsten van de verschillende tevredenheidsonderzoeken kunnen daardoor in de toekomst ook onderling vergeleken en besproken worden.

3.4 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten over het Barlaeus verschenen. In het jaarlijkse prestatierapport scoort het Barlaeus op alle onderdelen (ruim) boven de norm.

3.5 Projecten

Het Barlaeus werkt samen met de vier andere hoofdstedelijke gymnasia op het gebied van leerlingen met weinig sociaal kapitaal. Gezamenlijk wordt de huiskamer geëxploiteerd, aan PR gedaan en onderzoek verricht. Vorig jaar is een gezamenlijk project ouderbetrokkenheid uitgevoerd. Daarnaast wordt door deze gymnasia gezamenlijk jaarlijks een lerarenconferentie georganiseerd. Het thema was in 2017 formatief en summatief toetsen.

4. Personele zaken

4.1 Formatie (gesplitst dir-OP-OOP) in fte en aantal 2016 en 2017

	2016-2017	2017-2018
Directie	2,9	3
OP	45,6	46,1
OOP	12,8	12
Totaal	61,3	61,1

Van het personeel is 38% vrouw, 62% man. Die verdeling is over het OOP en OP gelijk. Alleen in de directie is de situatie andersom; 67% is vrouw, 33% is man.

4.2 Personeelsbeleid en Functiemix 2016-2018

	2016	2017	2018 (prognose)
LB%	16	23	21
LC%	5	5	7
LD%	79	72	72
Mixgetal	163	149	151

Het afgelopen jaar is het functiemixgetal fors gedaald door vertrek van een aantal personeelsleden. Op dit moment is het functiemixgetal 149. De komende jaren zal die waarde weer licht gaan stijgen door bevordering van personeelsleden uit LB naar LC en (in een enkel geval) van LC naar LD.

4.3 Scholing en Professionalisering

Scholing vindt merendeels plaats in individuele scholingstrajecten. Negen docenten hebben een lerarenbeurs, er zijn twee zij-instromers op het Barlaeus en twee docenten met een promotiebeurs. Vier docenten hebben een LOF beurs. Er is in 2017 meer gebruik gemaakt van de beschikbare (na)scholingsgelden (€ 42.552 in 2016 tegenover € 61.243 in 2017). Om deze toenemende scholingsbehoefte verder te stimuleren is daar in de begroting 2018 extra ruimte voor gemaakt.

5. Verbonden Partijen

5.1 Gemeente (leerplicht en projecten)

Het Barlaeus participeert in de Vereniging van Amsterdamse Schoolbesturen OSVO. Er is een actieve relatie met Leerplicht in verband met het terugdringen van verzuim. Gemeentelijke projecten zijn er niet buiten het eerder genoemde project ouderbetrokkenheid en de uitvoering van de voornemens uit de tweejarige Scholenbeurs.

5.2 Samenwerkingsverbanden

Het Barlaeus maakt deel uit van het schoolbestuur OSZG en participeert in de persoon van de rector in het bestuur. Binnen het bestuur vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- en financieel beleid en worden voorstellen voor de Raad van Toezicht geformuleerd. Daarnaast is de school actief lid van de VO-raad en van Stichting het Zelfstandig Gymnasium. In Amsterdam is de rector actief binnen het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia en participeerde hij in de OSVO, de vereniging van Amsterdamse schoolbesturen.

De rector neemt deel aan het directeurenoverleg van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam. Hij doet dat in overleg met de zorgcoördinator, die de meer inhoudelijk gerichte bijeenkomsten bezoekt. Met de middelen van het samenwerkingsverband zijn in 2017 bijvoorbeeld ondersteuningslessen gegeven, is een eigen methode studievoordigheden geschreven en zijn de personeelslasten van de Huiskamer (voor een deel) gedekt. Ook heeft het Barlaeus de informatievoorziening over de zorgstructuur voor docenten, leerlingen en ouders verbeterd en de ondersteuningsroute van de mentoren naar externe partijen verder aangescherpt.

6. Zaken met een behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

In Amsterdam is veel discussie over het tekort aan plaatsen op populaire scholen. In 2015 is voor het eerst gewerkt met een systeem van matching in plaats van loting. Het was bovendien het eerste jaar waarin alleen het schooladvies en niet meer de Cito-score een rol speelde. Toen na afloop van de aanmeldprocedures de Cito-scores van de geplaatste leerlingen bekend werden, bleek dat de gemiddelde score 1,5 punt lager was dan het meerjarig gemiddelde (546,5 t.o.v. 548). In 2016 heeft de matching in gewijzigde vorm plaatsgevonden. De evaluatie van deze vernieuwde matchingsprocedure was positief. In 2017 is de matchingsprocedure licht gewijzigd: leerlingen die 12 voorkeurscholen invullen hebben de garantie geplaatst te worden op één van die scholen.

7. Investerings - Materiele zaken

7.1 Huisvesting

Het Barlaeus Gymnasium bewoont een Rijksmonument. Het gebouw is in 1884 gebouwd en in de periode 2002-2005 geheel gerenoveerd. Het gebouw verkeert in goede staat van onderhoud. Subsidies die zijn beschikbaar: subsidie van gemaakte kosten voor veiligheid (inbraak- en brandmeldinstallatie) en de jaarlijkse aanvragen voor het huisvestingsprogramma. Verder ontvangen we van de Rijksdienst

voor het Culturele Erfgoed een instandhoudingssubsidie van € 49.159 die in 2016 is beschikt. Die subsidie wordt uitgekeerd in zes opeenvolgende jaren. De eerste tranche van € 7.378 is in 2017 gestort. Er is ook een SDE+-subsidie aangevraagd en toegewezen (maximaal € 58.425).

7.2 Meerjarenonderhoudsplannen

Het MJOP is eind 2016 geactualiseerd. Het contract onderhoud, klein jaarlijks onderhoud en het planmatige onderhoud zijn conform MJOP uitgevoerd. Het schilderwerk aan de buitenzijde van het pand is in 2015 afgerond. Met het binnen schilderwerk is in 2017 gestart. Dat is een grotere klus dan verwacht. Uitvoering gebeurt gefaseerd in drie jaar. In 2017 is de kantine verbouwd.

7.3 ICT

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in ICT. Verder worden computers en beamers e.d. up-to-date gehouden op basis van de gebruikelijke afschrijvingstermijnen. Er is een uitstekend netwerk dat bijzonder stabiel is. In 2017 is het onderzoek gestart naar de vervanging van de servers die gepland staat in de zomer van 2018.

7.4 Apparatuur en Inventaris

Zowel in de lokalen, de kantine als de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten is. Het afgelopen jaar is in de lokalen die zijn geschilderd ook meteen een nieuw prikbord opgehangen en hebben we een nieuw ophangstelsel voor kunstwerken van onze leerlingen aangebracht op de gangen.

7.5 Leermiddelen

Voor het Barlaeus zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met extra (digitale) materialen. Veel secties ontwikkelen ook zelf materiaal.

8. Klachten

De meeste klachten komen binnen bij de leraar, mentor of conrector en worden op dat niveau naar tevredenheid afgehandeld. Er zijn in 2017 geen klachten ingediend op schoolniveau. In het kader van de matchingsprocedure zijn er op bestuursniveau drie bezwaren ingediend, allen gericht aan het Barlaeus. Deze bezwaren zijn ongegrond verklaard. Naar aanleiding van de behandeling van één van de klachten bij de Landelijke Klachtencommissie (waar deze ook ongegrond werd verklaard) heeft het bestuur het voornemen uitgesproken om in de toekomst het besluit op bezwaar beter te motiveren zoals door de LKC geadviseerd.

5.4 Vossius Gymnasium

1. Algemene Financiële Ontwikkelingen

1.1. Exploitatie 2017

	Werkelijk 2017 €	Begroot 2017 €	Werkelijk 2016 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	6.147.108	6.002.400	5.869.354
3.2 Overige overheidsbijdragen	95.875	55.500	105.198
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	472.899	434.000	568.879
<i>Totaal baten</i>	<u>6.715.883</u>	<u>6.491.900</u>	<u>6.543.431</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.896.922	4.940.400	4.766.296
4.2 Afschrijvingen	214.743	311.800	278.695
4.3 Huisvestingslasten	300.377	300.500	311.087
4.4 Overige lasten	1.034.359	902.700	1.067.908
<i>Totaal lasten</i>	<u>6.446.399</u>	<u>6.455.400</u>	<u>6.423.966</u>
Saldo baten en lasten	<u>269.484</u>	<u>36.500</u>	<u>119.445</u>
5. Financiële baten en lasten	9.888	7.500	10.580
Resultaat	<u>279.372</u>	<u>44.000</u>	<u>130.025</u>

1.2 Analyse Exploitatie Resultaat

De Jaarrekening 2017 sluit met een batig saldo van bijna € 280.000. Ook over 2016 was sprake van een batig saldo, namelijk van € 130.000. In 2015 was nog sprake van een negatief saldo, van € 110.000.

Aan het batig saldo van 2017 liggen de volgende ontwikkelingen ten grondslag (degene met de grootste impact staan voorop):

- (grootboekrek 5101). De bijdrage van het Rijk voor personele kosten was € 138.000 hoger dan verwacht en ook hoger dan de personele kosten voortvloeiend uit CAO-ontwikkelingen en ontwikkelingen in de pensioensfeer. De verwachting is dan ook dat een deel van deze structurele bijdrage-verhoging benut zal moeten worden voor een structurele verhoging van de CAO-lonen in 2018.

Overigens is tegelijkertijd aan de lastenkant de hoogte van de gerealiseerde loonkosten enorm meegevallen (kostendrager 1010 t/m 1012) en wel voor een totaalbedrag van € 73.000. Hier spelen naast de geschetste de volgende ontwikkelingen een rol: een lager aantal lesuren en c-takenuren dan gepland, het verder terugdringen van niet-inzetbare vaste uren en het meer dan gepland met ingang van het nieuwe schooljaar inzetten van relatief goedkope nieuwe medewerkers.

-(grootboekrek 4312) Aan afschrijvingen gebouwen is ruim € 85.000 minder uitgegeven dan begroot. In de begroting was een bedrag opgenomen dat rekening hield met nieuwe investeringen in het kader van het Meerjarenonderhoudsplan. Deze kunnen echter pas plaatsvinden bij gelegenheid van Fase 2 van de verbouwing en deze start naar verwachting pas in april 2018.

-(grootboekrek 4354 en 4355) We hebben meer inkomsten dan gepland van het Samenwerkingsverband, ruim € 20.000, i.v.m. een pas gedurende het kalenderjaar verworven subsidie Hoogbegaafdheid. De Overige Overheidsbijdragen zijn ruim € 40.000 hoger i.v.m. het pas gedurende het kalenderjaar verwerven van subsidies voor Lenteschool, Internationalisering en Lerarenbeurs (derde tranche). Overigens staan hier wel ook extra uitgaven tegenover bij Kosten Leer- en Hulpmiddelen (grootboek rek 4333) en Kosten Projecten (grootboek rek 4339), voor een totaalbedrag van € 54.000. Bij Projecten valt het relatief hoge deelbedrag voor bij- en nascholing op.

-Verder zijn er nog financiële voordelen bij inkomsten verhuur en afschrijvingen inventaris en nadelen bij onder meer overige kosten. Als deelposten bij de laatste vallen de uitgaven voor leerlingwerving op alsmede de hogere uitgaven voor culturele activiteiten, een vergaarbak voor de vele activiteiten die de school haar leerlingen aanbiedt in de culturele week, bij gelegenheid van voorstellingen en in de sfeer van bijvoorbeeld Olympiades, Honours, Pre-University en debating.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten neemt het Rijk het overgrote deel voor zijn rekening, ruim 91%. In deze rijksbijdrage is ook een vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiermee verschaft de school middels een boekenfonds, dat gedragen wordt door de OSZG, de leerlingen gratis studie- en werkboeken alsmede – steeds meer – ook licenties; ook krijgen de leerlingen gratis readers en kopieën alsmede werkmaterialen voor lessen techniek, beeldende vorming, scheikunde etc. uitgereikt.

Behalve door het ter beschikking stellen van het schoolgebouw draagt de Gemeentelijke Overheid vele tienduizenden euro's bij voor de huur van externe sportvoorzieningen, de jaarlijkse bijdrage OZB en de subsidiering van enkele inhoudelijke projecten zoals Wereldcultuur ('Internationalisering'), Itslearning ('Scholenbeurs') en Lesson Study ('Lerarenbeurs').

Overigens is -los van het onderhavige exploitatieoverzicht- vanuit de Gemeente Amsterdam inmiddels een bedrag van vele miljoenen euro's beschikbaar gekomen voor het ten uitvoer brengen van grote aanpassingen aan het Vossius-gebouw.

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten via onder meer (vrijwillige) bijdragen voor excursies en activiteiten alsmede een (vrijwillige) algemene schoolbijdrage, een bijdrage Schoolfonds en een bijdrage Oudervereniging. Op voorschotbasis betalen ouders totaal € 615 per jaar, het equivalent van de geschatte gemiddelde kosten per leerling per leerjaar. In het exploitatieoverzicht houden de voor excursies en activiteiten opgenomen baten (4374) die voor uitgaven op dit vlak (4347) vrijwel in evenwicht. Het gaat hier om een bedrag van € 350.000.

1.5 Personele lasten

Het aandeel personele lasten binnen de totale lasten is van 2016 naar 2017 gestegen van 0,74 naar 0,76. Daarmee zit het Vossius binnen de OSZG aan de onderkant.

In 2017 is het geringe bedrag aan vervangingskosten opvallend. In relatie hiertoe heeft het Vossius in 2017 aan de batenkant ook een relatief lage Zizo-vergoeding ontvangen.

1.6 Materiële lasten

Het aandeel totale huisvestingslasten bedroeg in 2016 7,23% en in 2017 5,98%, een daling die in relatie staat tot het uitblijven van een aantal investeringen (conform het MJOP) die alleen kunnen plaatsvinden in samenhang met de aanstaande grote aanpassingen aan het schoolgebouw.

Verder blijven de fotokopieerlasten zeker ook in vergelijking met die bij de andere OSZG-scholen fors. De nieuwe professionele elektronische leeromgeving "Itslearning" zal naar verwachting op termijn tot besparingen leiden; voor 2019 staat de vernieuwing van de kopieercontracten op de rol.

1.7 Financiële Kengetallen

Tussen 31 december 2016 en 31 december 2017 is mede in het licht van het positieve eindsaldo van de jaarrekening 2017 sprake van de volgende ontwikkelingen:

- Liquiditeit van 2,56 naar 2,34. Iets lager, maar meer dan goed.
- Solvabiliteit(2) van 0,77 naar 0,70; is meer dan voldoende
- Weerstandvermogen van 27,18 naar 30,64; zit boven de wel genoemde norm van 25, is mede in het licht van de aanstaande grote aanpassingen aan het gebouw gerechtvaardigd.
- Kapitalisatiefactor van 28,74 naar 39,55; zal weer dalen naar de wel genoemde norm van 35 als de investeringen conform het MJOP vorm krijgen.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingenaantal en prognose 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal leerlingen	833	837	826	831	855	836

Vanaf 2018 zijn de leerlingaantallen ruim 1% lager dan eerder geprognosticeerd. Hieraan ligt een iets groter aantal uitstromende leerlingen in het schooljaar 2016-2017 ten grondslag.

2.2 Resultaten eindexamens t/m 2017

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Vossius	ZG	Vossius	ZG
2013	98,6	N.B.	7,2	6,88
2014	98,0	91,7	6,73	6,68
2015	98,2	N.B.	7,2	6,85
2016	97,4	91,0	7,11	6,79
2017	95,1	N.B.	6,98	6,82

2.3 Tussentijdse uitstroom t/m 2017

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						
	1	2	3	4	5	6	Totaal
2012-13	3	10	3	3	7	139	165
2013-14	10	13	2	5	6	96	132
2014-15	10	13	4	1	1	113	142
2015-16	7	4	6	3	1	111	132
2016-17	6	12	9	2	3	117	149

NB Uitstroomcijfers incl. uitstroom naar VAVO.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Het Vossius bood zijn leerlingen naast de excursies in elk van de klassen 1 /m 5 (waaronder de Rome-reis in klas 5 en de op respectievelijk leerlingen met biologie en aardrijkskunde gerichte excursies naar Texel en Zeeland/Rotterdam in dezelfde klas 5) en een filosofie-excursie naar Terschelling in klas 6 een groot aantal extra activiteiten aan.

- Bij uitval van een reguliere les krijgen leerlingen uit de klassen 1 en 2 een vervangende les van een andere vakdocent aangeboden.
- In 2017 organiseerde het Vossius m.b.v. ministeriele middelen voor de eerste keer een Lente-school: ruim 30 leerlingen uit alle jaarlagen kregen de gelegenheid zich rond de meivakantie extra te prepareren op een succesvolle afsluiting van het schooljaar
- Leerlingen in de klassen 1 en 2 krijgen het aanbod na de reguliere schooltijd nog een les Chinees of Spaans te volgen dan wel een cursus Opnametechniek Geluid en Licht; een kleine 30 leerlingen maakt van dit aanbod gebruik. Ook is er de mogelijkheid deel te nemen aan een cursus Zelfverdediging: 50 leerlingen. Bovenbouwers kunnen deelnemen aan de twee Informatica-clubs; deze bestaan uit totaal 15 leerlingen.

- In de onderbouw is er een Meergetalenteerden-programma, waarbinnen individuele leerlingen deels buiten de lessen onder begeleiding aan een eigen project werken. Hieraan nemen jaarlijks enkele tientallen leerlingen deel.
- De mogelijkheid tot voorbereiding op de Cambridge- Delf en Goethe-examens, op diverse niveaus. Hieraan nemen jaarlijks enkele honderden leerlingen deel. Overigens zijn bij deze examens zowel de slagingspercentages als de behaalde niveaus indrukwekkend.
- Deelname aan Olympiades en landelijke wedstrijden op het gebied van Wiskunde, Biologie, Natuurkunde, Scheikunde, Algemeen Taalbeleid en Klassieke Talen. Aan een aantal wiskundeactiviteiten nemen hele jaarlagen deel; verder participeren enkele tientallen leerlingen.
- In de bovenbouw de mogelijkheid voor ambitieuze en begaafde leerlingen meer vakken te kiezen dan nodig voor het eindexamen; daarnaast is er de mogelijkheid tot deelname aan de Laptop- en Pre-Universityprogramma's van de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam. Aan het eerste nemen enkele tientallen leerlingen deel; aan de Leiden-programma's en het aanbod van de VU elk 15 leerlingen.
- Ook hebben leerlingen de mogelijkheid zich aan te melden voor het onder auspiciën van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG ontwikkelde Honoursprogramma, waarbij zij een eigen project kiezen en begeleid worden door Vossius-docenten. Ook in 2017 had het Vossius in elk van de drie jaarlagen 4, 5 en 6 een groep leerlingen actief (4 a 5 per jaarlaag).
- Begin 2015 zijn we gestart met het met middelen van de Europese Unie gefinancierde Geo Future-programma, een op de grote milieu- en energieproblemen van de aarde gericht interdisciplinair extra-curriculair programma waarvan ook deel uitmaakt bedrijfsbezoek, uitwisseling met het buitenland (Barcelona en Kreta) alsmede praktische opdrachten. Ruim 25 leerlingen uit de jaarlagen 4/5.
- In 2017 zijn ruim 20 leerlingen uit jaarlaag 4 gestart met het nieuwe extra-curriculaire programma Wereldcultuur. Leerlingen houden zich middels museum- en festivalbezoek en het volgen van masterclasses aan de Universiteit Leiden bezig met kunst- en cultuuruitingen van werelddelen als Afrika, Azië en Latijns-Amerika en oriënteren zich daarbij op thema's als identiteit en beeldvorming.
- Het Vossius biedt de klassen 1 t/m 5 tijdens de Culturele/Sportweek in het voorjaar een keur aan bijzondere activiteiten aan die variëren van het ontwikkelen van optredens rond de Metamorfofen van Ovidius in klas 1, via een interdisciplinair project in klas 3 en het grote Vossius-Parlement in klas 4 tot een keur aan bezoeken aan culturele instellingen en actieve kunstbeoefening in klas 5. Verder wordt er veel en intensief gesport.
- Deelname aan het Orkest, de Big Band, het Jazz koor, zeker 70 leerlingen. De leden van het orkest verzorgen reguliere optredens op school maar treden ook op op het landelijke Orkestival; de Big Band neemt ook deel aan het Prinses Christinaconcours. De drie toneelgroepen voor respectievelijk onderbouw, klas 3 en bovenbouw trekken een kleine 50 actieve participanten en bovendien bij voorstellingen ruim 300 koppen publiek, van leerlingen, familieleden, vrienden. Het jaarlijkse Kerstconcert en het Café Chantant-muziekfeest kennen zo'n 100 deelnemers en de geluidstechniekploeg voor de aula kent zo'n 15 deelnemers; deze activiteiten trekken in totaal een kleine 1000 man/vrouw publiek.
- De Bond- verantwoordelijk voor het organiseren van feesten, toernooien e.d.- bestaat altijd uit 5 vijfdeklassers
- Deelname aan diverse landelijke debattoernooien alsmede aan het European Youth Parliament, zeker 30 deelnemers

- Schoolmagazine Vulpes telt zo'n 10 redactieleden en er is ook een meer op de actualiteit gericht vlugschrift Aloopex
- Een drietal leerlingen maakt deel uit van de MR; de leerlingenraad heeft ruim 15 leerlingen actief
- Het Vossius zette ook in 2017 het landelijke project Maatschappelijke Stage voort dat onder meer derdeklasleerlingen actief maakt bij voedselbanken, bejaardenhuizen en scholen en organiseerde opnieuw- in de 4^e klas- een beroepsstage van een week voor alle leerlingen
- Ook nam het Vossius deel aan het project van de Amsterdamse gymnasia om meer leerlingen uit bijzondere maatschappelijke groepen binnen te halen en binnen te houden (speciale Huiskamer t.b.v. het maken van huiswerk)

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (o.a.Prestatiebox)

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Prestatiebox zijn veelal in de personele sfeer ingezet bij de extra op brede vorming en verdieping gerichte activiteiten zoals hierboven vermeld bij 2.4. (schatting ruim € 85.000)

Daarnaast worden de gefourneerde middelen (schatting ruim € 70.000) ingezet voor na- en bijscholing alsmede begeleiding en coaching van (beginnende) leraren en mentoren. Zo beschikt het Vossius over zowel een begeleider nieuwe docenten als een opgeleid docentenbegeleider en krijgen nieuwe docenten ook een inhoudelijke begeleider binnen de sectie toegewezen. Zie verder ook bij 4.3.

3.2 Kwaliteitszorg

-De school stelde in 2016 het Schoolplan 2016-2019 vast op basis van een discussie-tweedaagse van medewerkers en gesprekken met leerlingen en ouders de kengetallen SHZG; bij de opstelling van het Plan werden rapportages van de Inspectie, kengetallen en een visitatierapport van de landelijke gymnasiumorganisatie SHZG alsmede de rapportage van Onderwijs2032 betrokken. Het zoveel mogelijk Smart geformuleerde Schoolplan zal de komende jaren tijdens jaarlijkse Beleidsdagen, waaraan schoolleiding en vertegenwoordigers van vakgebieden participeren, worden bijgesteld/aangevuld. In 2017 is in samenspraak met de MR een eerste tussenstand opgemaakt. De rector voert voorts regelmatig overleg met de leerlingenraad/groepen leerlingen en het bestuur van de oudervereniging en treedt voorts op als gedelegeerd bestuurder in het overleg met de MR (die ongeveer 6 maal per jaar bijeenkomt).

-In 2016 kwam in aanvulling op het Schoolplan ook een Risico-inventarisatie-onderzoek tot stand om mogelijke fysieke en psychische risico's in kaart te brengen. De aanbevelingen betroffen alle het fysieke welbevinden van medewerkers en leerlingen en resulteerde begin 2017 in een goedgekeurd Plan van Aanpak dat met name ook enkele fysieke risico's in kaart bracht, bijvoorbeeld op het vlak van afvalstoffen en meubilair/computergebruik. De gesignaleerde knelpunten zijn in 2017 aangepakt.

- Tenminste eenmaal per twee jaar krijgt elke medewerker een functioneringsgesprek, met als basis de bevraging van twee klassen (via op de Wet BIO gerichte vragenlijsten van kwaliteitscholen.nl), bevestigingen lesbezoek alsmede een zelfevaluatie op basis van aspecten genoemd in de wet BIO. De functioneringsgesprekken richten zich steeds meer op de ontwikkeling van de leraar.
- Nieuwe leraren worden tegen het einde van hun eerste jaar beoordeeld op basis van een advies van de sectie, de bevraging van twee klassen alsmede lesbezoek door leden van de schoolleiding; er is voorts een uitgebreide, door de werkgeversstichting OSZG ontwikkelde, beoordelingsprocedure voor het bevorderen van medewerkers tot LD-docent.
- Aan het begin van elk schooljaar voert de schoolleiding overleg met de secties die relatief minder gescoord hebben bij de recente Centraal Examens; verder vindt zoveel mogelijk eenmaal per twee jaar een gesprek plaats tussen schoolleiding en secties over zaken als vak-ontwikkeling, nieuwe didactische concepten, ontwikkelingen in het eindexamenprogramma, bijscholing, wijze van voorbereiding PW en PTA's etc.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school bij veel vakken tot de hoogstpresterende Vwo-scholen van het land behoort.

Voor wat betreft de doorstroom in de onderbouw scoort de school in vergelijking met de categoriale gymnasia en alle overige Vwo-scholen in Nederland gemiddeld; met name de doorstroming vanuit klas 2 verdient zeker nog verbetering. De doorstroom in de bovenbouw is vanuit landelijk gymnasiumperspectief hoog.

In 2017 bezocht de Inspectie het Vossius. De school functioneerde op alle aspecten minimaal 'voldoende' en op het vijftal specifiek ter beoordeling aan de Inspectie voorgelegde aspecten zelfs 'goed'. Het predicaat 'excellent' komt de komende jaren binnen handbereik als de school de afstemming tussen haar leraren nog wat verder vergroot.

3.4 Projecten

Met de middelen uit de zogenaamde Lerarenbeurs van de Gemeente Amsterdam werd het project Lesson-Study (gezamenlijk voorbereiden en evalueren van lessen door leraren, mede met het oog op differentiatie) in 2017 versterkt doorgezet. De twintig leraren die in 2015 en 2016 waren begonnen werden afgelost door vijf nieuwe die tot in 2018 actief zullen blijven onder leiding van een speciaal opgeleide medewerker.

Ook werd in 2017 stevig gebruik gemaakt van de Scholenbeurs van ruim € 30.000 die het Vossius van de Gemeente Amsterdam had ontvangen voor het systematisch en breed doorontwikkelen van zijn Elektronische Leer Omgeving. Dit leidde tot een keuze voor de leeromgeving Itslearning. Deze is vanaf augustus 2017 operationeel op de school

Daarnaast kreeg het Vossius samen met de andere Amsterdamse gymnasia ook in 2017 groen sein van de Gemeente voor een groots opgezet project Ouderbetrokkenheid.

Verder zijn in 2017 werkgroepen actief geweest voor het ontwikkelen van een smartphonebeleid, een nieuw beleid rondom toetsen en beleid inzake Versneld Examineren.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

Regulier fte

	2015-16			2016-2017			2017-2018		
	vast	tijd	To- taal	vast	tijd	To- taal	vast	tijd	To- taal
DIR	2,90		2,90	2,9	0,0	2,9	2,9	0,0	2,9
OP	36,69	7,98	44,67	35,74	6,99	42,73	37,3	5,29	42,59
OOP	10,92	0,6	11,52	9,39	2,10	11,49	9,76	1,20	10,87
Totaal	50,52	9,56	60,08	48,03	9,09	57,12	49,96	6,49	56,45

Zowel bij het OP als het OOP houdt het aantal mannen en vrouwen elkaar in evenwicht; binnen de directie werken 2 mannen en 1 vrouw.

4.2 Personeelsbeleid en Functiemix ontwikkelingen t/m 2020

	2016	2017	2018
LB	6,2	8,0	8,0
LC	35,2	38,0	40,0
LD	58,5	54,0	52,0
Functiemixgetal	152,3	146	144,0

In het kader van het zogenaamde Entreerecht zijn met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2014 een groot aantal LD-benoemingen tot stand gebracht. Dit leidde tot het (opnieuw) stijgen van het functiemixgetal tot ruim 155, 14 punten boven het eerder door de OSZG voor het Vossius vastgestelde maximum van 141. In 2016 daalde het functiemixgetal licht tot 152,3 en in 2017 vond een verdere daling plaats tot 146.

Voor het opstellen van een prognose van het functiemixgetal in 2020 zijn uiteraard de bewegingen binnen het OP-personeelsbestand van belang. Daarbij speelt dat een verschuiving van 1 fte LD naar 1 fte LC tot een daling van het functiemixgetal met ruim 2,0 leidt; het omgekeerde leidt tot een groei van het getal met een net iets hoger percentage. In ieder geval wordt bij vacatures al weer enkele jaren geworven voor de LB/LC-schalen; dit zal bij regelmatige pensionering van een collega in LD naar verwachting tot een verdere daling van het functiemixgetal leiden. In 2016 is binnen de OSZG de afspraak gemaakt dat indien door pensionering de hoeveelheid fte LD met x daalt, er een bevordering vanuit LC met 0,5x kan plaatsvinden. In het kader van deze afspraak zal het functiemixgetal naar verwachting weer een kleine opwaartse druk ervaren. In 2017 vond 1 bevordering van LC naar LD plaats.

4.2 Scholing en professionalisering

Het Vossius heeft ook in 2017 het begrote bedrag voor materiële kosten bij- en nascholing meer dan opgebruikt en wel voor een totaalbedrag van € 60.000. Overigens stelt de school in voorkomende gevallen haar medewerkers in staat tijdens lestijd belangrijke bijscholingsactiviteiten te volgen, bijvoorbeeld die van landelijke beroepsverenigingen en de Universiteiten.

De school financierde voor enkele van haar (nieuwe) medewerkers de kosten van het halen van een officiële bevoegdheid alsmede enkele persoonlijke coachingstrajecten. Vanuit de schoolleiding kregen medewerkers in 2017 voorts een uitnodiging voor bijscholingen (op school) op bijvoorbeeld het uitoefenen van het mentoraat, hoogbegaafdheid, bedrijfshulpverlening, belangrijke stoornissen bij leerlingen, verslaving, vakdidactiek en pedagogiek, gespreksvoering etc. Ook participeerde de school aan de jaarlijkse door de Amsterdamse gymnasia georganiseerde Amsterdamse Gymnasiumdag.

Leden van de schoolleiding schoolden zich onder meer bij op het vlak van coaching en bezochten algemene studiedagen van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG en de VO-Raad, alsmede intervisiebijeenkomsten.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Het Vossius heeft een goed regulier contact met het Bureau Leerplicht Plus; een medewerker van die organisatie participeert ook vast in het ZAT. Het Vossius hanteert de regels van het Bureau m.b.t. het noteren van absenties ten volle. Naar aanleiding van het bezoek van het Bureau in 2015 heeft de school de documentatieplicht voor ouders bij verzoeken om langduriger absentie aangescherpt alsmede de interne afspraken m.b.t. zogenaamde LAS-meldingen bij langdurig verzuim nog eens herbevestigd.

De contacten met de Dienst Onderwijshuisvesting van de Gemeente Amsterdam zijn meer dan goed. Ook in 2017 ontving het Vossius een subsidie voor het huren van sportterreinen en sportaccommodatie. In 2017 vond ook veelvuldig vervolgoverleg met de Dienst plaats over de aanstaande aanpassing van het gebouw van het Vossius naar aanleiding van de haalbaarheidsstudie van architectenbureau Marlies Rohmer en een nader door bureau HEVO uitgewerkt projectvoorstel. Het Vossius ontving daarvoor ook in het kader van het Onderwijshuisvestingsprogramma 2017 een forse subsidie en een aanvraag voor het programma 2018 werd begin 2017 ingediend.

Het Vossius maakt deel uit van de scholenstichting OSZG en participeert in de persoon van rector-bestuurder J. van Muilekom in haar bestuur. Binnen het Bestuur vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- financieel- en kwaliteitsbeleid en worden voorstellen voor de RvT van de OSZG geformuleerd. De conrector bovenbouw neemt deel aan de werkgroep bedrijfsvoering van de OSZG.

Daarnaast is de school actief binnen de SHZG, de landelijke vereniging van categoriale gymnasia. De rector van de school was betrokken bij het Gymnasiale Honours-project en nam ook deel aan Collegiaal Waarderend Onderzoek bij een collega-instelling. Rector en conrectoren participeerden verder aan de landelijke studiedagen van de SHZG.

Binnen het Amsterdamse zijn de conrector onderbouw en de rector actief binnen het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia. Binnen dat verband worden onder meer afspraken gemaakt over gezamenlijk toelatingsbeleid voor 8^e-groepers.

Ook zijn er enkele keren per jaar ontmoetingen tussen de rectoren van scholen in Amsterdam-Zuid; deze worden regelmatig bezocht.

De rector neemt verder namens het bestuur van de OSZG deel aan de ledenvergaderingen en werkgroepen van het OSVO, de vereniging van Amsterdamse schoolbesturen, en assisteert het bestuurslid van de OSVO dat belast is met het voor het aannemen van leerlingen ontwikkelde matchingsysteem. De conrector onderbouw functioneert verder als coach binnen de VO-Raad; de rector neemt nog deel aan bijeenkomsten van de stuurgroep Internationalisering van de Gemeente Amsterdam.

5.2 Samenwerkingsverband

Het Vossius is actief in het plaatselijke samenwerkingsverband SWV.(Zorg). De conrector onderbouw en de Zorgcoördinator bezoeken de meer inhoudelijk gerichte bijeenkomsten en de rector neemt namens de OSZG deel aan het bestuur van het SWV. Het Vossius formuleerde binnen de SWV een Profiel Passend Onderwijs en een Zorg-Ondersteuningsplan en ontvangt elk jaar gelden voor het gericht begeleiden van leerlingen met bijzondere behoeften en het met onder meer scholing ondersteunen van medewerkers bij de vormgeving daarvan. In dit kader verzorgde de school onder meer individuele coaching op leerresultaten, twee huiswerkklassen, begeleiding projecten hoogbegaafden, hulplessen op de belangrijkste vakken, extra individuele mentorlessen, (M)RT, studiedagen voor medewerkers op onder meer 17 februari en 8 november 2017, training juniorbegeleiders, introductie Verkeersveiligheid etc. De school beschikt over een zorgcoördinator met een ruim aantal uren en een begeleider passend onderwijs.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Het tekort, in Amsterdam, aan gymnasiumplekken/plaatsen op goede en relatief kleine categoriale scholen blijft een thema dat de gemoederen van ouders en soms ook de plaatselijke politiek bezighoudt. Voor 2017 heeft de OSZG/het Vossius in dit licht opnieuw steun gegeven aan het besluit van de plaatselijke vereniging OSVO een centraal digitaal systeem van matching en plaatsing in te richten dat werkt op basis van een lijst met voorkeursscholen, het toewijzen van een lotingsnummer en de inzet van een algoritme.

In 2017 vond overigens opnieuw een aanmeldprocedure plaats waarin alleen het (VWO-)schooladvies en niet meer de Cito-score een rol speelde.

7. Investerings-Materiele zaken

7.1 Huisvesting

Het Vossius heeft in de zomers van respectievelijk 2009 en 2010 het gehele gebouw- een Rijksmonument met veel kwetsbaar hout- en steenwerk- van binnen en buiten laten repareren en vervolgens schilderen. De financiële last hiervan werkt deels nog door in de Realisatie 2017. Voorts zijn er in 2017 investeringen gedaan in energiezuiniger lichtvoorzieningen, uitbreiding en reparatie van de brandmeldinstallatie en vervanging van verouderde verwarmingselementen.

7.2 Meerjarenonderhoudsplan

In het licht van de aanstaande verbouwing vinden op dit moment alleen die vervangingsinvesteringen plaats die noodzakelijk zijn voor een normaal gebruik van en een verantwoord veiligheidsniveau binnen het gebouw. Het Meerjarenonderhoudsplan liet overigens voor het jaar 2017 een grote groei in de voor onderhoud benodigde meerjareninvesteringen zien: onderhoud vloeren, buitenafwerking zoals waterafvoer en bedekking (plat)daken, grootscheeps schilderwerk etc. Dan gaat het om investeringen van ruim € 200.000. Deze zullen om efficiency- en effectiviteitsredenen zoveel mogelijk synchroon met de a.s. grote verbouwing worden uitgevoerd (zie ook 1.2).

7.3 ICT

In 2017 heeft de school een nieuwe klassenset laptops in gebruik kunnen nemen. Deze worden nu onder meer bij de bètavakken gebruikt. In de school zijn verder sets iPads en chromebooks beschikbaar. Ook is –opnieuw op verzoek van gemotiveerde leraren- een aantal digitale schoolborden bijgeplaatst. Voor het overige werden computers en beamers e.d. up-to-date gehouden op basis van gebruikelijke afschrijvingstermijnen, overigens met de aantekening dat in 2014 het beleid is gestart om het jaar in computerlokaal 309 – gebruikt voor informaticalessen en digitale examinering- geheel nieuwe pc's neer te zetten en de eerder aangeschafte de school te verspreiden.

De WIFI-infrastructuur is ook in 2017 verder uitgebreid en verbreed om up-to-date te blijven in het zicht van het toenemende gebruik door leraren en leerlingen.

In 2017 is daarnaast een project tot het moderniseren van de website afgerond en heeft de school een abonnement genomen op de elektronische leeromgeving Itslearning.

7.4 Apparatuur-Inventaris

Zowel in de lokalen, de kantine als de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten dan wel onveilig is. Van een echte vernieuwing van het interieur van de school is (nog) geen sprake. Ook hier geldt dat de aanstaande verbouwing/aanpassing van het gebouw een enorme sprong in investeringen met zich mee zal brengen.

Met name in de ruimtes voor de staf worden regelmatig met name stoelen e.d. om Arbo-technische redenen vervangen.

7.5 Leermiddelen

Voor het Vossius zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met (al dan niet op de elektronische leeromgeving geplaatste) extra (digitale) materialen, gemaakt door de docenten zelf dan wel verkregen van collegae in het land, bijvoorbeeld via de uitwisselingssite van de gymnasia . Het Vossius schaft overigens steeds meer licenties aan voor oefenstof, het digitaal afnemen van toetsen etc.

8. Klachten/incidenten: Aard en aantal/afhandeling

De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij leraar, mentor, coördinator of conrector en worden op dat niveau (naar behoren en in overgrote meerderheid naar tevredenheid) afgehandeld.

Een commissie van rectoren uit het bestuur van de OSZG heeft zich gebogen over een klacht van een Vossius-medewerker naar aanleiding van het besluit van de rector voor zijn vak een extra herkansing toe te staan. De klacht werd voor het grootste deel afgewezen. Verder ontving het bestuur van twee ouderparen een klacht over het besluit van de rector hun kinderen een of meer herkansingen te ont-nemen. Het ene ouderpaar werd in het gelijk gesteld, het andere niet.

Bij de rector zijn in zijn functie van voorzitter van de eindexamencommissie diverse kwesties terecht-gekomen die te maken hebben met het eindexamen. Gelukkig was er in 2017 slechts een enkel geval van onregelmatigheid bij het schoolexamen. Wel toonde een ouder zich ongelukkig met de beperkin-gen die de school stelde bij het inzien en met name het kopiëren van gemaakt eindexamenwerk. Een ander leidde tot juridische verwikkelingen doch niet tot het door de ouder gewenste eindresultaat.

5.5 Gymnasium Bernrode

1 Algemene Financiële Ontwikkelingen

1.1 Overzicht exploitatie 2017

Baten		Werkelijk 2017		Begroot 2017		Werkelijk 2016	
3.1	Rijksbijdragen	€	4.781.781	€	4.619.400	€	4.670.600
3.2	Overige overheidsbijdragen	€	22.206	€	16.000	€	28.411
3.4	Baten werk i.o.v. derden	€	3.150	€	-	€	2.790
3.5	Overige baten	€	314.247	€	270.000	€	295.872
Totaal baten		€	5.121.383	€	4.905.400	€	4.997.673
Lasten							
4.1	Personele lasten	€	3.975.375	€	3.954.100	€	3.854.935
4.2	Afschrijvingen	€	104.376	€	122.000	€	107.062
4.3	Huisvestingslasten	€	215.422	€	221.200	€	196.110
4.4	Overige lasten	€	583.019	€	587.000	€	606.259
Totaal lasten		€	4.878.192	€	4.884.300	€	4.764.366
Saldo baten en lasten		€	243.191	€	21.000	€	233.307
5. Financiële baten en lasten		€	8.914	€	5.000	€	8.204
Resultaat		€	252.105	€	26.100	€	241.511

1.2 Analyse exploitatie

Er is een positief resultaat gerealiseerd van € 252.105 . Beduidend positiever dan begroot (€ 26.100). In de 7-maandsrapportage was dit al zichtbaar. Destijds is de prognose aangepast naar een positief resultaat van € 246.000.

Het verschil tussen het begrote resultaat en het gerealiseerde resultaat kan met name verklaard worden door:

De lumpsum Personeel is € 100.000 hoger dan de oorspronkelijke beschikking. OC&W de nieuwe GPL voor 2017 en 2018 vastgesteld en die zijn zo'n 2,6% hoger in verband pensioenverhogingen en de € 500/fte eenmalig uitkering van het afgelopen voorjaar.

Voormalig personeel is minder tot last bij inhouding van het werkgeversdeel van de WW-uitkeringen.

1.3 Bekostiging

84% van de bekostiging bestaat uit de lumpsum. Dit is gelijk aan 2016. Het percentage ouderbijdragen en andere eigen middelen is t.o.v. 2016 licht gedaald.

Inkomsten Bernrode	Omvang	Aandeel
Lumpsum	€ 4.303.450	84%
Subsidies tgv overheidsbeleid en samenw.vb	€ 478.331	9%
Regionale subsidies en samenw.verband	€ 22.206	1%
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 314.247	6%
Totaal baten	€ 5.121.363	100%

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdrage (in totaal € 520) bestaat uit twee componenten:

1. een voorschotregeling waarbij een verrekening plaatsvindt met de werkelijk gemaakte kosten
2. een vrijwillige bijdrage.

Het voorschot is opgebouwd uit de componenten:

- Boeken en leermiddelen die door meer kinderen in het gezin gebruikt kunnen worden (zoals Bosatlas, woordenboeken, GRM, boete) -- €100
- Rome-reis en andere meerdaagse excursies -- €120

De vrijwillige bijdrage bestaat uit de componenten:

- Algemene ouderbijdrage t.b.v. extra activiteiten naast het reguliere lesprogramma waarvoor de vergoeding van het rijk ontoereikend is (mediatheek, toneel, sport, cultuur, extra excursies, internationalisering, schoolkrant, bedrag van €1750,- aan ouderraad). De medezeggenschapsraad geeft instemming op de besteding. -- €60
- Korte excursies en activiteiten -- €165
- Ouderbijdrage t.b.v. Hermes-activiteiten (het uitgebreide programma van extra activiteiten en lessen voor speciaal getalenteerde of geïnteresseerde leerlingen) en steunfonds voor ouders voor wie de kosten voor deelname aan het Hermes-programma en andere activiteiten (incl. Rome-reis) een probleem zijn en investeringen t.b.v. ICT die niet uit de rijksbekostiging betaald kunnen worden -- €75

Ouders kunnen er zelf voor kiezen om de voorschotbedragen aan te passen. Ook kan de bijdrage voor niet-gratis leermiddelen vervallen indien de ouders er voor kiezen om die zelf aan te schaffen. Met deze voorschotten wordt het daadwerkelijk bestede bedrag aan het einde van de schoolcarrière van de leerling verrekend en in rekening gebracht c.q. teruggestort.

Naast deze bijdragen leverde de ouders een bijdrage aan reizen als naar Londen, Parijs en Berlijn. De reis naar Rome en Griekenland zit in de voorschotregeling. Ook wordt aan ouders een bijdrage gevraagd als de leerling wil deelnemen aan programma's als Cambridge, Goethe of Delf.

1.5 Personele lasten

De personeelskosten zijn praktisch gelijk aan de begroting. Er zijn verschuivingen geweest tussen schoolleiding en docentenpersoneel in verband een andere invulling van beleid en taken. Voor 2017 heeft dan in ieder geval financieel niet al te veel verschillen opgeleverd

De voorzieningen voor personeel zijn aanzienlijk. Mochten er bijzondere tegenvallers voordoen, dan is er in ieder geval een behoorlijke dekking.

1.1 Materiële lasten

De materiele lasten zijn iets hoger dan vorig jaar, maar iets lager dan begroot

Door zuinig om te gaan met de beschikbare financiële middelen én door continu het onderscheid te maken tussen *need to have* en *nice to have* heeft Gymnasium Bernrode op zowel de post huisvestingslasten als de post afschrijvingen minder uitgegeven dan voorzien.

1.7 Financiële kengetallen

Bernrode	31-12-2017	31-12-2016	OSZG 31-12-2017	Norm
Liquiditeit	3.05	2.80	1.75	0.5 - 1,5 (VO)
Solvabiliteit	0,72	0.72	0,67	0,3
Weerstandsvermogen	21.57%	17.07%	38.35%	25% (OSZG)

Het weerstandsvermogen geeft een stijgende lijn te zien, die op termijn naar de gestelde normen zullen gaan leiden. Daar ligt ook onze opdracht. De groei van het weerstandsvermogen naar de norm van 25% zal naar verwachting in 2018 gerealiseerd zijn. Aanpassingen in het beleid zijn hiervoor niet noodzakelijk.

Liquiditeit en solvabiliteit zijn meer dan voldoende.

2 Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose

Op grond van een analyse van de demografische ontwikkelingen, is de prognose van het leerlingaantal naar beneden bijgesteld. Ten behoeve van de meerjarenraming, wordt uitgegaan van de volgende aantallen:

Gymnasium Bernrode	PROGNOSE LEERLINGEN AANTALLEN PER KLAS T.B.V. MEERJARENBEGROTING						
Schooljaar:	15--16	16--17	17--18	18--19	19--20	20--21	21--22
jaar:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PEILDATUM	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2020
klas 1	120	121	121	112	108	108	101

klas 2	124	120	124	121	117	112	107
klas 3	121	108	105	113	109	103	96
klas 4	96	121	101	119	100	101	83
klas 5	106	85	118	115	98	99	98
klas 6	99	103	86	78	102	98	100
totaal klas 1-2	244	241	245	233	225	220	208
totaal klas 3-6	422	417	410	425	409	401	377
totaal school	666	658	655	658	634	621	585

	klas 1	klas 2	klas 3	klas 4	klas 5	klas 6
Uitstroompercentages:	3,1	7,2	5,5	2,4	2,0	3,9
Perc. bevorderd:	95,4	85,4	90,3	92,1	92,5	91,1
dus doubleren:	1,5	7,4	4,2	5,5	5,5	5,0
aanmelding 2015-2016:	117					
aanmelding 2016-2017:	116					
aanmelding 2017-2018:	112					
aanmelding 2018-2019:	103	bijgesteld 7 mrt 2018				
aanmelding 2019-2020:	102(?)	idem				
aanmelding 2020-2021:	102(?)					

2.2 Resultaten eindexamens

Diplomarendement	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bernrode	91,40%	91,90%	89,90%	88,40%	88,90%	94,90%	92,20%
Landelijk VWO	91,00%						

Gemiddeld cijfer CE	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bernrode	7,0	6,6	6,6	6,56	6,76	6,50
Zelfstandige Gymnasia					6,79	6,82

Het gemiddeld CE cijfer ligt op Bernrode t.o.v. het landelijk cijfer nagenoeg gelijk waar het vorig schooljaar voor het eerst sinds jaren hoger lag. De ambitie is om bij de 25% best presterende scholen van Nederland te horen. Er is een aantal maatregelen genomen en ingezet om aan deze ambitie invulling te geven. Te noemen zijn: uniforme vakplannen, het aanstellen van 2 teamleiders, het vormen van 2 teams (onderbouw en bovenbouw), uitbreiden van het Leerlingondersteuningsteam (LOT) en bij het bespreken van leerlingen uitgaan van de vraag wat leerlingen nodig hebben om aan onze school hun

diploma te halen. Op dit moment wordt er in het kader van het verbeteren van onze onderwijsresultaten gewerkt aan: toetsbeleid, teamplannen, onderwijscafés, sectiegesprekken, gesprekkencyclus en deskundigheidsbevordering.

Om het geheel inzichtelijker te maken is ook gekeken naar de resultaten op vakniveau. Met de kleuren groen en rood is in bovenstaande tabel weergegeven welke vakken significant beter respectievelijk slechter scoren t.o.v. het landelijk gemiddelde voor het desbetreffende vak.

De vakken Engels, Nederlands, wiskunde B en C, aardrijkskunde, biologie, Duits, Frans, kunst en scheikunde vallen positief op. Zij behoren tot de 25% beste van Nederland. Daarnaast valt op dat wij geen vak hebben bij de slechtste 25%. De secties zijn gevraagd om volgens een vastgesteld format sectieplannen op te stellen. Deze moeten bijdragen en meer bewustzijn bij de docenten over de opbouw en doorlopende leerlijnen van hun vak. In 2017 zijn de gesprekken hierover gevoerd. Daarnaast zijn we met de start van de teamleiders (één voor de onderbouw en één voor de bovenbouw) gestart met teamvorming. De secties zijn verantwoordelijk voor de doorlopende leerlijn van hun vak (de verticale lijn) en de teams zijn verantwoordelijk voor de pedagogische en didactische lijn van de jaarlagen (horizontale lijn). Teamplannen worden opgesteld en zullen in het schooljaar 2018- 2019 gerealiseerd zijn. Dit 'visnet-model' moet mede zorgen voor een kwaliteitsimpuls als het gaat om het begeleiden en op-leiden van onze leerlingen met als eindresultaat een gymnasiumdiploma. De drie pedagogische- en didactische pijlers zoals deze zijn opgenomen in het schoolplan (relatie – competentie – autonomie) krijgen hiermee structurele aandacht.

2.3 Doorstroom en tussentijdse uitstroom

Het verbeteren van de onderwijsprestatie blijft een aandachtspunt. Docenten worden gestimuleerd aandacht te blijven besteden aan het onderwijskundig klimaat, aanvragen voor scholing t.b.v. didactische vaardigheden worden door de schoolleiding gehonoreerd. Het werken met stagiaires moet voor nieuwe energie en inspiratie zorgen. Daartoe zijn een aantal maatregelen genomen. Uitgangspunt in de rapportvergadering en begeleiding is dat in principe alle leerlingen die aan Bernrode gestart zijn in staat moeten zijn om met succes hun opleiding aan Bernrode af te ronden. Bij uitval (lees: tegenvallende resultaten) worden leerlingen benaderd met de vraag: wat hebben zij nodig om alsnog succesvol dit schooljaar af te ronden?

Daarnaast wordt er geïnvesteerd in scholing door medewerkers. Dit vanuit de aanname dat competente docenten leiden tot competent onderwijs. In de gesprekkencyclus krijgt dit de aandacht.

Het aantal FTE in het zorgteam is uitgebreid tot 2,2 fte. Dit om meer aandacht te besteden aan aanvragen in het *samenwerkingsverband* en het effectief inzetten van de beschikbare middelen ten gunste van onze leerlingen en het begeleiden van leerlingen die met ingang van het nieuwe jaar zullen starten in de zogenaamde *Koersklas* (een onderwijsvoorziening waarbij leerling met een gestapelde problematiek in een kleinere setting, met meer begeleiding de kans krijgen om hun plek te vinden in het regulier vo) .

Ten slotte is de *Onderwijs Werkgroep* die vorig schooljaar is ingesteld gecontinueerd. Deze werkgroep houdt zich bezig met onderzoek en bekijkt ons huidige onderwijsaanbod (pedagogisch, didactisch, curriculum) met als doel om te komen tot aanbevelingen om ons onderwijs beter aan te laten sluiten bij de wensen en behoeftes van onze leerlingen.

Doorstroom per leerjaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
van 1 naar 2	87,70%	95,90%	97,30%	95,50%	94,40%	95,00%	91,70%	87,70%
van 2 naar 3	79,00%	84,30%	84,00%	81,10%	87,20%	82,50%	83,70%	95,90%
van 3 naar 4	85,90%	92,10%	91,40%	83,40%	87,50%	88,60%	90,90%	97,30%
van 4 naar 5	93,90%	94,50%	97,40%	91,80%	92,10%	94,20%	86,50%	95,50%
van 5 naar 6	98,60%	97,10%	83,30%	96,00%	87,90%	95,30%	89,30%	94,40%

Zoals uit diverse enquêtes blijkt, wordt Bernrode als school hoog gewaardeerd. Bernrode scoort de 14^e plaats op de “algemene tevredenheid” van de 130 deelnemende scholen op leerlingtevredenheid van brugklassers (“Schoolindex Leerlingtevredenheid Brugklas” door Kwaliteitsscholen, december 2015).

Uitstroom per leerjaar	klas 1	klas 2	klas 3	klas 4	klas 5	klas 6
2010-2011	2,10%	8,70%	3,70%	1,40%	0,00%	2,60%
2011-2012	1,80%	6,70%	2,90%	1,30%	0,00%	2,70%
2012-2013	2,70%	8,10%	7,60%	5,10%	2,60%	1,40%
2013-2014	2,10%	6,80%	9,70%	1,80%	2,00%	5,80%
2014-2015	6,60%	10,50%	8,40%	3,80%	3,70%	7,00%
2015-2016	5,00%	7,50%	6,50%	1,70%	2,40%	2,90%
2016-2017:	1,65%	3,33%	0,00%	1,65%	3,53%	4,85%
langjarig gemiddelde	3,10%	7,20%	5,50%	2,40%	2,00%	3,90%

Het uitstroompercentage steeg in 2015 noch t.o.v. voorgaande jaren in nagenoeg alle leerjaren. In het schooljaar 2016-2017 is m.u.v. klas 6 een duidelijke verbetering zichtbaar. In klas 6 is opvallend dat een aantal vakken erg laag scoort in de landelijke benchmark. Hieraan moet gericht aandacht besteed worden. Opvallend is dat bij het bespreekbaar maken van de resultaten docenten vaak externe oorzaken zoeken. Een cultuur waarbij vanuit de eigenverantwoordelijkheid gedacht wordt is nog niet overheersend binnen onze school.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Evenals in voorgaande jaren is in 2017 voor én door leerlingen een groot aantal activiteiten georganiseerd. Als de 5e klas in het najaar op Rome-reis of Griekenland-reis is, wordt voor de overige klassen een “Activiteitenweek” georganiseerd met een dagelijks wisselend programma. Verder namen ca. 200 leerlingen verspreid over het jaar deel aan één of meer Hermes-activiteiten, een programma bedoeld voor extra gemotiveerde en getalenteerde leerlingen. Verder kent ook het regulier curriculum een veelheid aan extra's, zoals excursies, museum-, kunst- en theaterbezoek.

Operatie Injectie (O.I.) is een organisatie die bestaat uit leerlingen van gymnasium Bernrode. Voor de leerlingen van de school wordt door O.I. activiteiten georganiseerd waar geld mee wordt ingezameld. Met dit geld wordt 'Stichting Medisch Werk Mumbai' (stichtingmumbai.nl) gesteund. Deze stichting, die opgericht is door twee ex-huisartsen uit Heeswijk-Dinther, biedt hulp aan mensen met HIV/Aids in India. Voorbeelden van activiteiten die door leerlingen georganiseerd zijn: OI-kamp, musical, kerstgala, pepernotenactie, Valentijnsactie. Ook de door school georganiseerde driejaarlijkse Ronde van Bernrode (sponsorfietstocht) draagt haar opbrengst af aan OI.

3 leerlingen zijn dit jaar onder begeleiding van een docent naar India afgereisd om daar het project te bezoeken waar de gelden van OI aan gedoneerd worden.

De school werkt ook met tutores: dat zijn leerlingen uit klas 5 die de nieuwe eersteklassers in de eerste schoolweken begeleiden zodat zij zich sneller thuis voelen op Bernrode.

Het ondersteuningsteam begeleidt leerlingen met faalangstreductietraining, SoVa-training en een cursus "leren leren". Er zijn ook andere vormen van extra (individuele) ondersteuning.

En er is verder een uitgebreid programma voor ondersteuning van leerlingen op het gebied van huiswerk maken en leren in de vorm van huiswerkbegeleiding en hulplessen binnen de school.

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda en prestatiebox

Met het actief oppakken is de deskundigheidsbevordering als onderwerp weer nadrukkelijker op de agenda gekomen. De kwaliteitsagenda en daarmee de aan te wenden middelen uit de prestatiebox worden vinden elkaar binnen Bernrode in het verder ontwikkelen van de pedagogische en didactische competenties van docenten en medewerkers. Binnen de begroting is er op deze post nog ruimte voor verdere ontwikkeling.

Het budget voor (na)scholing is conform de bepalingen in de CAO.

3.2 Kwaliteitszorg

Bernrode neemt deel aan Vensters voor Verantwoording en de Gymnasiumenquête en –benchmark van de Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG) Tevens wordt gebruik gemaakt van Kwaliteitscholen.nl voor tevredenheidsonderzoeken. Door middel van leerling- en ouderpanels wordt feedback georganiseerd op de prestaties van de organisatie en de medewerkers. Ook de leerlingenraad en de oudervereniging geven waardevolle suggesties aan de schoolleiding. De resultaten van de leerlingen- en ouderpanels worden besproken met de betreffende docenten.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een Toetsbeleid. Dit moet leiden tot meer transparantie en uniformiteit en geeft tevens de kans aan docenten en/of secties om vanuit kwaliteitsbewustzijn het gesprek met elkaar aan te gaan en verantwoordelijkheid te nemen voor de behaalde resultaten.

In 2016 is de tevredenheid onderzocht onder alle leerlingen.

Hieronder de scores voor algemene tevredenheid per jaarlaag.??

klas 1: 98,3 %

klas 2: 94,7 %

klas 3: 85,1 %

klas 4: 85,7 %

klas 5: 82,4 %

klas 6: 97,3 %

Wij zijn begonnen met leerlingenpanels. Dit zijn bijeenkomsten waarbij de Teamleiders in gesprek gaan met een afvaardiging van de leerlingen per jaarlaag. Daar worden o.a. de tevredenheidsuitslagen besproken.

Kijkend naar het verleden is het lastig om uitspraken hierover te doen. De tevredenheid lijkt als een cohort met de leerlingen mee te lopen. Op dit moment zijn wij dus nog aan het inventariseren en aan het nadenken en zijn er nog geen concrete (verbeter)voorstellen.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten over Gymnasium Bernrode verschenen.

3.4 Projecten

Zoals eerder gemeld organiseert Bernrode activiteiten in het kader van Operatie Injectie.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

In 2014-2015 is een interim rector aangesteld die samen met de conrector de schoolleiding vormde. Vanaf augustus 2015 is een nieuwe rector in dienst gekomen en is er een tweede conrector (onderbouw) aangesteld.

Bij het vertrek van 1 conrector 1 augustus jl. is deze organisatiestructuur geëvalueerd. De conclusie was dat een bezetting met 2 conrectoren te zwaar (financiën, taken die conform het FUWA-systeem verbonden zijn aan deze functie) was voor de school. Daarnaast werd er geconstateerd dat de afstand tussen schoolleiding en werkvloer kleiner mocht zijn. Het gebruik van het achtbaanmodel toonde dit ervaren gevoel ook duidelijk aan. Dit heeft tot de keuze geleid om de vrijkomende functie van conrector te laten vervallen en daarvoor in de plaats te gaan werken met een teamleider onderbouw en een teamleider bovenbouw (functieomvang 2 x 0,5 fte met daar bovenop een lesgevende taak).

De leerling-docent ratio ontwikkelt zich als volgt:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
FTE OP	34,89	35,11	36,18	36,20	37,10	37,21	32,53 +2x0,25
Leerlingen	572	577	592	611	655	682	666
Ratio	1:16,4	1:16,4	1:16,4	1:16,9	1:17,6	1:18,2	1:20,2

4.2 Personeelsbeleid en Functiemix (2014-2017)

Vanwege de juridische procedure in 2015 m.b.t. de toepassing van het Entreerecht is het promotiebeleid LC-LD stilgezet. Wel is de reguliere bevordering LB-LC doorgezet.

De functiemixwaarde van 156 is ruim boven de gehanteerde OSZG-norm van maximaal 124 voor Bernrode.

Schalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*	Streefge- tal con- form re- kentool	Norm OSZG (band- breedte)
						voor/na claim				
LB	21%	15%	13%	17%	17%	18 / 15%	16%	18%	9,60%	
LC	45%	23%	22%	20%	18%	20 / 13%	17%	18%	47,60%	
LD	35%	62%	65%	63%	64%	62 / 72%	68%	64%	42,90%	
Mixgetal	114	147	151	145	146	144 / 156	153	146	133	112- 124

De prognose functiemix voor 2018 en 2019 zijn resp. 143 en 139. De factor zal teruglopen door natuurlijk verloop; daarbij zal het aanname- en promotiebeleid van de OSZG gehanteerd worden.

4.3 Scholing en Professionalisering

Het budget voor (na)scholing is conform de bepalingen in de CAO.

Daarnaast worden alle medewerkers gestimuleerd en uitgedaagd om invulling te geven aan hun deskundigheidsbevordering. Opvallend daarbij is dat wij hebben geconstateerd dat invulling geven aan je uren deskundigheidsbevordering nog niet hoort tot de schoolcultuur.

5 Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht en projecten

Bernrode ontvangt, evenals andere scholen, van de gemeente Bernheze € 12,50 per leerling per jaar om te besteden aan culturele en maatschappelijke doelen.

Met de leerplichtambtenaar (RBL-NBO) is regelmatig contact over de juiste handhaving van de wet op het vlak van leerplicht en geoorloofd verzuim.

5.2 Samenwerkingsverbanden

Sinds eind 2013 is Bernrode in het kader van Passend Onderwijs lid van het Samenwerkingsverband in de regio rond Oss (SWV 30.06). Het Samenwerkingsverband kent een bestuurlijk overleg (waar de rec-

tor bij aanwezig is) en een directeurenoverleg (dat de conrector bezoekt). Vanuit het Samenwerkingsverband wordt op aanvraag ondersteuning verleend, naast de basisondersteuning die elke school geacht wordt te bieden.

In het schooljaar 2018-2019 zal er een verdere invulling gegeven worden aan Passend Onderwijs door de start van zogenaamde Koersklassen (leerlingen met een meervoudige hulpvraag krijgen maximaal de eerste 2 leerjaren in het VO in een groep van maximaal 16 leerlingen een aangepast programma met als doel dat zijn uiterlijk in het derde leerjaar instromen in het reguliere onderwijs).

Daarnaast is er een Regionaal Plan Onderwijsvoorziening (RPO) opgesteld. Bernrode werkt hierin samen met de vo-scholen in de regio met als doel onderwijsvoorzieningen (zowel programma's als huisvesting) op elkaar af te stemmen.

6 Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Er zijn voor het jaar 2017 geen zaken te melden met een grote politieke of maatschappelijke impact. Grootste zorg blijft de onvoorspelbaarheid van de politiek.

Daarnaast is het cao-overleg tussen de bonden en de VO-raad vastgelopen op loonsverhoging en werkdrukverlaging. Wat dit voor de nabije toekomst gaat betekenen is nu nog niet te voorzien. Wij anticiperen op deze situatie met de aanname dat het financiële verschil dat er zit uiteindelijk niet zal leiden tot een verhogen van de bekostiging aan de scholen, maar dat scholen dit uit eigen middelen zullen moeten betalen. Financiële beleidsvoering waarbij de normen zoals vastgesteld door OSZG gehaald worden is daarmee essentieel om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. De regio verwacht een krimp van de bevolking. Dit leidt nu al tot een verminderde instroom op Bernrode. De schoolleiding bezoekt de bijeenkomsten die de gemeente organiseert rondom "maatschappelijk vastgoed" (met onder meer toekomstscenario's voor het geval leegstand zich voordoet). In 2018 zal er op initiatief van de gemeente een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld worden.

7 Investerings

7.1 Huisvesting

In 2017 is de klimaatbeheersing opnieuw onderzocht, omdat deze niet goed functioneerde. Door samen te werken met de gemeente en een extra investering te doen in de klimaatregeling lijkt het er op dat na jaren van problemen deze nu zijn verholpen.

Om kosten te reduceren en/of het milieu te sparen wordt geëxperimenteerd met gescheiden afvalinzameling bij zowel leerlingen als medewerkers. De afvalkosten zullen naar verwachting dalen (gescheiden ingezameld plastic brengt geen kosten met zich mee). Koffie, thee en cacao zijn fair-trade geworden en kartonnen bekertjes zijn vervangen door glas en porselein.

7.2 Meerjarenonderhoudsplannen

Het meerjarenonderhoudsplan wordt samen met de Gemeente Bernheze opgesteld en uitgevoerd. Hier wordt nauwgezet de hand aan gehouden, middels periodiek overleg. Tevens wordt een RI&E in 2018 opgesteld.

7.3 ICT

Er is in 2017 geïnvesteerd in nieuwe laptops en smartborden. In totaal gaat het om +/- € 50.000.

7.4 Apparatuur en inventaris

Naast ICT-apparatuur is er voor een gering bedrag meubilair aangeschaft. Dat was ondertussen wel nodig.

7.5 Leermiddelen

Het boekenfonds heeft een taakstellend budget gekregen (ca. € 100.000). Deze taakstelling is gerealiseerd. Overschrijdingen, zoals in voorgaande jaren, zijn daarmee voorkomen. Het bijkomend effect was echter dat er meer gekopieerd ging worden door het personeel. Door dat expliciet aan de orde te stellen zijn de kopieerkosten inmiddels weer sterk afgenomen en wordt tijdens cijfervergaderingen digitaal gewerkt. Zorg voor de komende jaren is de vraag naar ICT-licenties waardoor de kosten stijgen terwijl de vraag naar de traditionele leermiddelen (tekst- en werkboeken) gelijk blijven.

8 Klachten

In 2017 zijn er geen klachten ingediend.

5.6 STEDELIJK GYMNASIUM 'S-HERTOGENBOSCH

1. Algemene financiële ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2017

	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.832.127	5.675.400	5.551.740
3.2 Overige overheidsbijdragen	115.706	115.500	115.815
3.4 Baten werk i.o.v. derden			
3.5 Overige baten	367.100	343.600	360.346
<i>Totaal baten</i>	<u>6.314.933</u>	<u>6.134.500</u>	<u>6.027.901</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.793.760	4.730.300	4.630.775
4.2 Afschrijvingen	131.342	141.500	115.277
4.3 Huisvestingslasten	319.087	404.000	355.973
4.4 Overige lasten	854.635	883.700	839.787
<i>Totaal lasten</i>	<u>6.098.824</u>	<u>6.159.500</u>	<u>5.941.812</u>
Saldo baten-lasten	216.109	-25.000	86.089
5. Financiële baten en lasten	20.490	25.000	25.359
Resultaat	<u>236.599</u>	<u>0</u>	<u>111.448</u>

1.2 Analyse Exploitatie Resultaat

De begroting van 2017 was sluitend. De jaarrekening sluit af met een resultaat van € 236.599.

Analyse en verklaring:

N. b. bij de verderop genoemde bedragen moet telkens ca. gelezen worden.

-De baten in 2017 waren in totaal € 182.000 hoger dan begroot.

Het grootste deel hiervan zit in de personele lumpsum (€ 137.000); verder zien we bij de lumpsum exploitatie € 9.000. Eind 2016 zegde OCW compensatie toe van pensioenlasten en van de eenmalige uitbetaling van € 500/FTE van voorjaar 2017. Medio 2017 werd de omvang hiervan pas duidelijk.

De bijdrage van het Samenwerkingsverband was € 6000 hoger dan begroot; hierin is opgenomen de vergoeding van de schoolondersteuner (niet langer gedetacheerd door het SWV maar op projectbasis in dienst van de school én de urenvergoeding voor twee docenten die zitting hebben in de OPR van het SWV.

Het subtotaal schoolreizen en excursies is ca. € 25.000 hoger dan begroot.

-De lasten in 2017 waren in totaal € 58.000 lager dan begroot.

Het subtotaal lonen/salarissen was € 128.000,- hoger dan begroot; OP: € 98.000; OOP € 25.000. De lasten OSV waren € 9.000 lager dan begroot.

In 2017 werden meer C-taken (en daarmee samenhangend uren) uitgezet, onder andere op het gebied van kwaliteitszorg, collegiale coaching/intervisie, begeleiding meer-/hoogbegaafde leerlingen, organisatorische ondersteuning coördinatoren.

Door vrijval was de dotatie personele voorzieningen € 55.000 lager dan begroot.

Totaal personele lasten € 65.000 hoger dan begroot.

Het totaal afschrijvingen was € 10.000 lager dan begroot.

Het totaal van de huisvestingslasten was € 85.000 lager dan begroot; voor onderhoud volgens het MJOP werd, zoals gebruikelijk, € 80.000 begroot; in dit kader zijn echter geen grote uitgaven gedaan. In het najaar van 2017 is een RI&E gedaan; dit levert naar verwachting enkele ingrepen en dus uitgaven op.

Het subtotaal adm./beheer/bestuur was € 30.000 lager dan begroot; met name te verklaren door de mindere uitgaven ICT-internet.

Het subtotaal leer-/hulpmiddelen was 25.000 hoger dan begroot; het subtotaal inventaris 10.000 lager.

Het subtotaal projecten was € 30.000 lager dan begroot; enerzijds waren de uitgaven in het kader van nascholing € 10.000 hoger; activiteiten van de ontwikkelgroepen werden in eerste instantie gefaciliteerd vanuit het urenbudget deskundigheidsbevordering; een aantal groepen werd extern ondersteund, bekostigd onder andere vanuit het nascholingsbudget. Voor verbeterplannen begrootten we € 40.000. De kosten die in dat kader gemaakt werden voor bijv. coachingstrajecten van OP werden geboekt bij overige personele lasten (dit verklaart dus de hoger dan begrote personele lasten).

Het subtotaal boekenfonds was € 10.000 hoger dan begroot; zo ook het subtotaal reizen/activiteiten.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten nemen het Rijk, de gemeente en het samenwerkingsverband het overgrote deel voor hun rekening, zo'n 94%; zo'n 6% van de bekostiging valt onder de noemer Overige Baten (met name gaat het dan om de vrijwillige ouderbijdrage en de bijdragen schoolreizen, excursies en dergelijke).

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten. De vrijwillige ouderbijdrage valt uiteen in twee delen:

- een basisbijdrage van € 90, waaruit zaken als de leerlingen- en de oudervereniging, de schoolkrant, enkele algemene en culturele activiteiten (zoals de jaarlijkse musical), het annulerings- en solidariteitsfonds en de collectieve verzekering betaald worden en
- een leerjaarafhankelijke bijdrage, waaronder de vakexcursies vallen, de introductie- en eindejaarsactiviteiten, de kerstfilm en de sportoriëntatie van klas 6.

1.5 Personele lasten

De personele lasten waren in 2017 € 65.000 hoger dan begroot.

Er werden meer C-taken uitgedeeld: onder andere in het kader van kwaliteitszorg, collegiale coaching, begeleiding meer- en hoogbegaafde leerlingen, organisatorische ondersteuning coördinatoren. Het toekennen van C-taken aan docenten brengt een grotere betrokkenheid bij de school als geheel met zich mee, aansluitend bij het streven naar het vorm geven van gespreid leiderschap.

We namen afscheid van een collega, waardoor de dotatie aan de personele voorzieningen vrijviel.

Enkele collega's volgen extern een coachingstraject.

1.6 Materiële lasten

Het totaal aan huisvestingslasten was lager dan begroot; te verklaren uit het feit dat weinig uitgaven gedaan werden in het kader van het MJOP, waarvoor zoals gebruikelijk € 80.000 begroot werd.

De uitgaven voor leer- en hulpmiddelen en het boekenfonds waren hoger dan begroot; dit heeft te maken met actualisering en updating van methodes, aanschaf van licenties en dergelijke.

1.7 Financiële kengetallen

Onze kengetallen zijn als volgt:

Liquiditeit 8,27 is erg hoog.

Solvabiliteit 0,91 is meer dan voldoende.

Weerstandsvermogen 63,59 is erg hoog.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantallen (2016-2017) en prognoses (2018-2021)

2017	2018	2019	2020	2021
812	805	805	800	800

Toelichting: volgens de prognoses blijft het leerlingenaantal in de gemeente 's-Hertogenbosch de komende jaren nog stabiel. In de regio is krimp aan de orde.

Wanneer we uitgaan van een stabiele instroom van 135/140 eersteklassers en een eveneens stabiele uitstroom van zo'n 130 zesdeklassers, is de verwachting dat het totale leerlingenaantal van ca. 800 leerlingen de komende jaren stabiel zal zijn.

2.2 Resultaten eindexamens

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Geslaagd	96%	93%	95%	86,7%	92,7%
Uitstroom	5%	5%	4,7%%	2,4%	3,6%
Inspectie	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	voldoende

2.3 Uitstroom en Doorstroom

	1 naar 2	2 naar 3	3 naar 4	4 naar 5	5 naar 6	Gemid- deld	CE gemid- deld
2013	96%	89%	92%	91%	95%	92%	6,9
2014	93%	89%	94%	95%	95%	93%	6,4
2015	93%	87%	90%	89%	95%	90,8%	6,7
2016	95,1%	93,1%	97,7%	98,3%	97,6%	96,4%	6,6
2017	95,4%	89,4%	93,4%	92,3%	95%	93%	6,8

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium van 's-Hertogenbosch organiseert voor en met leerlingen diverse extra activiteiten; enkele voorbeelden:

- Leerlingen hebben de mogelijkheid twee in plaats van één keuzevak te kiezen in de bovenbouw; daarnaast kunnen leerlingen zogenaamde meerpresteerdersvakken kiezen.
- De school biedt excellente leerlingen in de onderbouw verbreding aan in de vorm van het Atlasproject; in de bovenbouw volgen enkele leerlingen het Honours Programma van de SHZG;
- De school neemt deel aan Olympiades voor enkele vakken;

- Een flink aantal leerlingen neemt deel aan verschillende debattoernooien (MEP, intergymnasiaal debattoernooi, UNICEF,...). Enkele leerlingen startten in de school een eigen debatgroep Eloquentia;
- Leerlingen hebben in klas 4 de mogelijkheid Cambridge Engels te kiezen en hierin in klas 5 examens te doen;
- Er zijn verschillende culturele activiteiten: de musical, de muziekvond, de voordrachtsavond Spraakwater, het filmgala, het schoolorkest, de schrijfclub;
- Onderbouwleerlingen kunnen deelnemen aan de First Lego League, robotica;
- Er zijn diverse interscholair sporttoernooien; er wordt geschaakt;
- De school heeft een uitgebreid excursieprogramma, met als hoogtepunt de klassieke reizen (Rome, Griekenland) in klas 5; verschillende eendaagse, vakgebonden, excursies;
- In het kader van de leerlingbegeleiding bieden we leerlingen ondersteuning, onder andere in de vorm van: faalangstreductietraining, SOVA, huiswerkklass (begeleiding door oudere leerlingen), examentraining.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (o.a. Prestatiebox)

De schoolleiding geeft gezamenlijk vorm aan personeelszorg. Conrector en rector hebben ieder 38 medewerkers "onder hun hoede". Zij dragen zorg voor uitvoering van de gesprekkencyclus, de beoordeling van nieuwe medewerkers, de verzuimbegeleiding, etc.

In 2017 werd een groep van vier interne personeelscoaches geformeerd. Zij introduceren en begeleiden nieuwe medewerkers; coachen individuele collega's en leiden intervisiegroepen waarvoor in het afgelopen jaar zo'n 25 docenten intekenden.

3.2 Kwaliteitszorg

In 2017 is het kwaliteitszorgplan geïmplementeerd. In november/december namen we tevredenheidsonderzoeken af bij leerlingen en ouders van klas 1 en klas 4. Resultaten zijn gedeeld in het MT en met de MR. Naar aanleiding hiervan gaat de rector in gesprek met het bestuur van de oudervereniging om de communicatie school-ouders te verbeteren; het gaat hierbij niet om de informatie van de kant van de school maar veel meer over de wens van ouders om meer met de school in dialoog te kunnen gaan over zaken betreffende de schoolorganisatie, het schoolbeleid en de schoolontwikkeling. Coördinatoren van klas 1 en klas 4 zullen, met de mentoren van die jaarlagen, het gesprek aangaan met leerlingklankbordgroepen. In april 2018 worden leerlingen en ouders van klas 6 op dezelfde wijze (via Kwaliteitscholen) bevraagd. Twee docenten hebben een C-taak gekregen in het kader van kwaliteitszorg: zij organiseren de afname van de onderzoeken; verbinden er een beknopte analyse aan en doen aan het MT aanbevelingen voor een Plan van Aanpak.

Jaarlijks worden doorstroomgegevens, uitstroom, (examen)resultaten en tevredenheid van leerlingen gemonitord en in de school teruggekoppeld.

De schoolleiding bezoekt incidenteel lessen van docenten.

Eens per drie jaar worden docenten beoordeeld aan de hand van het door de OSZG ontwikkeld model. Een positieve beoordeling is voorwaarde voor promotie naar een hogere functie. Nieuwe docenten worden in hun eerste jaar begeleid en beoordeeld (op basis van lesobservaties, leerlingenenquête en resultaten).

3.3 Inspectierapporten

De Inspectie beoordeelt onze kwaliteit als voldoende. Onze doorstroomgegevens en (examen)resultaten voldoen aan de vastgestelde norm. Verschil SE en CE ligt binnen de vastgestelde bandbreedte. De school heeft het basistoezicht toegekend gekregen. Onder andere naar aanleiding van het Kwaliteitsonderzoek '16/'17 is een kwaliteitszorgplan gemaakt en geïmplementeerd.

3.4 Projecten

Ook in 2017 hebben docenten met en van elkaar geleerd in de vijf ontwikkelgroepen. In 2018 zullen enkele concrete resultaten/aanbevelingen uit deze groepen geëffectueerd worden, zoals: - docenten volgen scholing voor het aanbieden van DELF en Goethe (versterkt Frans en Duits), - de taakomschrijving van bovenbouwmentoren en een mentorprogramma voor de bovenbouw, -in klas 4 wordt in projecttijd geleerd en gewerkt aan het miniprofielwerkstuk, als eerste afronding van de doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden, - een "coördinator ICT" wordt aangesteld (0,6 FTE) voor het in nauw overleg met docenten en schoolleiding ontwikkelen van visie en beleid met betrekking tot ICT, voor de implementatie van enkele ICT-projecten, voor de communicatie met docenten en vaksecties.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

Directie: 2 FTE; OOP: 8,9 FTE; OP: 46,5 FTE

4.2 Personeelsbeleid en Functiemix 2016-2018

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
SL	2	2	2	2	2
OP vast	39,2	39,56	42,3	43,40	43
OP tijdelijk	3,56	6,32	3,99	4,59	3,5
OOP	9,5	9,66	8,48	8,59	8,9
Functiemix	112	127	131	126	126
	LB 30,2%	LB 23,7%	LB 28,9%	LB 32,1%	LB 13,8%
	LC 27,2%	LC 25,9%	LC 10,8%	LC 9,8%	LC 14,2%
	LD 42,6%	LD 50,4%	LD 60,3%	LD 58,1%	LD 56,1%

De functiemixgetallen in bovenstaande tabel zijn gebaseerd op vaste én tijdelijke aanstellingen. Naar verwachting is er de komende jaren, onder andere door pensionering van enkele LD-docenten, ruimte

voor bevordering naar LC- en LD-functies. Dit is in lijn met de afspraken die in het verleden met de PMR gemaakt zijn.

Verdeling man/vrouw in directie: 50%/50%; in middenmanagement: 33,3%/66,7%; in OOP: 44,3%/55,7% en in OP 44,9%/55,1%.

Het functiemixgetal is de afgelopen jaren nagenoeg stabiel gebleven. Enkele docenten in LD-functies zijn gepensioneerd; in hierdoor ontstane vacatures kon voorzien worden door de aanstelling van veelal jonge LB-docenten.

Naar verwachting vertrekt binnen de komende jaren nog een groep LD-docenten; opvolging regelen met LB-docenten wordt met name bij de schaarstevakken lastiger.

Daarnaast kunnen enkele LB-docenten bevorderd worden naar een LC-functie en enkele anderen van LC naar LD.

Al met al verwachten we dat het functiemixgetal in de komende jaren (licht) zal stijgen.

4.3 Scholing en Professionalisering

Het begrote schoolbudget (€ 50.000) is in 2017 overschreden. Externe expertise, ingezet bij de ontwikkelgroepen, is hiermee bekostigd en ook het MD-traject van SL en MT met onder meer als thema gespreid leiderschap.

Er is veel belangstelling voor individuele scholing: zowel vakinhoudelijk als onderwijskundig/vakdidactisch. Ook op het terrein van coaching en kwaliteitszorg is scholing gevolgd.

5. Verbonden Partijen

5.1 Gemeente (leerplicht en projecten)

In een samenwerking van de gemeente Den Bosch, kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs is in 2016 de BEA (Bossche Educatieve Agenda 0-18) tot stand gekomen. Het Stedelijk Gymnasium participeert in een van de themagroepen: persoons- en burgerschapsvorming.

Met de afdeling leerplicht van de gemeente wordt nauw contact onderhouden waardoor schoolverzuim tijdig gesignaleerd en aangepakt kan worden.

5.2 Samenwerkingsverbanden

Het Stedelijk Gymnasium maakt deel uit van Samenwerkingsverband De Meierij; de stichting Juvans verzorgt op school het schoolmaatschappelijk werk. De rector heeft (als OSZG-bestuurder) zitting in het bestuur van De Meierij.

De school neemt deel aan verschillende overlegstructuren: DOVO, directeurenoverleg VO Den Bosch, POVO, overleg primair-voortgezet onderwijs Den Bosch, het rectorenconvent van de regio en het Veiligheidsoverleg. In Den Bosch is afgesloten het convenant School en Veiligheid. De school werkt ook samen met andere categoriale gymnasia, o.a. binnen de SHZG.

6. Zaken met een behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

De school wil een maximale grootte behouden van ca. 800 leerlingen (kleinschaligheid, veiligheid, waarborgen kwaliteit, passende huisvesting). Voor de aanmelding van 2017/2018 werden opnieuw

150 plaatsen voor eersteklassers beschikbaar gesteld. In maart 2017 meldden zich 144 eersteklassers aan; er was dus geen sprake van overaanmelding. Na de centrale toewijzing werden nog zes elders afgewezen "tweedekeuzers" aan het Stedelijk Gymnasium toegewezen. Een mooie aanmelding dus, zonder de stress en de nasleep rond afgewezen groepachters.

In januari 2017 had de zelfdoding van een van onze docenten enorm veel impact op onze schoolgemeenschap. De school ondervond veel ondersteuning van verschillende externe instanties (politie, GGD, slachtofferhulp, schoolmaatschappelijk werk, ...).

7. Investerings - Materiele zaken

7.1 Huisvesting

Sinds mei 2013 huren we, naast hoofd- en bijgebouw, drie externe lokalen met overblijfruimte en fietsenstalling (kosten op jaarbasis € 95.000, voor de helft vergoed door de gemeente). In het najaar van 2017 is, voor een bedrag van ca. € 30.000 het dakterras heringericht.

7.2 Meerjarenonderhoudsplannen

Er werden opnieuw weinig uitgaven gedaan in het kader van het MJOP. Naar verwachting zal de in het najaar 2017 afgenomen RI&E enkele investeringen met zich meebrengen.

7.3 ICT

In 2017 werden in veel lokalen beamers vervangen; ten behoeve van de leerlingen werd een set van 30 nieuwe laptops aangeschaft.

7.4 Apparatuur en Inventaris

Het schoolmeubilair van het hoofdgebouw is in het najaar van 2017 vervangen (ca. € 130.000).

7.5 Leermiddelen

Onder deze noemer vallen uitgaven voor de vervanging van lesmethodes en/of de aanschaf van digitale methodes/licenties.

8. Klachten

Ook in 2017 zijn er geen formele klachten geweest die in een klachtencommissie van het bestuur of extern door de LKC zijn afgehandeld. Incidenteel is bezwaar aangetekend tegen bijv. de beoordeling van een SE of is er geklaagd over verstoring van de rust tijdens de afname van een toets. Deze zaken konden in goed overleg schoolintern worden opgelost.

1.1 A.1.0 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriele Richtlijn jaarverslaglegging onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van jaarverslaglegging waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats tegen de nominale waarde, wat in ons geval gelijk is aan de historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen staan in hele euro's vermeld.

VERGELIJKENDE CIJFERS

Ter vergelijking zijn de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de direct toewijsbare investeringssubsidies, conform de stelselwijziging. Door de subsidies gelijk in mindering te brengen op de activa die met subsidies zijn aangeschaft, is beter inzichtelijk welke lasten over een langere periode uitgesmeerd moeten worden. Daarnaast hebben de subsidies nu een langlopend karakter, waar ze bij de overlopende passiva een kortlopend karakter hadden.

De kengetallen met betrekking tot solvabiliteit en liquiditeit geven hierdoor een beter beeld van de werkelijkheid.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De gehanteerde activeringsgrens is € 1000 (was tot 2015 € 500).

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur. Uitzonderingen voor een deel van het gebouwencomplex zijn Stedelijk Gymnasium Haarlem, Gymnasium Felisenum en Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch. Zij zijn voor dat deel ook economisch eigenaar.

Kosten van periodiek groot onderhoud worden geactiveerd onder de materiële vaste activa op het moment dat deze zich voordoen(componentenmethode).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat geheel uit deposito's en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves zijn grotendeels uit publieke middelen opgebouwd. In de toelichting op de balans wordt de splitsing van publieke en private reserves weergegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Deze reserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag.

Voorzieningen

De voorziening spaarverlof en leeftijdsfase bewust personeelsbeleid is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de genormeerde bedragen uit de CAO VO resp. de salarisschaal en trede ten tijde van het sparen.

De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van de jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. De voorziening ambtsjubilea wordt geschat conform het onderzoek van de VOS/ABB uit 2007. Het destijds berekende gemiddelde van € 550, is in 2015 verhoogd naar € 650 in verband met ontwikkelingen in salaris en leeftijden van personeel.

De voorziening WW-uitkeringen oud personeel is gevormd ter dekking van verwachte uitkeringen aan oud personeelsleden en bepaald middels een reïntegratieperspectief op basis van leeftijd en werkloosheidsduur.

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van salariskosten bij ziekte en waarbij deze de eerste twee jaar voor rekening van de werkgever zijn en zijn bepaald tot aan de UWV-uitkeringsdatum van de WIA of IVA, of de pensioendatum. De voorziening is gebaseerd op een inschattingsskansen op re-integratie en herstel.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Hieronder valt ook het saldo van de rekening-courant ouderbijdrage. Dit is een samentelling van alle uitstaande saldi van ouders van leerlingen. Dit wordt opgebouwd door het contract ouderbijdrage, waarbij jaarlijks een vast bedrag door de ouders/verzorgers van leerlingen wordt betaald. Daartegenover staan uitgaven die de school doet t.b.v. de reizen en activiteiten van leerlingen. Bij het verlaten van de school vindt eindafrekening plaats.

Investeringssubsidies

Subsidies in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden gepassiveerd onder de materiële vaste activa. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de hiermee verbonden lasten. Beide worden toegerekend aan de daarop betrekking hebbende verslagperiode. De desinvesteringen voorzover deze betrekking hebben op reeds geheel afgeschreven activa, die nog dienstbaar zijn aan de instelling, zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. De vrijwillige ouderbijdragen worden opgenomen op basis van een toerekening aan verslagjaar, waarbij de baten over het schooljaar verdeelt worden over het schooljaar op basis van 5/12 en 7/12. De ouderbijdragen uit activiteiten wordt toegerekend op basis van de daadwerkelijke gemaakte kosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Direct na ingebruikneming wordt gestart met afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- gebouwen, grote aanpassing/verbouwing	2,5- 5 %	(20-40 jaar)
- gebouwen, kleine aanpassing/verbouwing	10-20 %	(5-10 jaar)
- meubilair en inventaris	5 %	(20 jaar)
- stoffering en apparatuur	10 %	(10 jaar)
- computerapparatuur	20-33 %	(3 - 5 jaar)

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van en toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

GRONDSLAGEN T.B.V. KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Zowel ontvangen als betaalde rente zijn opgenomen als operationele activiteiten.

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2017

		2017		2016	
		€	€	€	€
Vaste activa					
1.1	Immateriële vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	7.924.322		7.911.276	
1.3	Financiële vaste activa	<u>1.800.000</u>		<u>2.100.000</u>	
			9.724.322		10.011.276
Vlottende activa					
1.4	Vorraden				
1.5	Vorderingen	889.450		885.629	
1.7	Liquide middelen	<u>12.497.501</u>		<u>9.955.215</u>	
			13.386.951		10.840.844
			<u>23.111.273</u>		<u>20.852.121</u>
2.1	Eigen vermogen		14.298.091		12.916.315
2.2	Voorzieningen		1.158.700		969.563
2.3	Langlopende schulden		-		-
2.4	Kortlopende schulden		7.654.482		6.966.245
			<u>23.111.273</u>		<u>20.852.121</u>

A1.2 Staat van baten en lasten over 2017

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	34.178.077		33.260.900		32.790.246	
3.2 Overige overheidsbijdragen	500.707		391.800		453.510	
3.4 Baten werk i.o.v derden	3.150		0		2.790	
3.5 Overige baten	2.585.059		2.346.300		2.590.909	
Totaal baten		37.266.993		35.999.000		35.837.455
Lasten						
4.1 Personeelslasten	28.214.894		28.017.800		27.647.951	
4.2 Afschrijvingen	1.106.226		1.272.800		1.139.501	
4.3 Huisvestingslasten	1.697.078		1.813.900		1.719.275	
4.4 Overige lasten	4.931.573		4.856.600		4.820.529	
Totaal lasten		35.949.772		35.961.100		35.327.255
Saldo baten en lasten		1.317.222		37.900		510.200
5 Financiële baten en lasten		64.554		60.000		72.373
Resultaat		1.381.776		97.900		582.573
Nettoresultaat		<u>1.381.776</u>		<u>97.900</u>		<u>582.573</u>

*

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2017

	2017	2016
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.317.222	510.199
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.105.943	1.139.501
- mutaties voorzieningen	<u>189.137</u>	<u>224.465</u>
	1.295.080	1.363.966
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	-3.821	141.781
- schulden	<u>688.237</u>	<u>167.754</u>
	684.416	309.535
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>3.296.718</u>	<u>2.183.700</u>
Ontvangen interest	64.554	72.373
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	<u>64.554</u>	<u>72.373</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>3.361.272</u>	<u>2.256.072</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-1.118.971	-693.281
Desinvesteringen materiële vaste activa	-18	
Investerings immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investerings in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
	-818.989	-393.281
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-818.989</u>	<u>-393.281</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden		
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutaties liquide middelen	<u>2.542.283</u>	<u>1.862.791</u>

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	Boekwaarde 1 januari 2017	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december 2017
	€	€	€	€	€	€	€
1.1 Immateriële vaste activa							
1.2 Materiële vaste activa							
1.2.1 Gebouwen en terreinen	11.356.337	5.136.438	6.219.899	745.538		533.348	6.432.088
1.2.2 Inventaris en apparatuur	6.214.859	3.314.129	2.900.730	955.100	-18	670.878	3.184.970
1.3.1 Investeringsubsidies	<u>-1.612.246</u>	<u>-402.893</u>	<u>-1.209.353</u>	<u>-581.667</u>		<u>-98.283</u>	<u>-1.692.737</u>
	<u>15.958.950</u>	<u>8.047.674</u>	<u>7.911.276</u>	<u>1.118.971</u>	<u>-18</u>	<u>1.105.943</u>	<u>7.924.322</u>

N.B.: De desinvesteringen betreft geheel afgeschreven activa, die niet meer dienstbaar zijn.
Het bedrag aan desinvesteringen € 558.637 is gelijk aan de afschrijvingen, zodat dit geen effect op het resultaat heeft.

OZB waarde gebouwen en terreinen

<u>OZB-waarde gebouwen en terreinen</u>				<u>Bedrag</u>	<u>Peildatum</u>
Stedelijk Gymnasium	Prinsenhof 3	2011 TR	Haarlem	1.648.000	01-01-2017
	Jacobijnestraat 20/24	2011 TH	Haarlem	3.803.000	01-01-2017
	Jacobijnestraat 28a	2011 TH	Haarlem	780.000	01-01-2017
Gymnasium Felisenum	Van Hogendorpstraat 2	1981 EE	Velsen-Zuid	3.000.000	01-01-2017
Barlaeusgymnasium	Weteringschans 29-31	1017 RV	Amsterdam	2.620.000	01-01-2017
Vossiusgymnasium	Messchaertstraat 1	1077 WS	Amsterdam	4.145.000	01-01-2017
	Herman Heijermansweg 12	1077 WL	Amsterdam	706.500	01-01-2017
Gymnasium Bernrode	Abdijstraat 36	5473 AG	Heeswijk-Dinther	9.134.000	01-01-2017
Stedelijk Gymnasium	Mercatorplein 2	5223 LL	's-Hertogenbosch	5.839.000	01-01-2017
	Onderwijsboulevard 140	5223 DH	's-Hertogenbosch	618.000	01-01-2017

	Boekwaarde 1 januari 2017	Investerings	Des- investerings	Boekwaarde 31 december 2017
	€	€	€	€
1.3 Financiële vaste activa				
1.3.6 Effecten				
1.3.7 Overige vorderingen	2.100.000		300.000	1.800.000
	<u>2.100.000</u>		<u>300.000</u>	<u>1.800.000</u>

De overige vorderingen betreffen deposito's met een looptijd van langer dan 1 jaar (schatkistbankieren)

	2017		2016	
	€	€	€	€
1.5 Vorderingen				
1.5.1 Debiteuren		269.621		186.982
1.5.2 OCW				
1.5.5 Ouderbijdragen				
1.5.6 Overige overheden				
Personeel				
Overige	1.882		5.368	
1.5.7 Overige vorderingen		1.882		5.368
Vooruitbetaalde kosten	504.436		480.333	
Verstrekte voorschotten				
Overige	114.924		219.655	
1.5.8 Overlopende activa		619.359		699.989
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid		1.413		6.709
		889.450		885.629

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is:

	2017	2016
Stand per 1 januari	6.709	7.929
Onttrekking	-1.194	-2.088
Dotatie/Vrijval	-4.102	868
1.5.9 Stand per 31 december	1.413	6.709

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Kas	4.802	7.458
1.7.2 Bank	12.192.699	6.647.758
1.7.3 Deposito's	300.000	3.300.000
	12.497.501	9.955.215

De deposito's in liquide middelen hebben een looptijd korter dan 1 jaar (schatkistbankieren)

2.1 Eigen vermogen

	Stand per januari 2017	1 Resultaat	Overige mutaties	Stand per december 2017	31
	€	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve					
Algemene reserve		9.552.361	1.119.013		10.671.374
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)					
Sociaal plan (ter dekking krimp/reorganisaties)	455.000			455.000	
ZiZo (ter dekking van vervanging personeel)	270.753		238.217	508.970	
Hercules (ter ondersteuning nieuwe gymnasia)					
Verzekeringsfonds (ter dekking eigen risico)	33.437			33.437	
		759.190			997.406
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)					
Eigen middelen		2.604.764	24.547		2.629.311
		12.916.315	1.381.776		14.298.091

N.B. T.a.v. de bestemmingsreserves verwijzen we naar de toelichting in het bestuursverslag.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2017	Dotatie	Onttrek- kingen	Dotatie	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2017	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
	€	€	€	€		€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	969.563		-188.838	377.975		1.158.700	396.270	762.430
2.2.3 Overige voorzieningen								
	<u>969.563</u>		<u>-188.838</u>	<u>377.975</u>		<u>1.158.700</u>	<u>396.270</u>	<u>762.430</u>

2.3 Langlopende schulden

	Stand per januari 2017	1 Aangegane leningen 2017	Aflossingen 2017	Stand per 31 december 2017	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
	€	€	€	€	€	€	
2.3.5 Overige langlopende schulden							

2.4 Kortlopende schulden

	2017 €	2016 €
2.4.3 Crediteuren		484.335
2.4.4 Ministerie van OCW		527.910
Loonheffing	1.290.439	1.280.820
Premies sociale verzekeringen		
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.290.439	1.280.820
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen		310.759
Overige	3.769.920	3.280.432
2.4.9 Overige kortlopende schulden	3.769.920	3.280.432
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	43.497	34.738
Vooruitontvangen subsidies OCW niet geoormerkt		50.000
Vooruitontvangen investeringssubsidies		
Vakantiegeld	991.367	1.045.399
Overige	710.835	436.187
2.4.10 Overlopende passiva	1.745.699	1.566.324
	<u>7.654.482</u>	<u>6.966.244</u>

3.1 Rijksbijdragen OCW

		2017		Begroting 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdrage sector vo		30.748.348		29.958.000		29.699.550
	Geoomerkte subsidies OCW						
	Niet-geoomerkte subsidies OCW	2.886.898		2.900.900		2.679.151	
	Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2	Overige subsidies OCW		2.886.898		2.900.900		2.679.151
3.1.3	Doorbetalde rijksmiddelen		542.831		402.000		411.545
			<u>34.178.077</u>		<u>33.260.900</u>		<u>32.790.246</u>
3.2	Overige overheidsbijdragen						
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	500.707		391.800		453.510	
3.4	Opbrengst werk voor derden						
3.4.3	Overige	3.150				2.790	
3.5	Overige baten						
3.5.1	Verhuur	87.334		79.000		71.344	
3.5.2	Detachering personeel	150.913		114.000		127.682	
3.5.4	Sponsoring	5.050		19.000		7.375	
3.5.5	Ouderbijdragen	2.315.781		1.863.800		2.260.276	
3.5.6	Overige	25.982		270.500		124.232	
		<u>2.585.059</u>		<u>2.346.300</u>		<u>2.590.909</u>	

		2017		Begroting 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.1	Personeelslasten						
	Brutolonen en salarissen	21.905.041				21.798.204	
	Sociale lasten	2.596.510				2.585.505	
	Pensioenpremies	3.236.483				2.676.343	
4.1.1	Lonen en salarissen		27.738.035		27.644.500		27.060.051
	Dotatie personele voorzieningen	189.137		22.500		198.025	
	Personeel niet in loondienst	118.851		137.000		161.332	
	Overige	332.973		333.800		314.345	
4.1.2	Overige personele lasten		640.961		493.300		673.703
4.1.3	Af: uitkeringen		-164.101		-120.000		-85.803
			28.214.894		28.017.800		27.647.951
Het aantal werknemers bedroeg ultimo 2017 483 (ultimo 2016 487)							
Het gemiddels aantal fte in 2017 is 337,5 (in 2016 349)							
4.2	Afschrijvingen						
4.2.2	Gebouwen	448.812		576.000		514.523	
4.2.3	Inventaris en apparatuur	657.414		696.800		624.978	
		1.106.226		1.272.800		1.139.501	
4.3	Huisvestingslasten						
4.3.1	Huur	253.816		305.000		274.794	
4.3.3	Onderhoud	363.030		417.400		337.656	
4.3.4	Energie en water	354.115		375.000		379.318	
4.3.5	Schoonmaakkosten	597.273		592.200		604.269	
4.3.6	Heffingen	123.338		117.300		118.208	
4.3.7	Overige	5.507		7.000		5.031	
		1.697.078		1.813.900		1.719.275	
4.4	Overige materiële lasten						
4.4.1	Administratie en beheerslasten	927.832		1.023.700		979.951	
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	650.848		544.500		530.895	
4.4.3	Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4	Overige	3.352.892		3.288.400		3.309.682	
		4.931.573		4.856.600		4.820.529	
<i>Uitsplitsing</i>							
4.4.1.1	Honorarium controle jaarrekening	27.830				30.220	
4.4.1.2	Honorarium andere controle opdrachten	3.049				545	
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	1.234				878	
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controle opdrachten					120	
	Accountantskosten incl.BTW	32.113				31.763	
5	Financiële baten en lasten						
5.1	Baten	64.554		60.000		72.373	
5.5	Lasten						
		64.554		60.000		72.373	

A1.5 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op de Minister van OCW

Conform Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs."

De vordering bedraagt ultimo boekjaar 7,5% van € 27.112.120 = € 2.033.409.

Contractuele verplichtingen

School	Type contract	looptijd	jaarlijkse verplichting
Bestuur	Electriciteit	1/1/15-31/12/20	70.000
Bestuur	Gas	1/1/15-1/1/21	75.000
Bestuur	Dienstverlening	1/11/13-1/11/18	75.700
Bestuur	Leermiddelen	1/4/14-31/3/17	830.000
VG	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	90.700
VG	Kopieer	1/6/11-1/6/18	33.800
GB	Schoonmaak	1/1/12-open	37.000
GB	Kopieer	1/1/12-1/1/18	20.040
SGHE	Schoonmaak	1/9/17-1/9/18	64.862
SGHE	Kopieer	1/4/17-1/4/24	34.080
SGHA	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	81.600
BG	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	91.500
GF	Schoonmaak	1/1/17-1/1/18	57.200

WNT-verantwoording 2017 Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor OSZG is € 141.000 en is gebaseerd op 10 complexiteitspunten, bestaande uit Gemiddelde totale baten 6, Gemiddeld aantal leerlingen 3 en Onderwijssoorten 1. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

functie	P. E. J. M.										J. G. T. M. Relou bestuurder 1/2-31/12
	A. Hietbrink bestuurder 1/1-31/12	M. Kemper bestuurder 1/1-31/12	K. S. Kils bestuurder 1/1-30/4	J. W. H. van Mullekor bestuurder 1/1-31/12	Schoemaker- Konings bestuurder 1/1-31/12	A. E. M. de Kleijn bestuurder 1/1-31/8	Z. Kwint bestuurder 1/1-31/12				
duur DV 2017	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
omvang DV	nee	nee	ja	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee	nee
gewezen topfunctionaris	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
echte dienstbetrekking											
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Ind. Bezoldigingsmaximum	141.000	141.000	47.000	141.000	141.000	94.000	141.000	141.000	141.000	129.250	
Bezoldiging											
Beloning	89.009	89.009	18.059	96.726	96.512	5.014	89.189	76.034			
Belastbare onkostenvergoedingen											
Beloningen betaalbaar op termijn	14.161	14.785	5.267	15.833	15.800	10.533	14.194	12.263			
<i>Subtotaal</i>	103.170	103.794	23.326	112.559	112.312	15.547	103.383	88.297			
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	103.170	103.794	23.326	112.559	112.312	15.547	103.383	88.297			

Gegevens 2016

Duur dienstverband in 2016	1/3-31/12	1/3-31/12	1/1-31/12	23/3-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Bezoldiging 2016									
Beloning	68.453	68.453	43.913	96.120	93.124	23.931	85.863		
Belastbare onkostenvergoedingen									
Beloningen betaalbaar op termijn	9.572	9.572	13.220	13.249	12.729	13.300	11.494		
Totaal bezoldiging 2016	78.025	78.025	57.133	109.369	105.853	37.231	97.357		
Ind. Bezoldigingsmaximum 2016	116.667	116.667	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000		

Bezoldiging Leidinggevende toefunctionarissen

functie	J. Divis	F. J. Leerlang	D. C. Zijdeveld	G.M. van Wijk	E.W. van Geenen K.S. Ali
duur DV 2017	voorzitter	lid	lid	lid	lid
ind WNT maximum	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
	21.150	14.100	14.100	14.100	14.100
Beloning	6.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Belastbare onkostenvergoedingen					
Beloningen betaalbaar op termijn	6.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Subtotaal	0	0	0	0	0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	6.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal bezoldiging					
	6.000	4.000	4.000	4.000	4.000

Gegevens 2016

Duur dienstverband in 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/9-31/12	1/1-31/12	1/9-31/12

Bezoldiging 2016

Beloning	3.750	2.750	667	2.750	917
Belastbare onkostenvergoedingen					
Beloningen betaalbaar op termijn					
Totaal bezoldiging 2016	3.750	2.750	667	2.750	917

Individueel bezoldigingsmaximum 2016

	21.000	14.000	4.667	14.000	4.667
--	--------	--------	-------	--------	-------

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde toefunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Model G voor Jaarrekening 2017

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

School	Brin	Omschrijving	Jaar	Beknr.	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Totale kosten t/m 2017	Prestatie afgerond
GF	20DG	Lerarenbeurs	2016-2017	776982-1	4.928	4.928	4.928	j
GF	20DG	Lerarenbeurs	2017-2018	766918828	5.057	5.057	2.100	n
SGHA	20QY	Lerarenbeurs	2017-2018	759511745	2.572	2.572	1.072	n
BG	21AB	LerarenOntwikkel Fonds	2016-2017	LOF15-0004	18.000	18.000	18.000	j
BG	21AB	LerarenOntwikkel Fonds	2016-2018	LOF15-0474	27.060	27.060	19.167	n
GF	20DG	LerarenOntwikkel Fonds	2018-2019	LOF17-0137	24.508	24.508	0	n
BG	21AB	Zij-instromers	2017-2018	707539999	20.000	20.000	13.361	n
GF	20DG	Zij-instromers	2015-2017	804AO-50037	20.000	20.000	20.000	j

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

Er zijn geen subsidies aanwezig met een verrekeningsclausule

C2. BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

I het totaalresultaat wordt volgens onderstaand overzicht verdeeld over de reserves.

	2017		2016	
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.119.013		431.112	
Bestemmingsreserve	262.763		151.460	
Totaal resultaat		<u>1.381.776</u>		<u>582.572</u>

Nadere uitsplitsing van het resultaat bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan		
- Reserve nieuwbouw		
- Eigen middelen	24.547	151.873
- ZiZofonds	238.217	-414
- Herculesfonds		
- Verzekeringsfonds		
Totaal bestemmingsreserves	262.763	151.459

Het staat het bestuur en raad van toezicht vrij een beslissing te nemen over de bestemming van het resultaat.

Verbonden Partijen, meerderheidsdeelneming

Verbonden Partijen, minderheidsdeelneming

Samenwerkingsverbanden	aangesloten scholen	juridische vorm	statutaire zetel
Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennermerland	20QY Stedelijk Gymnasium Haarlem 20DG Gymnasium Felisenum	vereniging	Haarlem
Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen	21AB Barlaeus Gymnasium 21AF Vossius Gymnasium	vereniging	Amsterdam
Samenwerkingsverband VO De Meierij	20AJ Stedelijk Gymnasium Den Bosch	stichting	Den Bosch
Samenwerkingsverband VO 30.06 (Oss e.o.)	02DW Gymnasium Bernrode	stichting	Oss
Stichting t.b.v. te organiseren activiteiten			
Scolae de Buscho (een slapende stichting)			Den Bosch

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaanrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening

opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Alphen aan den Rijn, 15 mei 2018

Van Ree Accountants

Was getekend: **drs. J. Bergman RA**

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2017
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeusgymnasium	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	3.041.332	3.165.474	1.537.552	1.629.997	1.013.359	821.653
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>3.041.332</u>	<u>3.165.474</u>	<u>1.537.552</u>	<u>1.629.997</u>	<u>1.013.359</u>	<u>821.653</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	168.444	165.585	259.035	322.464	156.716	162.519
1.7 Liquide middelen	1.024.389	636.083	1.294.103	907.909	1.053.725	1.026.417
Totaal vlottende activa	<u>1.192.833</u>	<u>801.668</u>	<u>1.553.138</u>	<u>1.230.373</u>	<u>1.210.441</u>	<u>1.188.936</u>
Totaal activa	<u>4.234.165</u>	<u>3.967.142</u>	<u>3.090.690</u>	<u>2.860.370</u>	<u>2.223.800</u>	<u>2.010.589</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	3.121.022	2.948.170	2.128.365	2.090.784	1.344.032	1.178.982
2.3 Voorzieningen	197.638	141.330	131.537	84.951	222.081	166.462
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	915.506	877.641	830.788	684.635	657.687	665.145
Totaal passiva	<u>4.234.165</u>	<u>3.967.142</u>	<u>3.090.690</u>	<u>2.860.370</u>	<u>2.223.800</u>	<u>2.010.589</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2017
per school

	Vossiusgymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	916.907	1.011.637			319.147	353.379
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>916.907</u>	<u>1.011.637</u>			<u>319.147</u>	<u>353.379</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	101.708	66.966	7.661	7.300	78.921	56.654
1.7 Liquide middelen	2.129.246	1.384.659	658.740	637.833	1.581.878	1.133.422
Totaal vlottende activa	<u>2.230.954</u>	<u>1.451.625</u>	<u>666.401</u>	<u>645.133</u>	<u>1.660.799</u>	<u>1.190.076</u>
Totaal activa	<u>3.147.861</u>	<u>2.463.262</u>	<u>666.401</u>	<u>645.133</u>	<u>1.979.946</u>	<u>1.543.455</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	2.060.543	1.781.171			1.106.636	854.531
2.3 Voorzieningen	137.616	115.295			328.272	263.763
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	949.702	566.796	666.401	645.133	545.038	425.161
Totaal passiva	<u>3.147.861</u>	<u>2.463.262</u>	<u>666.401</u>	<u>645.133</u>	<u>1.979.946</u>	<u>1.543.455</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2017
per school

	Stedelijk Gymnasium s-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.089.924	921.217	6.101	7.919	7.924.322	7.911.276
1.3 Financiële vaste activa			1.800.000	2.100.000	1.800.000	2.100.000
Totaal vaste activa	<u>1.089.924</u>	<u>921.217</u>	<u>1.806.101</u>	<u>2.107.919</u>	<u>9.724.322</u>	<u>10.011.276</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	84.588	58.181	32.377	45.959	889.450	885.629
1.7 Liquide middelen	3.401.974	3.423.687	1.353.445	805.206	12.497.501	9.955.216
Totaal vlottende activa	<u>3.486.563</u>	<u>3.481.868</u>	<u>1.385.822</u>	<u>851.165</u>	<u>13.386.951</u>	<u>10.840.845</u>
Totaal activa	<u>4.576.486</u>	<u>4.403.086</u>	<u>3.191.923</u>	<u>2.959.084</u>	<u>23.111.273</u>	<u>20.852.121</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	4.028.523	3.791.923	508.970	270.753	14.298.091	12.916.315
2.3 Voorzieningen	126.311	186.862	15.245	10.900	1.158.700	969.563
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	421.652	424.301	2.667.708	2.677.431	7.654.482	6.966.244
Totaal passiva	<u>4.576.486</u>	<u>4.403.086</u>	<u>3.191.923</u>	<u>2.959.084</u>	<u>23.111.273</u>	<u>20.852.121</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2017 per school

		Stedelijk Gymnasium			Gymnasium Felisenum			Barlaeusgymnasium		
		Werkelijk 2017 €	Haarlem Degroot 2017 €	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2017 €	Velsen-Zuid Degroot 2017 €	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2017 €	Amsterdam Degroot 2017 €	Werkelijk 2016 €
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	6.412.453	6.262.500	5.968.959	4.862.397	4.731.700	4.799.876	6.142.211	5.969.500	5.929.716
3.2	Overige overheidsbijdragen	40.752	41.000	31.299	64.138	12.300	55.629	162.031	151.500	117.159
3.4	Baten werk i.o.v. derden									
3.5	Overige baten	652.508	573.000	645.623	358.955	319.700	380.893	394.594	396.000	314.598
Totaal baten		<u>7.105.713</u>	<u>6.876.500</u>	<u>6.645.881</u>	<u>5.285.490</u>	<u>5.063.700</u>	<u>5.236.398</u>	<u>6.698.836</u>	<u>6.517.000</u>	<u>6.361.473</u>
Lasten										
4.1	Personele lasten	5.354.414	5.242.900	5.151.081	4.214.273	4.096.400	4.237.067	5.198.367	5.064.500	4.987.385
4.2	Afschrijvingen	303.921	319.000	292.305	150.233	167.100	152.751	199.793	209.900	191.133
4.3	Huisvestingslasten	297.900	305.000	305.000	186.978	211.300	168.910	332.473	321.900	337.772
4.4	Overige lasten	983.079	1.014.600	975.702	704.191	598.900	680.326	811.190	928.200	688.701
Totaal lasten		<u>6.939.315</u>	<u>6.881.500</u>	<u>6.724.088</u>	<u>5.255.676</u>	<u>5.073.700</u>	<u>5.239.054</u>	<u>6.541.823</u>	<u>6.524.500</u>	<u>6.204.991</u>
Saldo baten en lasten		166.397	-5.000	-78.207	29.815	-10.000	-2.656	157.013	-7.500	156.483
5. Financiële baten en lasten		6.454	5.000	7.209	7.767	10.000	8.340	8.037	7.500	8.833
Resultaat		<u>172.851</u>	<u>0</u>	<u>-70.998</u>	<u>37.582</u>	<u>-0</u>	<u>5.684</u>	<u>165.050</u>	<u>-0</u>	<u>165.316</u>
Netto resultaat		<u>172.851</u>	<u>0</u>	<u>-70.998</u>	<u>37.582</u>	<u>-0</u>	<u>5.684</u>	<u>165.050</u>	<u>-0</u>	<u>165.316</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2017 per school

		Vossiusgymnasium			4e Gymnasium			Gymnasium Bernrode		
		Amsterdam			Amsterdam			Heeswijk-Dinther		
		Werkelijk 2017 €	Degrool 2017 €	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2017 €	Degrool 2017 €	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2017 €	Degrool 2017 €	Werkelijk 2016 €
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	6.147.108	6.002.400	5.869.354				4.781.781	4.619.400	4.670.600
3.2	Overige overheidsbijdragen	95.875	55.500	105.198				22.206	16.000	28.411
3.4	Baten werk i.o.v. derden							3.150		2.790
3.5	Overige baten	472.899	434.000	568.879	14.148		11.609	314.247	270.000	295.872
Totaal baten		<u>6.715.883</u>	<u>6.491.900</u>	<u>6.543.431</u>	<u>14.148</u>		<u>11.609</u>	<u>5.121.383</u>	<u>4.905.400</u>	<u>4.997.673</u>
Lasten										
4.1	Personele lasten	4.896.922	4.940.400	4.766.296	10.000		10.000	3.975.375	3.954.100	3.854.934
4.2	Afschrijvingen	214.743	311.800	278.695				104.376	122.000	107.062
4.3	Huisvestingslasten	300.377	300.500	311.087				215.422	221.200	196.110
4.4	Overige lasten	1.034.359	902.700	1.067.908	7.151		5.457	583.019	587.000	606.259
Totaal lasten		<u>6.446.399</u>	<u>6.455.400</u>	<u>6.423.986</u>	<u>17.151</u>		<u>15.457</u>	<u>4.878.192</u>	<u>4.884.300</u>	<u>4.764.365</u>
Saldo baten en lasten		<u>269.484</u>	<u>36.500</u>	<u>119.445</u>	<u>-3.003</u>		<u>-3.848</u>	<u>243.191</u>	<u>21.100</u>	<u>233.308</u>
5. Financiële baten en lasten		9.888	7.500	10.580	3.003		3.848	8.914	5.000	8.204
Resultaat		<u>279.372</u>	<u>44.000</u>	<u>130.025</u>	<u>-0</u>		<u>-0</u>	<u>252.105</u>	<u>26.100</u>	<u>241.512</u>
Netto resultaat		<u>279.372</u>	<u>44.000</u>	<u>130.025</u>	<u>-0</u>		<u>-0</u>	<u>252.105</u>	<u>26.100</u>	<u>241.512</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2017 per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch			Bestuursbureau			Totaal OSZG		
		Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
								€	€	€
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	5.832.127	5.675.400	5.551.740				34.178.077	33.260.900	32.790.246
3.2	Overige overheidsbijdragen	115.706	115.500	115.815				500.707	391.800	453.510
3.4	Baten werk i.o.v. derden							3.150		2.790
3.5	Overige baten	367.100	343.600	360.346	10.608	10.000	13.089	2.585.059	2.346.300	2.590.909
Totaal baten		<u>6.314.933</u>	<u>6.134.500</u>	<u>6.027.901</u>	<u>10.608</u>	<u>10.000</u>	<u>13.089</u>	<u>37.266.993</u>	<u>35.999.000</u>	<u>35.837.455</u>
Lasten										
4.1	Personele lasten	4.793.760	4.730.300	4.630.775	-228.217	-10.800	10.414	28.214.894	28.017.800	27.647.951
4.2	Afschrijvingen	131.342	141.500	115.277	1.818	1.500	2.277	1.106.226	1.272.800	1.139.501
4.3	Huisvestingslasten	319.087	404.000	355.690	44.641	50.000	44.707	1.697.078	1.813.900	1.719.275
4.4	Overige lasten	854.635	883.700	840.069	-46.052	-58.500	-43.894	4.931.572	4.856.600	4.820.529
Totaal lasten		<u>6.098.824</u>	<u>6.159.500</u>	<u>5.941.811</u>	<u>-227.609</u>	<u>-17.800</u>	<u>13.504</u>	<u>35.949.771</u>	<u>35.961.100</u>	<u>35.327.255</u>
Saldo baten en lasten		<u>216.109</u>	<u>-25.000</u>	<u>86.089</u>	<u>238.217</u>	<u>27.800</u>	<u>-414</u>	<u>1.317.222</u>	<u>37.900</u>	<u>510.200</u>
5. Financiële baten en lasten		20.490	25.000	25.359	0		0	64.554	60.000	72.373
Resultaat		<u>236.599</u>		<u>111.448</u>	<u>238.217</u>	<u>27.800</u>	<u>-414</u>	<u>1.381.776</u>	<u>97.900</u>	<u>582.573</u>
Netto resultaat		<u>236.599</u>		<u>111.448</u>	<u>238.217</u>	<u>27.800</u>	<u>-414</u>	<u>1.381.776</u>	<u>97.900</u>	<u>582.573</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017 per school

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2016	Waardever- minderingen en afschrij- vingen t/m 2016	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen 2017	Overige mutaties en desin- vesteringen 2017	Afschrij- vingen 2017	Afschrijvings- desinves- teringen 2017	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2017	Waardever- minderingen en afschrijvingen t/m 2017	Boekwaarde 31-12-2017	Gehanteerd afschrijvings percentage
	€	€	€	€	€	€				€	%
1.1. Immateriële vaste activa											
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Felisenum											10 - 33
Barlaeusgymnasium											10 - 33
Vossiusgymnasium											10 - 33
4e Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Bernrode											10 - 33
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
OSZG bestuursbureau											10 - 33
1.2. Materiële vaste activa											
1.2.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	5.437.530	2.178.664	3.258.865	12.323	10.506	237.860	10.506	5.439.346	2.406.019	3.033.327,66	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	2.097.319	674.182	1.423.138	21.824	9.719	89.611	9.719	2.109.424	754.073	1.355.351,25	2,5 - 20
Barlaeusgymnasium	442.120	205.171	236.949	143.978		40.043		586.097	245.214	340.883,37	2,5 - 20
Vossiusgymnasium	2.096.056	1.447.346	648.711	554.207	538.412	102.393	538.412	2.111.851	1.011.327	1.100.524,05	2,5 - 20
4e Gymnasium											2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	505.550	406.261	99.289			39.060		505.550	445.321	60.228,48	2,5 - 20
Stedelijk Gymnasium D.B.	777.763	224.816	552.947	13.206		24.380		790.969	249.196	541.773,31	2,5 - 20
OSZG bestuursbureau											2,5 - 20
	11.356.337	5.136.438	6.219.899	745.538	558.637	533.348	558.637	11.543.238	5.111.150	6.432.088,12	
1.2.2 Inventaris en apparatuur											
Stedelijk Gymnasium H	1.425.288	691.597	733.691	194.917	62.016	122.823	62.016	1.558.190	752.404	805.785,79	5 - 33
Gymnasium Felisenum	875.030	405.574	469.456	35.964	85.237	80.569	85.237	825.758	400.906	424.851,83	5 - 33
Barlaeusgymnasium	1.039.921	455.217	584.704	247.524	71.905	159.752	71.905	1.215.541	543.065	672.476,06	5 - 33
Vossiusgymnasium	965.867	533.668	432.199	120.012	57.211	129.724	57.211	1.028.668	606.181	422.487,07	5 - 33
4e Gymnasium											5 - 33
Gymnasium Bernrode	945.146	640.656	304.490	69.858	21.413	69.229	21.413	993.591	688.473	305.118,60	5 - 33
Stedelijk Gymnasium D.B.	948.779	580.508	368.270	286.824	89.596	106.962	89.614	1.146.006	597.856	548.150,51	5 - 33
OSZG bestuursbureau	14.828	6.909	7.919		2.594	1.818	2.594	12.233	6.133	6.100,55	5 - 33
	6.214.859	3.314.129	2.900.730	955.100	389.971	670.878	389.989	6.779.987	3.595.017	3.184.970,41	
1.3. Investeringsubsidies											
1.3.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	1.107.783	280.700	827.083	27.460		56.762		1.135.243	337.462	797.781,15	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	351.190	88.593	262.597			19.946		351.190	108.539	242.651,40	2,5 - 20
Vossiusgymnasium	69.273		69.273	554.207		17.375		623.479	17.375	606.104,22	2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	84.000	33.600	50.400			4.200		84.000	37.800	46.200,00	2,5 - 20
	1.612.246	402.893	1.209.353	581.667		98.283		2.193.912	501.176	1.692.736,77	

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

		Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1.3.	Financiële vaste activa						
1.3.5	Langlopende deposito's						
1.3.6	Overige effecten						
	Totaal effecten						
1.5.	Vorderingen						
1.5.1	Debiteuren	32.066	25.991	131.760	75.646	26.172	30.570
1.5.2	OCW						
1.5.5	Ouderbijdragen						
1.5.6	Overige overheden						
	Personeel						
	Overige (2520-2521)	300	350		500		50
1.5.7	Overige vorderingen	300	350		500		50
	Vooruitbetaalde kosten (2602)	133.118	138.606	122.366	92.207	100.099	105.828
	Verstrekte voorschotten						
	Overige (2500-2604-2104-2600)	2.959	638	4.909	154.111	30.445	26.440
1.5.8	Overlopende activa	136.077	139.244	127.275	246.318	130.544	132.268
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid						369
	Totaal vorderingen	168.444	165.585	259.035	322.464	156.716	162.519
1.7	Liquide middelen						
1.7.1	Kas	240	196	2.126	1.389	515	3.355
1.7.2	Bank	1.024.149	635.887	1.291.977	906.520	1.053.210	1.023.062
1.7.3	Deposito's						
	Totaal liquide middelen	1.024.389	636.083	1.294.103	907.909	1.053.725	1.026.417

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

		Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
2.1	<u>Eigen vermogen</u>						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	2.050.978	1.875.728	1.612.091	1.577.617	840.505	694.359
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	85.000	85.000	70.000	70.000	90.000	90.000
	ZiZo						
	Hercules						
	Verzekeringsfonds	33.437	33.437				
		118.437	118.437	70.000	70.000	90.000	90.000
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	951.608	954.006	446.274	443.167	413.527	394.623
	Totaal eigen vermogen	3.121.022	2.948.170	2.128.365	2.090.784	1.344.032	1.178.982
2.3.	<u>Voorzieningen</u>						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	197.638	141.330	131.537	84.951	222.081	166.462
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	<i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
	<i>Jubilea/Spaarverlof</i>	40.885	42.250	32.338	35.338	38.740	38.025
	<i>ADV Spaarverlof</i>	44.324	49.064			22.080	26.910
	<i>LFB Spaarverlof</i>	20.566	11.966	8.664	2.072	22.721	19.863
	<i>Langdurig zieken</i>	73.067	13.601	35.120		138.540	79.612
	<i>WW ex-personeel</i>	18.796	24.449	55.415	47.541		2.052
		197.638	141.330	131.537	84.951	222.081	166.462
	Totaal voorzieningen	197.638	141.330	131.537	84.951	222.081	166.462
2.4	<u>Langlopende schulden</u>						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	<u>Kortlopende schulden</u>						
2.5.3	Crediteuren	123.282	150.270	88.161	92.619	74.588	80.102
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing						
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen						
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	628.455	622.221	82.865	57.522	492.681	458.660
	Schuld aan derden (1310-1391)			100.000	125.000	50.508	19.184
	Interne groeperingen	82.131	91.307	263.298	381.324	12.941	12.357
	Overige (2601)	9.923	13.843	40.247		4.452	8.360
2.5.9	Overige kortlopende schulden	720.508	727.372	486.409	563.846	560.582	498.560
	Vooruitontv. subsidies OCW geormerkt	1.500		27.465	4.316	14.532	30.422
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geormerkt						50.000
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage						
	Overige (2603-2152-2153-1391(4eGym))	70.215		228.752	23.855	7.986	6.061
2.5.10	Overlopende passiva	71.715		256.217	28.171	22.518	86.483
	Totaal kortlopende schulden	915.506	877.641	830.788	684.635	657.687	665.145

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

	Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's						
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	43.120	25.525	7.661	7.300	11.633	6.578
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						
1.5.6 Overige overheden						
Personeel						
Overige (2520-2521)	1.300					
1.5.7 Overige vorderingen	1.300					
Vooruitbetaalde kosten (2602)	57.516	47.781			24.869	50.076
Verstekte voorschotten						
Overige (2500-2604-2104-2600)	1.185				42.418	
1.5.8 Overlopende activa	58.701	47.781			67.288	50.076
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	1.413	6.340				
Totaal vorderingen	<u>101.708</u>	<u>66.966</u>	<u>7.661</u>	<u>7.300</u>	<u>78.921</u>	<u>56.654</u>
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	979	1.824			471	695
1.7.2 Bank	2.128.267	1.382.835	658.740	637.833	1.581.407	1.132.727
1.7.3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	<u>2.129.246</u>	<u>1.384.659</u>	<u>658.740</u>	<u>637.833</u>	<u>1.581.878</u>	<u>1.133.422</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

	Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve	1.466.483	1.195.359			936.055	682.451
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	80.000	80.000			60.000	60.000
ZiZo						
Hercules						
Verzekeringsfonds						
	80.000	80.000			60.000	60.000
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	514.060	505.812			110.581	112.080
Totaal eigen vermogen	2.060.543	1.781.171			1.106.636	854.531
2.3 Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	137.616	115.295			328.272	263.763
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 Nadere specificatie personeelsvoorzieningen						
Jubilea/Spaarverlof	36.712	37.492			31.623	30.927
ADV Spaarverlof					11.270	19.320
LFB Spaarverlof	79.504	56.174			22.281	17.268
Langdurig zieken					169.409	91.248
WW ex-personeel	21.400	21.629			93.689	105.000
	137.616	115.295			328.272	263.763
Totaal voorzieningen	137.616	115.295			328.272	263.763
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	85.233	114.971			33.888	8.321
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing						
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen						
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	294.160	240.227	285.377	267.940	279.594	261.231
Schuld aan derden (1310-1391)	450.814	105.047				
Interne groeperingen	24.091	1.686	70.952	137.383	129.124	93.406
Overige (2601)	10.069	5.779			95.602	
2.5.9 Overige kortlopende schulden	779.133	352.738	356.330	405.323	504.320	354.637
Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt						
Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt						
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage						
Overige (2603-2152-2153-1391(4eGym))	85.336	99.088	310.072	239.810	6.830	62.203
2.5.10 Overlopende passiva	85.336	99.088	310.072	239.810	6.830	62.203
Totaal kortlopende schulden	949.702	566.796	666.401	645.133	545.038	425.161

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1.3.	Financiële vaste activa						
1.3.5	Langlopende deposito's			1.800.000	2.100.000	1.800.000	2.100.000
1.3.6	Overige effecten						
	Totaal effecten			1.800.000	2.100.000	1.800.000	2.100.000
1.5.	Vorderingen						
1.5.1	Debiteuren	15.558	15.371	1.650		269.621	186.982
1.5.2	OCW						
1.5.5	Ouderbijdragen						
1.5.6	Overige overheden						
	Personeel						
	Overige (2520-2521)			282	4.468	1.882	5.368
1.5.7	Overige vorderingen			282	4.468	1.882	5.368
	Vooruitbetaalde kosten (2602)	66.467	42.810		3.025	504.436	480.333
	Verstrekte voorschotten						
	Overige (2500-2604-2104-2600)	2.563		30.445	38.467	114.924	219.655
1.5.8	Overlopende activa	69.030	42.810	30.445	41.492	619.359	699.989
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid					1.413	6.709
	Totaal vorderingen	84.588	58.181	32.377	45.959	889.450	885.629
1.7	Liquide middelen						
1.7.1	Kas	471				4.802	7.458
1.7.2	Bank	3.401.503	3.423.687	1.053.445	-2.494.794	12.192.699	6.647.758
1.7.3	Deposito's			300.000	3.300.000	300.000	3.300.000
	Totaal liquide middelen	3.401.974	3.423.687	1.353.445	805.206	12.497.501	9.955.216

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2017
per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
2.1	<u>Eigen vermogen</u>						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	3.765,261	3.526.847			10.671,374	9.552,361
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	70.000	70.000			455.000	455.000
	ZiZo			508.970	270.753	508.970	270.753
	Hercules						
	Verzekeringsfonds					33.437	33.437
		70.000	70.000	508.970	270.753	997.406	759.190
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	193.261	195.076			2.629.311	2.604.764
	Totaal eigen vermogen	4.028.523	3.791.923	508.970	270.753	14.298.091	12.916.315
2.3.	<u>Voorzieningen</u>						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	126.311	186.862	15.245	10.900	1.158.700	969.563
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	<i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
	Jubilea/Spaarverlof	37.700	35.100	3.185	2.860	221.182	221.992
	ADV Spaarverlof	33.000	33.000	12.060	8.040		
	LFB Spaarverlof	8.850	10.275				
	Langdurig zieken		52.416			416.136	236.877
	WW ex-personeel	46.761	56.071			236.061	256.742
		126.311	186.862	15.245	10.900	873.379	715.611
	Totaal voorzieningen	126.311	186.862	15.245	10.900	1.158.700	969.563
2.4	<u>Langlopende schulden</u>						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	<u>Kortlopende schulden</u>						
2.5.3	Crediteuren	62,129	42.641	17,054	38,986	484.335	527,910
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing			1.290,439	1.280,820	1.290,439	1.280,820
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen			1.290,439	1.280,820	1.290,439	1.280,820
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen			364.089	310.759	364.089	310.759
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	355.986	370.836			2.419,117	2.278,638
	Schuld aan derden (1310-1391)					601,321	249,230
	Interne groeperingen	-1.193	3.901			581.345	721.364
	Overige (2601)	3.086	1.750	4.759	1.468	168.137	31.200
2.5.9	Overige kortlopende schulden	357,879	376,488	4,759	1,468	3.769,920	3.280,432
	Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt					43.497	34.738
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt						50,000
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage			991,367	1.045,399	991,367	1.045,399
	Overige (2603-2152-2153-1391(4eGym))	1.645	5,171			710,835	436,187
2.5.10	Overlopende passiva	1.645	5,171	991,367	1.045,399	1.745,699	1,566,324
	Totaal kortlopende schulden	421.652	424.301	2.667.708	2.677,431	7.654.482	6.966,244

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem 20QY			Gymnasium Felisenum 20DG		
	Werkelijk 2017	Begrool 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begrool 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.788.937	5.646.200	5.361.965	4.317.304	4.207.200	4.315.922
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt	522.740	516.300	485.880	409.501	419.500	384.956
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen	100.775	100.000	121.114	135.592	105.000	98.998
	<u>6.412.453</u>	<u>6.262.500</u>	<u>5.968.959</u>	<u>4.862.397</u>	<u>4.731.700</u>	<u>4.799.876</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	40.752	41.000	31.299	64.138	12.300	55.629
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.		1.000				
- OZB	31.467	30.000	31.299	14.293	12.300	12.351
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen		10.000		9.440		9.660
- Lokale/regionale Zorgbijdragen						
- Subsidies tbv docenten	9.285			40.405		33.617
	<u>40.752</u>	<u>41.000</u>	<u>31.299</u>	<u>64.138</u>	<u>12.300</u>	<u>55.629</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	37.699	35.000	35.282			
3.5.2 Detachering personeel	9.319	18.000	15.097	38.917	10.000	10.351
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	491.612	422.000	436.008	269.059	288.700	320.391
3.5.6 Overige	113.878	98.000	159.235	50.980	21.000	50.151
	<u>652.508</u>	<u>573.000</u>	<u>645.623</u>	<u>358.955</u>	<u>319.700</u>	<u>380.893</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	74.111	70.000	66.235	78.233	88.000	85.870
- Boekenfonds	18.195	20.000	20.253	9.087	10.000	13.021
- Schoolreizen	399.306	332.000	349.520	181.739	190.700	221.501
	<u>491.612</u>	<u>422.000</u>	<u>436.008</u>	<u>269.059</u>	<u>288.700</u>	<u>320.391</u>
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	580	1.000	1.858			
- Overige	116.533	97.000	157.377	50.980	21.000	50.151
	<u>117.112</u>	<u>98.000</u>	<u>159.235</u>	<u>50.980</u>	<u>21.000</u>	<u>50.151</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	4.083.804		4.048.920	3.233.997		3.367.671
Sociale lasten	485.480		476.031	390.338		409.582
Pensioenpremies	596.093		477.163	472.747		410.483
4.1.1 Lonen en salarissen	5.165.377	5.106.000	5.002.114	4.097.082	4.013.000	4.187.736
Dotatie personele voorzieningen	56.308		10.184	46.586		-19.689
Personeel niet in loondienst	5.234	15.000	37.590	28	11.000	18.200
4.1.2 Overige personele lasten	184.755	221.900	192.922	153.449	172.400	163.480
	<u>5.411.673</u>	<u>5.342.900</u>	<u>5.242.809</u>	<u>4.297.145</u>	<u>4.196.400</u>	<u>4.349.728</u>
4.1.3 Af: uitkeringen	-57.259	-100.000	-91.729	-82.872	-100.000	-112.662
	<u>5.354.414</u>	<u>5.242.900</u>	<u>5.151.081</u>	<u>4.214.273</u>	<u>4.096.400</u>	<u>4.237.067</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-41.398	-80.000	-91.729	-44.538	-80.000	-72.854
- Overige uitkeringen	-15.861	-20.000		-38.335	-20.000	-39.808
	<u>-57.259</u>	<u>-100.000</u>	<u>-91.729</u>	<u>-82.872</u>	<u>-100.000</u>	<u>-112.662</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem			Gymnasium Felisenum		
	20QY			20DG		
	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	181.098	189.000	175.455	79.211	88.400	78.602
4.2.3 Inventaris en apparatuur	122.823	130.000	116.850	71.022	78.700	74.149
	<u>303.921</u>	<u>319.000</u>	<u>292.305</u>	<u>150.233</u>	<u>167.100</u>	<u>152.751</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	20.088	30.000	20.113	18.817	25.500	17.075
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	64.260	67.000	54.645	28.437	31.000	26.093
4.3.4 Energie en water	60.917	66.500	73.701	43.518	55.500	28.035
4.3.5 Schoonmaakkosten	117.657	109.500	122.644	80.918	85.000	84.469
4.3.6 Heffingen	34.071	32.000	33.897	15.289	14.300	13.239
4.3.7 Overige	908					
	<u>297.900</u>	<u>305.000</u>	<u>305.000</u>	<u>186.978</u>	<u>211.300</u>	<u>168.910</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	141.570	169.200	151.214	95.934	91.800	94.792
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	122.193	109.000	100.112	122.669	92.200	104.806
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	719.316	736.400	724.376	485.588	414.900	480.728
	<u>983.079</u>	<u>1.014.600</u>	<u>975.702</u>	<u>704.191</u>	<u>598.900</u>	<u>680.326</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	50.096	44.000	42.954	41.420	36.000	38.011
- Leermiddelen	72.097	65.000	57.158	81.249	56.200	66.795
	<u>122.193</u>	<u>109.000</u>	<u>100.112</u>	<u>122.669</u>	<u>92.200</u>	<u>104.806</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	48.385	80.000	45.635	43.822	30.000	37.080
- Boekenfonds	165.562	202.000	183.058	138.136	125.000	100.878
- Kantine	11.680	15.000	16.320	11.308	12.000	11.009
- Schoolreizen/excursies	390.719	332.000	344.237	178.634	190.700	209.287
- Overige lasten	102.968	107.400	135.128	113.688	57.200	122.474
	<u>719.316</u>	<u>736.400</u>	<u>724.376</u>	<u>485.588</u>	<u>414.900</u>	<u>480.728</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	6.454	5.000	7.209	7.767	10.000	8.340
5.5 Lasten						
	<u>6.454</u>	<u>5.000</u>	<u>7.209</u>	<u>7.767</u>	<u>10.000</u>	<u>8.340</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	Barlaeus Gymnasium 21AB			Vossius Gymnasium 21AF		
	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.488.612	5.344.300	5.362.220	5.551.221	5.404.500	5.372.954
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt	575.652	565.200	534.398	498.116	520.900	463.679
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen	77.947	60.000	33.099	97.772	77.000	32.721
	6.142.211	5.969.500	5.929.716	6.147.108	6.002.400	5.869.354
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	162.031	151.500	117.159	95.875	55.500	105.198
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw	12.488	12.500	11.666			
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding	27.599					2.506
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.	10.503	10.500	11.056	19.606	22.000	20.289
- OZB	8.140	8.500	8.482	12.636	15.000	12.940
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen	6.831	120.000		20.085	18.500	1.500
- Lokale/regionale Zorgbijdragen			3.000			
- Subsidies tbv docenten	96.471		82.955	43.548		67.963
	<u>162.031</u>	<u>151.500</u>	<u>117.159</u>	<u>95.875</u>	<u>55.500</u>	<u>105.198</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	14.310	15.000	15.323	33.248	29.000	19.408
3.5.2 Detachering personeel	41.187	30.000	41.748			
3.5.4 Sponsoring	5.050	7.000	7.375		12.000	
3.5.5 Ouderbijdragen	294.975	312.500	208.619	421.947	358.000	472.149
3.5.6 Overige	39.073	31.500	41.533	17.704	35.000	77.322
	394.594	396.000	314.598	472.899	434.000	568.879
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	61.929	60.000	55.847	62.501	60.000	65.453
- Boekenfonds	9.437	10.000	11.310	6.170	10.000	8.430
- Schoolreizen	223.609	242.500	141.462	353.275	288.000	398.265
	<u>294.975</u>	<u>312.500</u>	<u>208.619</u>	<u>421.947</u>	<u>358.000</u>	<u>472.149</u>
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine						
- Overige	39.073	31.500	41.533	17.704	35.000	77.322
	<u>39.073</u>	<u>31.500</u>	<u>41.533</u>	<u>17.704</u>	<u>35.000</u>	<u>77.322</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.903.015		3.883.303	3.655.085		3.681.213
Sociale lasten	448.262		454.960	442.665		443.146
Pensioenpremies	577.412		482.175	547.589		452.594
4.1.1 Lonen en salarissen	4.928.689	4.894.500	4.820.438	4.645.339	4.792.000	4.576.953
Dotatie personeel voorzieningen	55.619		61.364	22.321	17.500	-29.152
Personeel niet in loondienst	71.019	75.000	70.756	21.203	23.000	27.704
4.1.2 Overige personele lasten	207.920	195.000	179.479	228.072	207.900	221.921
	5.263.247	5.164.500	5.132.038	4.916.935	248.400	4.797.426
4.1.3 Af: uitkeringen	-64.880	-100.000	-144.653	-20.014	-100.000	-31.130
	5.198.367	5.064.500	4.987.385	4.896.922	4.940.400	4.766.296
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-51.547	-80.000	-144.653	-18.074	-80.000	-28.975
- Overige uitkeringen	-13.334	-20.000		-1.940	-20.000	-2.155
	<u>-64.880</u>	<u>-100.000</u>	<u>-144.653</u>	<u>-20.014</u>	<u>-100.000</u>	<u>-31.130</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	Barlaeus Gymnasium 21AB			Vossius Gymnasium 21AF		
	Werkelijk 2017	Begroed 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroed 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	40.043	53.900	37.917	85.018	170.000	153.292
4.2.3 Inventaris en apparatuur	159.750	156.000	153.216	129.724	141.800	125.403
	<u>199.793</u>	<u>209.900</u>	<u>191.133</u>	<u>214.743</u>	<u>311.800</u>	<u>278.695</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	15.836	20.000	20.565	16.511	25.000	20.182
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	85.198	96.400	89.500	50.057	50.000	52.354
4.3.4 Energie en water	74.989	62.500	79.815	86.270	81.000	87.625
4.3.5 Schoonmaakkosten	141.316	131.000	136.067	129.064	128.500	134.738
4.3.6 Heffingen	15.134	12.000	11.825	18.474	16.000	16.189
4.3.7 Overige						
	<u>332.473</u>	<u>321.900</u>	<u>337.772</u>	<u>300.377</u>	<u>300.500</u>	<u>311.087</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	191.039	222.100	185.930	216.476	194.800	207.852
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	79.902	82.800	70.832	118.810	100.800	89.882
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	540.249	623.300	431.940	699.073	607.100	770.174
	<u>811.190</u>	<u>928.200</u>	<u>688.701</u>	<u>1.034.359</u>	<u>902.700</u>	<u>1.067.908</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur		4.000	5.043	47.459	59.000	44.820
- Leermiddelen	79.901	78.800	65.789	71.351	41.800	45.062
	<u>79.901</u>	<u>82.800</u>	<u>70.832</u>	<u>118.810</u>	<u>100.800</u>	<u>89.882</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	71.354	62.500	54.251	62.161	38.000	56.810
- Boekenfonds	122.034	144.500	120.572	157.120	171.000	158.597
- Kantine				9.674	8.000	9.720
- Schoolreizen/excursies	225.739	242.500	139.742	337.217	288.000	369.359
- Overige lasten	121.122	173.800	117.374	132.901	102.100	175.688
	<u>540.249</u>	<u>623.300</u>	<u>431.940</u>	<u>699.073</u>	<u>607.100</u>	<u>770.174</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	8.037	7.500	8.833	9.888	7.500	10.580
5.5 Lasten						
	<u>8.037</u>	<u>7.500</u>	<u>8.833</u>	<u>9.888</u>	<u>7.500</u>	<u>10.580</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	het 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo				4.303.450	4.203.400	4.235.064
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt				395.507	398.000	372.487
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen				82.824	18.000	63.050
				4.781.781	4.619.400	4.670.600
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen				22.206	16.000	28.411
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw					16.000	12.531
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB						
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen				22.206		14.880
- Lokale/regionale Zorgbijdragen						
- Subsidies tbv docenten						1.000
				22.206	16.000	28.411
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige				3.150		2.790
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur				527		332
3.5.2 Detachering personeel				23.380	19.000	18.549
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	325.144		354.218	208.119	196.000	194.427
3.5.6 Overige	-310.996		-342.609	82.221	55.000	82.564
	14.148		11.609	314.247	270.000	295.872
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	35.127		33.917	44.413	40.000	47.869
- Boekenfonds			5.142	30.889	23.000	25.909
- Schoolreizen	290.017		315.158	132.818	133.000	120.650
	325.144		354.218	208.119	196.000	194.427
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine				34.101	30.000	32.745
- Overige	-310.996		-342.609	48.120	25.000	49.819
	-310.996		-342.609	82.221	55.000	82.564
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen				2.999.320		2.943.640
Sociale lasten				357.401		346.280
Pensioenpremies				449.719		367.412
4.1.1 Lonen en salarissen				3.806.440	3.879.000	3.657.332
Dotatie personele voorzieningen				64.509		108.061
Personeel niet in loondienst				19.793	8.000	5.771
4.1.2 Overige personele lasten	10.000		10.000	190.535	167.100	164.433
	10.000		10.000	4.081.276	4.054.100	3.935.597
4.1.3 Af: uitkeringen				-105.900	-100.000	-80.663
	10.000		10.000	3.975.375	3.954.100	3.854.934
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit Zio				-77.318	-80.000	-66.418
- Overige uitkeringen				-28.583	-20.000	-14.246
				-105.900	-100.000	-80.663

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

	het 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen				39.061	51.700	46.332
4.2.3 Inventaris en apparatuur				65.314	70.300	60.730
				<u>104.376</u>	<u>122.000</u>	<u>107.062</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur				41.823	54.000	53.031
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud				96.455	63.000	61.451
4.3.4 Energie en water				29.652	54.000	35.478
4.3.5 Schoonmaakkosten				47.445	50.200	46.088
4.3.6 Heffingen				47		63
4.3.7 Overige						
				<u>215.422</u>	<u>221.200</u>	<u>196.110</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	1.273		1.898	112.819	135.000	133.445
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.652		1.343	81.039	50.600	57.454
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	4.225		2.216	389.161	401.400	415.361
	<u>7.151</u>		<u>5.457</u>	<u>583.019</u>	<u>587.000</u>	<u>606.259</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur				39.239	26.000	32.475
- Leermiddelen	1.652		1.343	41.800	24.600	24.979
	<u>1.652</u>		<u>1.343</u>	<u>81.039</u>	<u>50.600</u>	<u>57.454</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten				16.815	35.000	28.647
- Boekenfonds	4.225			105.041	122.000	112.514
- Kantine				29.133	35.200	34.542
- Schoolreizen/excursies				135.121	133.000	122.457
- Overige lasten			2.216	103.050	76.200	117.200
	<u>4.225</u>		<u>2.216</u>	<u>389.161</u>	<u>401.400</u>	<u>415.361</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	3.003		3.848	8.914	5.000	8.204
5.5 Lasten						
	<u>3.003</u>		<u>3.848</u>	<u>8.914</u>	<u>5.000</u>	<u>8.204</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch 20AJ			BestuursBureau-Toezicht 13556		
		Werkelijk 2017	Begrool 2017	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begrool 2017	Werkelijk 2016
		€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW							
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo		5.298.824	5.152.400	5.051.426			
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt		485.382	481.000	437.752			
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen		47.921	42.000	62.563			
		5.832.127	5.675.400	5.551.740			
3.2. Overige overheidsbijdragen							
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen		115.706	115.500	115.815			
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen							
- Huurvergoeding gebouw		47.500	47.500	47.500			
- Terreinvergoeding							
- Renovatievergoeding							
- Nieuw-/verbouwvergoeding							
- Huurvergoeding sportacc.							
- OZB		36.086	36.000	36.195			
- I/D-banen							
- Overige lokale/regionale bijdragen		8.000	32.000	8.000			
- Lokale/regionale Zorpbijdragen							
- Subsidies tbv docenten		24.120		24.120			
		115.706	115.500	115.815			
3.4. Opbrengst werk voor derden							
3.4.3 Overige							
3.5. Overige baten							
3.5.1 Verhuur		1.550		1.000			
3.5.2 Detachering personeel		28.110	27.000	31.937	10.000	10.000	10.000
3.5.4 Sponsoring							
3.5.5 Ouderbijdragen		304.924	286.600	274.463			
3.5.6 Overige		32.515	30.000	52.946	608		3.089
		367.100	343.600	360.346	10.608	10.000	13.089
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen							
- Ouderbijdragen		74.229	80.000	72.427			
- Boekenfonds		2.878	3.000	3.460			
- Schoolreizen		227.817	203.600	198.576			
		304.924	286.600	274.463			
3.5.6 Nadere specificatie overige baten							
- Kantine		29.286	30.000	27.421			
- Overige		3.229		25.525	608		3.089
		32.515	30.000	52.946	608		3.089
4.1. Personele lasten							
Brutolonen en salarissen		3.749.042		3.627.466	280.778		245.991
Sociale lasten		447.004		432.805	25.360		22.701
Pensioenpremies		558.316		460.799	34.607		25.717
4.1.1 Lonen en salarissen		4.754.362	4.626.000	4.521.070	340.745	334.000	294.409
Dotatie personele voorzieningen		-60.551	5.000	63.171	4.345		4.085
Personeel niet in loondienst		1.575	5.000	1.311			
4.1.2 Overige personele lasten		200.574	194.300	155.054	-842.332	-824.800	-772.945
		4.895.960	4.830.300	4.740.606	-497.242	-490.800	-474.450
4.1.3 Af: uitkeringen		-102.200	-100.000	-109.830	269.025	480.000	484.865
		4.793.760	4.730.300	4.630.775	-228.217	-10.800	10.414
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen							
- Ontvangst uit Zio		-36.151	-80.000	-84.084	269.025	480.000	484.865
- Overige uitkeringen		-66.049	-20.000	-25.746			
		-102.200	-100.000	-109.830	269.025	480.000	484.865

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017 per school

Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbos BestuursBureau-Toezicht						
20AJ			13556			
Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	
2017	2017	2016	2017	2017	2016	
€	€	€	€	€	€	
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	24.380	23.000	22.925			
4.2.3 Inventaris en apparatuur	106.962	118.500	92.352	1.818	1.500	2.277
	<u>131.342</u>	<u>141.500</u>	<u>115.277</u>	<u>1.818</u>	<u>1.500</u>	<u>2.277</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	95.900	100.500	99.121	44.841	50.000	44.707
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	38.623	110.000	53.613			
4.3.4 Energie en water	58.769	55.500	74.665			
4.3.5 Schoonmaakkosten	80.872	88.000	80.263			
4.3.6 Heffingen	40.324	43.000	42.996			
4.3.7 Overige	4.599	7.000	5.031			
	<u>319.087</u>	<u>404.000</u>	<u>355.690</u>	<u>44.841</u>	<u>50.000</u>	<u>44.707</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	143.239	172.800	141.591	25.481	38.000	63.230
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	123.935	108.100	106.466	649	1.000	
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	587.461	602.800	592.012	-72.182	-97.500	-107.124
	<u>854.635</u>	<u>883.700</u>	<u>840.069</u>	<u>-46.052</u>	<u>-58.500</u>	<u>-43.894</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	50.636	61.100	48.683			
- Leermiddelen	73.299	47.000	57.783	649	1.000	
	<u>123.935</u>	<u>108.100</u>	<u>106.466</u>	<u>649</u>	<u>1.000</u>	
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	63.920	92.000	47.956	605	500	755
- Boekenfonds	193.978	185.000	183.241			
- Kantine	22.183	25.000	26.521			
- Schoolreizen/excursies	211.729	203.600	205.729			
- Overige lasten	95.652	97.200	128.565	-72.786	-98.000	-107.879
	<u>587.461</u>	<u>602.800</u>	<u>592.012</u>	<u>-72.182</u>	<u>-97.500</u>	<u>-107.124</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	20.490	25.000	25.359	0		0
5.5 Lasten						
	<u>20.490</u>	<u>25.000</u>	<u>25.359</u>	<u>0</u>		<u>0</u>

D1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam instelling : Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Adres : Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem

Postadres : Postbus 5233

Postcode/Plaats : 2000 CE Haarlem

Telefoon : 023 5517147

Internetsite : www.oszg.nl

Bestuursnummer : 13556

Bestuurders : P.E.J.M. Schoemaker-Konings (voorzitter)
Z. Kwint-Elkerbout, A. Hietbrink, M. Kemper, J.W.H. van Muilekom, J.G.T.M. Relou

E-mail : sr@sadb.nl
vanmuilekom@vossius.nl; ahietbrink@barlaeus.nl; m.kemper@felisenum.nl; hre@bernrode.nl; z.kwint@sghaarlem.nl

Contactpersoon : G. T. C. Wassenaar

Telefoon : 023 5517147

E-mail : a.wassenaar@oszg.nl

Brinnummers

<u>Naam</u>	<u>Brinnummer</u>	<u>Sector</u>
Stedelijk Gymnasium	20QY	VO
Gymnasium Felisenum	20DG	VO
Barlaeus Gymnasium	21AB	VO
Vossius Gymnasium	21AF	VO
Gymnasium Bernrode	02DW	VO
Stedelijk Gymnasium	20AJ	VO

	Stedelijk Gymnasium 20QY		Gymnasium Felisenum 20DG		Barlaeusgymnasium 21AB	
	2017 €	2016 €	2017 €	2016 €	2017 €	2016 €
Algemene reserve	175.250	-77.098	34.474	-643	146.146	127.220
Bestemmingsreserve	-2.398	6.100	3.107	6.327	18.904	38.095
Totaal resultaat	172.852	-70.998	37.582	5.684	165.050	165.316

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-2.398	6.100	3.107	6.327	18.904	38.095
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-2.398</u>	<u>6.100</u>	<u>3.107</u>	<u>6.327</u>	<u>18.904</u>	<u>38.095</u>

a. Sociaal plan

Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455,000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties.

Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;

b. ZiZo-fonds

De scholen van de OSZG vereffenen onderling hun ziektekostenvervangings. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht.

Het fonds heeft in 2017 een positief resultaat laten zien van € 238.217. Er is nu een positief saldo van € 508.970.

c. Verzekeringsfonds

Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem.

Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Vossiusgymnasium 21AF		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode 02DW	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	271.124	83.350			253.604	196.286
Bestemmingsreserve	8.247	46.674			-1.499	45.226
Totaal resultaat	279.372	130.025			252.105	241.512

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	8.247	46.674			-1.499	45.226
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>8.247</u>	<u>46.674</u>			<u>-1.499</u>	<u>45.226</u>

	Stedelijk Gymnasium 20AJ		Bestuursbureau		Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	238.414	101.995			1.119.013	431.112
Bestemmingsreserve	-1.815	9.452	238.217	-414	262.763	151.460
Totaal resultaat	236.599	111.448	238.217	-414	1.381.776	582.572

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-1.815	9.452			24.547	151.873
- ZiZofonds			238.217	-414	238.217	-414
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-1.815</u>	<u>9.452</u>	<u>238.217</u>	<u>-414</u>	<u>262.763</u>	<u>151.459</u>